

Sjeldne fugler i Norge i 2009 og 2010

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)

Denne voksne orientbrakksvala Glareola maldivarum var en av fem nye arter observert i Norge i løpet av 2009 og 2010. Fuglen holdt til ved Trondheim fra 22. til 23. august 2009. Foto: Espen Lie Dahl.

Tor A. Olsen

Dette er årsrapport nr. 34 og 35 fra NSKF. Denne rapporten presenterer først og fremst funn fra 2009 og 2010, men hele 169 godkjente funn fra 2008 og tidligere år er også inkludert. Andelen eldre saker er dermed fremdeles høy, noe som i hovedsak skyldes at flere av LRSKene har jobbet spesifikt med å innhente beskrivelser og dokumentasjon av gamle observasjoner. Det er dessuten flere observatører som fremdeles går gjennom gamle notatbøker, og sender inn eldre saker. Dette bidrar til å gi et riktigere bilde av forekomsten av sjeldne fugler i Norge. Vi oppfordrer som vanlig enda flere til å hjelpe oss med å komplettere både gamle og nye rapporter.

Komiteens sammensetning og arbeid

I 2010 bestod komiteen av Vegard Bunes (Vest-Agder), Øivind Egeland (Oslo), Andreas

Gullberg (Akershus), Kjell Mjølvsnes (Rogaland), Tor A. Olsen (Rogaland) og Bjørn Olav Tveit (Akershus). Vegard Bunes takket for seg i april 2011, mens Andreas Gullberg gikk ut av komiteen i november 2012. Begge takkes herved for lang og god tjeneste i NSKF. Nye medlemmer i komiteen fra og med april 2012 er Simon Rix (Oslo) og Oddvar Heggøy (Sør-Trøndelag/Hordaland). Siden forrige rapport ble utgitt har komiteen avholdt møter på Jæren i Rogaland i april 2011, Finnskogen i Hedmark i april 2012 og igjen på Jæren i november 2012 og april 2013. En stadig økende andel saker blir imidlertid ferdigbehandlet utenom de regulære møtene, fremfor alt gjennom NSKF-modulen i artsobservasjoner.no/fugler.

Saksbehandlingen

Av de totalt 820 ferdigbehandlede sakene som

publiseres i denne rapporten ble 728 godkjent. Åtte av disse gjelder hybrider og 13 havnet i kategoriene C, D eller E. Komiteen underkjente 91 saker, inkludert to som var oppe til revurdering. To saker ble henlagt. Som vanlig vil vi presisere at de underkjente funnene ikke nødvendigvis representerer feilbestemte fugler. De fleste underkjente funnene er mangelfullt beskrevet og/eller dokumentert og kan på det grunnlaget ikke inngå i den offisielle norske funnstatistikken. Kun i et fåtall tilfeller er rene feilbestemmelser påvist.

Flere tidligere godkjente saker har blitt revurdert eller er under revurdering. Saker som er ferdig revurdert og publiseres her gjelder tidligere godkjente funn av amerikagråmåke *Larus smithsonianus* samt alle funn av rødhalevarler *Lanius isabellinus*. NSKF jobber i tillegg med revurdering av en rekke tidligere godkjente funn. Dette dreier seg i hovedsak om (under)arter der det har vært eller kan bli endringer i taksonomisk status, eller arter med svært få godkjente funn.

Noen hovedtrekk fra forekomsten

Den geografiske fordelingen av sjeldne fugler i Norge i 2009 og 2010 fulgte stort sett det samme mønsteret som i de foregående årene. Det høyeste antallet rariteter ble sett i Rogaland, med Vest-Agder og Nordland på de neste plassene. Revitaliserte LRSKer i Vestfold og Østfold bidrar imidlertid til at antall godkjente funn fra disse to fylkene øker kraftig både i de to rapportårene og ikke minst i forhold til innrapportering av funn fra tidligere år. Tabell 1 oppsummerer de godkjente funnene som presenteres i denne rapporten, fordelt på fylker og år.

Denne rapporten presenterer flere funn av arter som kun er sett et fåtall ganger tidligere i Norge. Arter med mindre enn ti tidligere funn i denne rapporten er (antall godkjente funn til og med 2010 i parentes): Niland *Alopochen aegyptiaca* (7), purpurhodeand *Aythya affinis* (4), gulnesealbatross *Thalassarche chlororhynchos* (2), kuhegre *Bubulcus ibis* (3), åtselgribb *Neophron percnopterus* (3), slangeørn *Circaetus gallicus* (5), storskrikørn *Aquila clanga* (2), steppeørn *A. nipalensis* (7), stytteløper *Himantopus himantopus* (5), rødbrystlo *Charadrius asiaticus* (3), kanadalo *Pluvialis dominica* (12), sandsnipe

Calidris pusilla (7), gulbrystsnipe *C. bairdii* (5), stylesnipe *C. himantopus* (3), franklinmåke *L. pipixcan* (9), sandterne *Gelochelidon nilotica* (8), hvitkinnsvarterne *Chlidonias hybrida* (9), mongolturteldue *Streptopelia orientalis* (10), mongolpiplerke *Anthus godlewskii* (9), myrpiplerke *A. rubescens* (3), svarthodet gulørle *Motacilla flava feldegg* (2), sørlig blåstrupe *Luscinia svecica cyaneula* (9), gråkinnskogtrost *Catharus minimus* (2), rødflekktrost *T. naumanni* (5), ramasanger *Iduna rama* (4), bleksanger *I. pallida* (2), spottesanger *Hippolais polyglotta* (5), halsbåndfluesnapper *Ficedula albicollis* (10), steppevarler *L. meridionalis pallidirostris* (8), hvitpannevarler *L. nubicus* (2), svarthetteparula *Dendroica striata* (2), vinterjunko *Junco hyemalis* (3), kastanjespurv *Emberiza rutila* (2) og brunhodetrupial *Molothrus ater* (2).

Flere av de mer regulært forekommende sjeldenhetene opptrådte i rekordantall i løpet av rapportårene. Arter som tangerte tidligere toppnoteringer eller hadde sitt beste år noensinne i 2009 var (antall funn i parentes): Egretthegre *Egretta alba* (17), svartglente *Milvus migrans* (12), alaskasnipe *C. melanotos* (28), dverglerke *Calandrella brachydactyla* (9), amursvale *Cecropis daurica* (8), tundrapiplerke *A. gustavi* (6) og sitronerle *M. citreola* (11). I 2010 hadde følgende arter en rekordartet opptreden: Glente *M. milvus* (19), steppehauk *Circus macrourus* (10), triel *Burhinus oedicnemus* (3), dverglerke (9) og blåstjert *Tarsiger cyanurus* (14).

Nye arter og underarter for Norge

I denne rapporten presenteres fem arter som er nye på den norske A-listen. I tillegg har asiasvarstrupe *Saxicola maurus* nylig fått artsstatus (Crochet mfl. 2011). Én art (amerikagråmåke) er tatt ut av listen etter at begge de tidligere godkjente funnene er underkjent etter revurdering. Med dette står den offisielle norske artslisten, inkludert tre ubestemte taksoner, på 488 arter.

De tre nye artene på den norske A-listen i 2009 tilhører svært ulike familier med meget ulik geografisk opprinnelse. En silkepetrell *Pterodroma mollis* ble fotografert ved Nesseby kirke i Finnmark 6. juni. Dette er første funn i Europa av denne sjøfuglen som har sin normale utbredelse i sørlige havområder. En orientbrakk-

Tabell 1: Oppsummering av godkjente funn som presenteres i denne rapporten, fordelt på fylker og år. Funn som omfatter flere år og/eller fylker slås sammen i summen i høyre kolonne. For eksempel inngår det her et funn av rødflekktrøst *Turdus naumanni* fra Finnmark fra vinteren 2008/2009 som telles i både kolonne for før 2009 og for 2009, men summeres til kun ett funn i høyre kolonne.

Fylke	Før 2009	2009	2010	Sum
Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder	1	1	1	3
Havområdene utenfor norskekysten N	0	0	0	0
Havområdene utenfor norskekysten S	3	1	4	8
Finnmark	10	10	5	24
Troms	1	4	0	5
Nordland	11	28	13	51
Nord-Trøndelag	6	8	10	23
Sør-Trøndelag	3	12	13	28
Møre og Romsdal	3	8	5	16
Sogn og Fjordane	2	2	1	5
Hordaland	10	15	10	31
Rogaland	23	92	86	194
Vest-Agder	28	73	48	146
Aust-Agder	2	6	5	11
Telemark	7	9	14	29
Vestfold	29	24	16	66
Buskerud	0	5	2	5
Oppland	0	1	2	2
Hedmark	3	6	5	13
Oslo og Akershus	0	18	8	25
Østfold	29	9	19	57
Totalt	169	325	253	728

svale *Glareola maldivarum* ved Trondheim i Sør-Trøndelag 22. til 23. august var et noe mer forventet tillegg til listen selv om denne asiatiske arten er meget sjelden i vår del av verden. Årets siste nye art var en hvitkronespurv *Zonotrichia leucophrys* fra Ona i Møre og Romsdal i perioden 2. til 9. oktober. Denne arten er normalt hjemmehørende i Nord-Amerika og er utenom det norske funnet påtruffet spontant i Europa kun elleve ganger tidligere. En annen nordamerikansk art som opptrådte for første gang i Norge i 2009 var derimot ikke like spontan; en bøffelend *Bucephala albeola* ved Klåstadkilen i Larvik var merket med en ring som viste at den hadde en fortid i fangenskap. Dette funnet er derfor plassert i kategori E.

Den første av to nye arter fra 2010 var en flekkpetrell *Daption capense* som ble sett og fotografert ved Åsgård B-plattformen 5. og 7. mai.

Dette var første funn av denne arten i Nord-Europa. Årets andre nye art i 2010 var en noe mer forventet eremittsnipe *Tringa solitaria* som ble sett i Adventsdaldeltaet på Svalbard 14. til 18. juli. Norges første hekkefunn av gulirisk *Serinus serinus* ved Haslum kirke i Bærum er også et nevneverdig høydepunkt fra 2010.

Fra tidligere år er det også godkjent tre nye underarter for landet som presenteres for første gang i denne rapporten. Det gjelder landets tre første funn (to fra 1974 og et fra 2008) av nominatunderarten av rødhalevarsler *L. isabellinus*, de to første funnene (fra 2007 og 2010) av svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* som viste karakterene til den østlige underartsgruppen (*phoenicuroides* mfl.), og fra 2008 det første funnet av den kontinentale underarten av stjermeis *Aegithalos caudatus europaeus*.

Systematikk

NSKF følger anbefalingene fra Association of European Records and Rarities Committees – Taxonomic Advisory Committee (AERC-TAC) når det gjelder taksonomisk status. For en nærmere redegjørelse henvises det til vår nettside www.birdlife.no/nskf, og AERCs nettside www.aerc.eu. AERC-TAC kom med nye anbefalinger i desember 2011. Disse anbefalingene er tatt til følge i denne rapporten. Den mest iøynefallende endringen som ble anbefalt i den siste AERC-TAC-rapporten var at asiasvartstrupe ble gitt artsstatus. I tillegg har en rekke arter fått nye vitenskapelige navn og det er gjort flere endringer på systematiske rekkefølgen. For en fullstendig oversikt over alle endringer på Norgeslisten henvises det til NSKFs nettsider.

Innleveringsfrist

Observasjoner som ønskes publisert i førstkommende NSKF-rapport, må være komiteen i hende innen 1. mars året etter observasjonsåret. Det ideelle er imidlertid om rapporter sendes inn så snart som mulig etter observasjonen slik at komiteen får mulighet til å jobbe jevnt gjennom hele året.

Råd til observatørene

En stadig større del av rapporteringen til NSKF skjer digitalt, fremfor alt via rapporteringsmodulen i artsobservasjoner.no, og vi oppfordrer enda flere til å benytte seg av denne muligheten. Tradisjonelt rapporteringsskjema og liste over hvilke arter som skal behandles av NSKF finnes på komiteens nettside. Vi minner om at komiteen ønsker så detaljerte rapporter som mulig, med beskrivelse av hvert enkelt individ og eventuelle bilder i høy, helst original oppløsning. Henvisning til bilder som ligger på nettet er som regel ikke nok, da de oftest har lav oppløsning eller forsvinner når nettdresser endres. Husk at funnomstendigheter som avstand, værforhold og optikk kan være avgjørende. For fugler som blir fanget og ringmerket ønsker komiteen både ringnummer og biometriske mål.

Endringer på rapporteringslisten

Fra og med 1. januar 2010 skal ikke funn av alaskasnipe behandles av NSKF. Glente og polarsisik av nominatunderarten er tatt ut av rapporteringslisten fra og med 1. januar 2011.

Videre kvalitetssikring av disse artenes forekomst overlates dermed til de respektive LRSKene. Nærmere begrunnelse for disse avgjørelsene finnes lenger ut i denne rapporten. NSKF er imidlertid svært interessert i å få inn beskrivelser på funn av disse artene fra tidligere år. Den fullstendige rapporteringslisten er tilgjengelig på våre nettsider.

Takksigelser

Geir Mobakken og Håvar Hveding takkes for korrekturlesning og verdifulle innspill til rapporten. Bjørn Kjellemyr, Ståle Sætre og Andreas Winnem takkes for korrigerende av feil i tidligere rapporter.

Forklaring til presentasjonen av funnene

I den påfølgende oversikten er oppsettet gjort i følgende system: (1) fuglens norske navn, (2) vitenskapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes ((i) funn/individer frem til og med 1974, (ii) funn/individer i perioden fra og med 1975, (iii) funn fra rapportårene 2009 og 2010), (4) eventuell årstalls- og områdebegrensning av (3), (5) eventuell hekking, (6) år, (7) fylke, (8) antall, alder, kjønn og funnomstendigheter, (9) lokalitet og kommune, (10) funndato, (11) * bak funndato angir belegg, mens følgende symbol angir beleggets form (F – fotografi, V – video/filmopptak, L – lydopptak, SAT – satellittsporing), (12) observatør(er), med hovedobservatør(er) nevnt først og uthevet med *, (13) utbredelsesområdet grovt angitt i parentes og (14) funnkommentarer. Ringmerkede individer markeres med forkortelsen *rm.*, mens syngende fugler markeres med *sy.*

Opptil fem medobservatører listes opp bak hovedobservatør, som er den eller de som oppdaget og/eller artsbestemte fuglen. Dersom ingen hovedobservatør er angitt i rapporten, listes observatørene opp i alfabetisk rekkefølge.

Antall funn og individer er vurdert skjønnsmessig i de tilfeller der det kan være samme fuglen som har opptrådt på flere forskjellige lokaliteter eller det har vært mer enn ett funn av en art på samme lokalitet. NSKFs vurdering angis slik: Mulig samme fugl(er) – regnes som forskjellige individer og teller som to eller flere funn. Trolig samme fugl(er) – regnes som ett funn. Samme

fugl(er) – dokumentasjon eller opplysninger gjør det sikkert eller overveiende sannsynlig at det dreier seg om samme individ.

Aldersangivelser følger kalenderåret, 1K betyr en fugl i sitt første kalenderår, 1K+ antyder alder ukjent (første kalenderår eller eldre), 2K+ en fugl i sitt andre kalenderår eller eldre, osv. Også fjærdraktsystemet er benyttet der dette er mer praktisk, f.eks. pull. = pullus (dununge før første fjærdrakt), juv. = juvenil (flygedyktig ungfugl i sin første komplette fjærdrakt), subad. = subadult (en fugl som er eldre enn *juvenil* men ennå ikke i voksen drakt), og ad. = adult (en voksen, utfarget fugl).

Godkjente saker

Accepted records

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (1, 15/17, 1 og 0)

2009 ROGALAND: Ad. Orrevatnet, Klepp 19.3-1.4* (F,V) (*M. Dagsland mfl.).

(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintrer i Sørøst-Europa). Første funn i Norge siden 2002 da en fugl rastet på Vigra i Møre og Romsdal og senere samme høst på Lista i Vest-Agder. Årets funn er faktisk kun det andre funnet i Rogaland. Tyngdepunktet for norske funn av rødhalsgås ligger i Nord-Trøndelag og Nordland, og har i mange tilfeller blitt gjort i forbindelse med rastende kortnebbgjess *Anser brachyrhynchus*. At kortnebbgås er «carrier-species» kan også være en del av forklaringen på hvorfor et «gåserikt» fylke som Rogaland kun står med to funn av rødhalsgås. Funnet omtales nærmere av Dagsland (2010).

Rustand *Tadorna ferruginea* (21/26, 54/99, 3 og 1/2)

2009 ØSTFOLD: Ad. ♂ Hærsetsjøen, Trøgstad 18.5* (F) (P. Buertange).

NORDLAND: Ad. ♂ Dverberg, Andøya 27.4-24.5* (F) (J. Bakken).

FINNMARK: ♀ Varangerbotn, Nesseby 20.6 (U. Gärdenfors).

2010 FINNMARK: 2 ad. Valdak, Porsanger

22.5-22.6* (F) (*T. Aarvak mfl.). 1K+ Valdak, Porsanger 30.7-1.8 (*R. Karvonen, T. Aarvak).

(Øst-Europa, Asia og Nord-Afrika). Som vanlig er det vanskelig å vurdere opphavet til rustender sett i Norge. De fire funnene som presenteres over gav ingen hint om fortid i fangenskap. Disse funnene plasseres derfor i kategori A inntil videre. Observasjonene fra Porsanger i 2010 antas å dreie seg om samme individer og teller derfor som ett funn av to individer. Tre andre funn fra de to rapportårene dreide seg om svært tillitsfulle fugler som er plassert i kategori E, se lenger bak i denne rapporten.

Amerikablesand *Anas americana* (1, 21, 4/5 og 2)

2009 HEDMARK: Ad. ♂ Åkersvika, Hamar 9.7* (F) (*H. B. Hansen, L. Kapelrud, K. A. Kristiansen mfl.).

BUSKERUD: 2 ad. i par Strandafjorden, Ål 8.5* (F) (*P. Furuset, T. Breiehagen).

ROGALAND: Ad. ♂ Børaunen, Hålandsvatnet og Revheimsvågen, Randa-berg og Stavanger 3.1-28.3* (F,V) (*M. Dagsland, H. Hveding mfl.). Ad. ♂ Orrevatnet, Klepp 4.5* (F) (*M. Kersbergen, M. Dagsland, B. T. Seim mfl.). Ad. ♂ Hafrsfjorden og Børaunen, Sola, Randa-berg og Stavanger 18.10-21.12* (F,V) (*M. Dagsland, O. Njå, H. Hveding mfl.).

2010 VEST-AGDER: 2K ♂ Sevika, Farsund 31.5-4.6* (F) (*T. Bentsen mfl.).

ROGALAND: Ad. ♂ Lonavatnet, Sandnes 24.10* (F) (*B. T. Seim mfl.). Ad. ♂ Grannesbukta, Sola 26.10-19.12* (F) (*K. M. Jekteberg mfl.). Ad. ♂ Orrevatnet, Klepp 5.-15.11* (F) (*G. Gunder- sen mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Første funn av arten i Buskerud, og samtidig første gang en hunn er dokumentert i Norge. Hannen som holdt seg på Nord-Jæren fra oktober til desember 2009 regnes som trolig samme individ som ble sett i samme område på ettervinteren og tidlig vår det samme året. Mai-funnet fra Orrevatnet i 2009 er derimot trolig et annet individ. Funnene fra Rogaland i 2009

En 2K hann amerikablesand *Anas americana* hadde tilhold i Sevika, Farsund (VA) 31. mai - 4. juni 2009. Foto: Klaus Maløya Torland.

regnes dermed som to ulike individer. Observasjonene fra Rogaland i 2010 dreier seg om to ulike individer, der hannen fra Sola antas å være samme individ som året før. Observasjonene fra Lonavatnet og Orrevatnet i samme tidsrom teller derimot som et nytt funn.

Amerikakrikkand *Anas carolinensis* (0, 93, 7 og 9)

2008 VEST-AGDER: Ad. ♂ Rauna, Farsund 26.4 (K. Olsen, K. S. Olsen).

ROGALAND: Ad. ♂ Grudavatnet, Klepp 25.4-12.5 (A. T. Mjøs, T. A. Olsen mfl.).

2009 ØSTFOLD: Ad. ♂ Hærsetsjøen, Trøgstad 16.-18.4* (F) (*P. K. Slagsvold, T. A. Andersen, M. Olsen, A. Thune mfl.). Ad. ♂ Grepperødfjorden, Våler 19.4* (F) (T. Vang).

AKERSHUS: Ad. ♂ Haneborg, Aurskog-Høland 12.-15.4* (F) (*S. Dale, *K. A. Jensen, E. S. Christensen, R. Christensen mfl.).

BUSKERUD: Ad. ♂ Fiskumvannet, Øvre Eiker 15.4* (F) (C. Mikalsen).

VESTFOLD: Ad. ♂ Borrevannet, Horten 8.-9.4* (F) (*S. Eide, S. Andersen, A. W. Clarke, I. Lundstad mfl.).

SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Gaulosen, Melhus 13.5* (F) (*A. Winnem, P. W.

Bøe, E. Krokan, T. Krokan mfl.).

SVALBARD: Ad. ♂ Hotellneset, Adventfjorden, Spitsbergen 10.6* (F) (*J. Hintikka, A. Forsten, A. Lindholm mfl.).

2010 OPPLAND: Ad. ♂ Totenvika, Østre Toten 22.-28.4* (F) (*P. Å. Skålerud, M. H. Skorupa mfl.).

TELEMARK: Ad. ♂ Børsesjø, Skien 1.-13.4* (F) (*V. Heibo mfl.).

ROGALAND: Ad. ♂ Ergavatnet, Klepp 21.-24.4* (F) (*M. Dagsland mfl.). Ad. ♂ Orrevatnet og Horpestadvatnet, Klepp 26.5-2.6* (F) (*M. Eggen, E. Ween mfl.).

HORDALAND: Ad. ♂ Tjeldstø, Øygarden 29.-30.4* (F) (*J. Bell mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Sylteosen, Fræna 28.4 (*F. Grønningsæter mfl.).

SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Storøya, Selbu 6.-7.5* (F) (*T. Reinsborg mfl.).

NORD-TRØNDELAG: Ad. ♂ Vera, Verdalen 13.-17.5 (*I. J. Indahl, *A. Sørhuus, *T. Sørhuus mfl.).

FINNMARK: Ad. ♂ Valdak, Porsanger 22.5* (F) (*T. Aarvak mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Syv funn i 2009 og ni funn i 2010 er omtrent på gjennomsnittet for de siste ti årene.

Den geografiske fordelingen i 2009, uten funn fra Vestlandet, er kanskje noe uventet for denne nordamerikanske arten. Rogaland står uten funn fra 2009, men har med 26 funn totalt sett flest funn av arten i Norge. Imidlertid er det østlands- og trøndelagsfylkene som følger nærmest etter i antall funn. Dette funnmønsteret kan trolig tas til inntekt for at arten hovedsakelig ankommer Norge på vårtrekk sammen med krikand *A. crecca* etter å ha tilbrakt vinteren på vår side av Atlanterhavet. Funnet på Valdak i 2010 var første funn i Finnmark. Arten er dermed påtruffet i alle Norges fylker utenom Oslo og Sogn og Fjordane. Den gode geografiske spredningen av funnene underbygges også av funnet fra Spitsbergen i 2009 som presenteres over, samt at arten også er funnet på Jan Mayen i mai/juni 2005.

Rødfotand *Anas rubripes* (0, 4, 0 og 0)

- 2008 VESTFOLD: Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 1.1-15.2* (F) (S. Hylle, J. Langbråten, K. Toska mfl.). Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 4.11-31.12* (F) (A. W. Clarke, M. Helberg, A. Winnem mfl.).
- 2009 VESTFOLD: Ad. ♂ Rosanes og Husøy, Nøtterøy og Tønsberg 1.-31.1* (F) (A. Hangård mfl.). Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 18.10-24.12* (F) (P. K. Slagsvold mfl.).
- 2010 VESTFOLD: Ad. ♂ div. lok. Tønsberg og Nøtterøy 14.1-31.12* (F) (S. Andersen, E. W. Christoffersen, A. Hangård, F. Hauge mfl.).

(Østlige Nord-Amerika). Alle observasjonene dreier seg om samme fugl som har frekventert området siden september 2003. Fuglen var til tider fraværende i 2010 og ble observert i følgende perioder: 14. januar – 18. mars, 7. juli – 19. august, 27. oktober, 26. – 29. november og 12. – 31. desember.

Rødhodeand *Netta rufina* (1/2, 18/21, 1/2 og 0)

- 2005 FINNMARK: Ad. ♂ Skrøytnes, Sør-Varanger 30.5* (F) (*F. Falkenberg, O. Gilde, G. Högstedt).
- 2009 ROGALAND: 2 ad. i par Orrevatnet, Klepp 4.-14.4* (F,V) (*M. Thomson, L. O. Eliassen mfl.).

(Europa og Sentral-Asia). En hann er tidligere godkjent fra Alta og Porsanger i Finnmark i begynnelsen av mai 2005. Ny informasjon (se under rettelser lenger bak i rapporten) viser imidlertid at dette var to ulike individer. Funnet fra Sør-Varanger er også såpass atskilt geografisk at det regnes som kun mulig samme, dvs. et nytt funn, altså det tredje i Finnmark i 2005. Halvparten av de norske funnene dreier seg om fugler som har dukket opp i april og første halvdel av mai. Selv om arten holdes nokså vanlig i parker ol. tyder dette funnmønsteret på at Norge i hovedsak nås av ville fugler.

Ringand *Aythya collaris* (1, 20, 2 og 1)

- 2009 VEST-AGDER: Ad. ♀ Hanangervann, Farsund 21.11-13.12* (F) (*T. A. Olsen, J. M. Abrahamsen, V. Bunes, G. Gundersen mfl.).
- SOGN OG FJORDANE: Ad. ♂ Vangnes, Vik 24.4* (F) (J. O. Sagerøy).
- 2010 TELEMARK: Ad. ♂ Nomevann, Nome 5.-6.5* (F) (*T. Fjesme, M. R. Arnesen, T. Holtskog, O. Nordsteien mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Første funn av arten i Sogn og Fjordane. Halvparten av de norske funnene av arten er nå gjort etter årtusenskiiftet, dvs. i løpet av de siste ti årene. Arten er relativt lett gjenkjennelig så det er nærliggende å konkludere med en reell økning i funnfrekvensen. En hann ringand holdt seg i Hanangervann på Lista i oktober-november 2008; et eksempel på at det ikke alltid dreier seg om returnerende individer når man snakker om sjeldne andefugler.

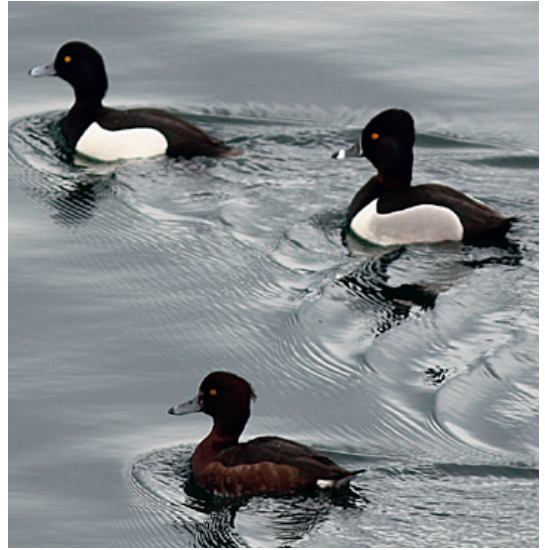
Purpurhodeand *Aythya affinis* (0, 3, 1 og 0)

- 2008 ROGALAND: Ad. ♂ Harvalandsvatnet, Sola 6.4-1.5* (F) (M. Kersbergen, T. A. Olsen mfl.).
- 2009 ROGALAND: Ad. ♂ Harvalandsvatnet, Sola 26.-28.4* (F) (*G. Kristensen mfl.). Ad. ♂ Orrevatnet, Klepp 17.12* (F) (*H. Hveding, *T. A. Olsen, F. Kræmer, L. B. Lunde).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Fuglen fra Harvalandsvatnet i 2008 og

Amerikakrikkand *Anas carolinensis* har etterhvert blitt påtruffet i de fleste norske fylker. Denne hannen ble registrert i Sylteosen, Fræna (MR) 28. april 2010. Foto: Frank Grønningsæter.

Sogn og Fjordane fikk i 2009 sin første registrering av ringand *Aythya collaris*. Hannen øverst til høyre ble sett på Vangsnes, Vik 24. april det året, og hadde selskap av et toppand-par. Foto: Jan Ove Sagerøy.

2009 er antatt å være samme individ som ble sett på lokaliteten i april 2007. Fuglen fra Orrevatnet regnes derimot som et nytt individ. Til sammenlikning fikk Danmark sitt sjettede funn i 2009, mens Sverige ikke hadde noen observasjoner av arten dette året.

Brilleand *Melanitta perspicillata* (3, 55/56, 2 og 4/5)

- 2003 VESTFOLD: Ad. ♂ Mølen, Larvik 18.5 (*K. A. Monrad, Ø. Egeland).
- 2008 ØSTFOLD: Ad. ♂ Torbjørnskjær, Hvaler 20.-22.4* (F) (Å. S. Fredriksen, P. A. Johansen mfl.).
- 2009 ROGALAND: Ad. ♂ Vik, Orre og Revtang, Klepp 1.1-8.6* (F) (F. Kræmer, T. A. Olsen, E. Ween mfl.). Ad. ♂ Solavika, Sola 29.4 (K. A. Monrad). Ad. ♂ Vik og Orre, Klepp 26.9-13.12* (F) (E. Ween mfl.). Ad. ♀ Vik, Klepp 7.11* (F) (*V. Bunes, L. B. Lunde, Ø. W. Johannessøn).
- NORD-TRØNDELAG: Ad. ♂ Ørin, Verdal 7.-12.5* (F) (*J. E. Østnes, *R. T. Kroglund, A. Indahl, I. J. Indahl mfl.).
- 2010 ØSTFOLD: 2 ad. ♂ Brentetangen, Rygge 28.5* (F) (*P. Buertange, *M. Olsen,

T. A. Andersen, K. E. Vedahl).

- ROGALAND: Ad. ♂ Orrestranda, Klepp 10.2-26.5* (F) (*T. O. Stakkeland, M. Dagsland mfl.). Ad. ♂ Orrestranda, Klepp 19.9-31.12* (F) (*M. Dagsland mfl.).
- SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Hoøya, Grandefjæra, Ørland 14.6 (E. Sæter).
- NORD-TRØNDELAG: Ad. ♂ Ørin, Verdal 19.-21.5* (F) (H. Sørhuus mfl.).
- NORDLAND: Ad. ♂ Klungset, Fauske 1.-2.6* (F) (*M. Eggen mfl.).
- FINNMARK: Ad. ♂ Varangerbotn, Nesseby 10.6-8.7* (F) (P. E. Endresen, E. Ravnås, E. Sande mfl.).

(Nord-Amerika). Hannen fra Klepp er, i begge rapportårene, samme individ som har tilbrakt store deler av året der siden 2006. Hannen fra Sola i 2009 regnes også som trolig samme individ og regnes derfor ikke som et nytt funn. Observasjoner av brilleand-hunner er meget uvanlig i Norge. Faktisk er dette bare den tredje sikre observasjonen av en voksen hunn. Vi må helt tilbake til 1986 for å finne forrige observasjon. Kan det tenkes at hunnfargede individer lettere overses eller er den store dominansen av hanner reell? Ørin i Verdal har hatt besøk av arten flere ganger tidligere, men det er nå flere år siden

sist. Hannen som ble observert på vårtrekk i mai regnes derfor som et nytt funn i 2009, men som et returnerende individ i 2010. Også Grandefjæra og Varangerbotn har tidligere hatt besøk av brilleand-hanner på samme tid av året, sist gang i hhv. 2006 og 2007. Siden det er noen år i mellom og begge lokalitetene er relativt ofte besøkt regnes imidlertid de to funnene fra disse to lokalitetene i 2010 som nye individer. Funnet fra 2008 er det første i Østfold fylke.

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* (4, 41/55, 3 og 1/2)

- 2004 ROGALAND: 2K+ Søylandsvatnet, Hå 16.5* (F) (E. Ween).
- 2007 VEST-AGDER: 2K+ Risøya, Mandal 3.2 (T. Bentsen). 1K+ Kjerkevågen, Lindesnes 30.11-31.12 (*M. L. Pedersen, I. Flesjø, M. Helberg, K. M. Torland mfl.).
- 2008 VEST-AGDER: 2K+ Kjerkevågen, Lindesnes 1.1-10.2 (*M. L. Pedersen, I. Flesjø, M. Helberg, K. M. Torland mfl.).
- 2009 VESTFOLD: 2K+ Steinbrygga, Horten 16.-17.4* (F) (*A. W. Clarke, B. Olsen). VEST-AGDER: 2K+ Kjerkevågen, Lindesnes 1.1-2.3* (F) (*T. Bentsen, *M. L. Pedersen, V. Bunes, G. Gundersen mfl.). 2K+ Østhasselstranda, Farsund 12.3-13.4 (*G. Gundersen mfl.). ROGALAND: 1K Orrevatnet, Klepp 16.7-1.8* (F) (*G. Gundersen, O. Njø, B. T. R. Seim, E. Ween mfl.).
- 2010 ROGALAND: 2 ad. Horpestadosen, Orrevatnet, Klepp 21.4* (F) (*F. Kræmer mfl.).

(Europa nord til Danmark og sørlige Sverige, Nord-Afrika, Asia og Nord-Amerika). Fuglen fra Lindesnes vinteren 2009 dukket opp i slutten av oktober 2008. Funnet ble publisert i NSKF-rapporten for 2008, men ble ikke inkludert i funnstatistikken. Antatt samme fugl overvintret på samme lokalitet også året i forveien. De tre nye funnene fra 2009 omfatter to nokså typiske observasjoner fra vårtrekket og et meget interessant sommerfunn av en ungfugl. Det var ingen observasjoner av voksne svarthalsdykkere på Jæren tidligere på året så hvor denne ungfuglen kommer fra er et åpent spørsmål. Fuglen fra Søylandsvatnet i 2004 antas å være identisk med en av de tre fuglene som allerede er god-

kjent fra Jæren dette året og teller dermed ikke som et nytt funn.

Svartbrynalbatross *Thalassarche melanophris* (2, 14, 0 og 0)

- 2008 NORDLAND: Subad. Røstlandet, Røst 29.9 (S. Baines).

(Havområder på den sørlige halvkule). Fuglen var av en yngre aldersklasse. Det er en vanlig antakelse at de samme individene av svartbrynalbatross står for mange av observasjonene i Europa. Denne observasjonen av en yngre fugl samt en eldre subadult fra Utsira i 2006 viser imidlertid at det nødvendigvis også er et tilsig av «nye» fugler over ekvator.

Gulnesealbatross *Thalassarche chlororhynchus* (0, 2, 0 og 0)

Individer som viste karakterene til nominatunderarten *chlororhynchus* (0, 2, 0)

- 2007 MØRE OG ROMSDAL: 2K/3K vest av Grip, Kristiansund 28.6* (F) (*B. Thomassen). HAVOMRÅDENE SØR: 2K/3K Heidrun, Norskehavet 4.-8.7* (F) (*R. Sæther mfl.).

(Tristan da Cunha og Gough Island; Sør-Atlanteren). Andre funn i Norge og Vestpalearktis. Begge observasjonene dreier seg om samme fugl noe som lar seg bestemme med sikkerhet ut fra detaljer i fjærdrakten. Antatt samme fugl ble også observert ved oljeinstallasjonen Njord i samme tidsrom, men denne observasjonen er ikke dokumentert. For hele historien rundt dette funnet, se Thomassen & Gustad (2008). Det er verdt å merke seg at det tredje funnet i Vestpalearktis ble gjort kun én dag etter observasjonen ved Grip da en forkommen fugl ble tatt i pleie i Somersett i England. Denne ble sluppet fri igjen dagen etter for så å dukke opp i en innsjø i Lincolnshire to dager senere. Antatt samme fugl dukket så opp igjen ved Malmö i Sverige den 8. juli hvor den sist ble sett flygende inn over land! Altså var det to ulike gulnesealbatrosser som gjestet Nord-Atlanteren sommeren 2007.

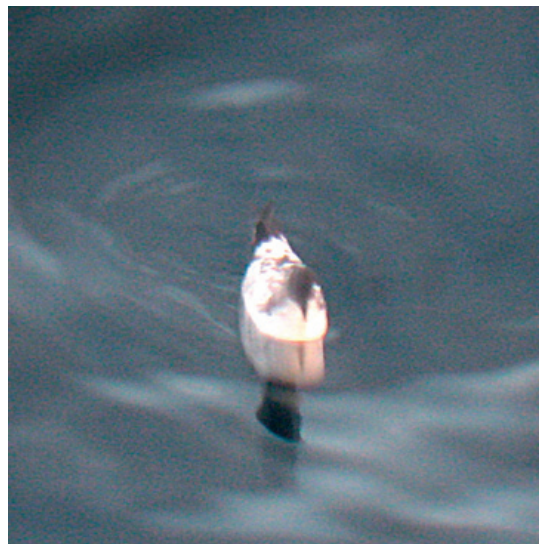
En gulnesealbatross *Thalassarche chlororhynchos* ble fotografert av Bjørn Thomassen på havet nordvest for Grip, Kristiansund (MR) 28. juni 2007. Funnet var det andre i Norge og Vestpalearktis. Fuglen ble noen dager senere også sett ved Heidrunfeltet i Norskehavet (HS).

Ub. albatross *Thalassarche* sp. (0, 2, 0 og 1)
2010 AUST-AGDER: Ad. Hove, Arendal 18.9
(A. Johnsen).

(Havområder på den sørlige halvkule). Ut fra beskrivelsen var den observerte albatrossen etter all sannsynlighet en svartbrynalbatross *T. melanophris* eller gulnesealbatross *T. chlororhynchos*. Dette er også de eneste to artene av albatross som tidligere er påtruffet spontant i Norge og Nord-Europa som helhet.

Flekkpetrell *Daption capense* (0, 0, 0 og 1)
Individer som viste karakterene til nominat-
underarten *capense* (0, 0, 0 og 1)
2010 HAVOMRÅDENE SØR: 1K+ Åsgård B,
Norskehavet 5.-7.5* (F) (K. Koteng).

(Øyer i Sørishavet og det Antarktiske fastlandet. Utenom hekketiden cirkumpolar, påtreffes

Helt uventet og enda en ny art for Norge! Denne flekkpetrellen *Daption capense* ble sett fra Åsgård B-plattformen 5. og 7. mai 2010, og var første funn av denne arten i Nord-Europa. Foto: Kjell Koteng.

regelmessig nord til 25° S i Atlanterhavet). Ny art for Norge! Fra tidligere er arten påtruffet kun to ganger i Vestpalearktis; ved Gibraltar 20. juni 1979 og i Italia i september 1964 (Haas 2012). Flekkpetrell er imidlertid en tallrik hekkefugl på de norske bilandene Bouvetøya og Peter I øy i Sørishavet. Den heldige observatøren av fuglen fikk til alt hell dokumentert observasjonen med fotografier. Disse bildene viser tydelig at det er en fugl av nominatunderarten som besøkte Åsgard-feltet. Underarten *australe* har mørkere rygg og hekker kun på øyer sør for New Zealand. For mer om omstendighetene rundt dette sensasjonelle funnet, se Adolfsen & Koteng (2011).

Silkepetrell *Pterodroma mollis* (0, 0, 1 og 0)

2009 FINNMARK: 2K+ Nesseby kirke, Nesseby 6.6* (F) (G. Catley).

(Sørlige deler av Atlanterhavet, Det Indiske hav og sørvestre Stillehavet; utenom hekketiden nord til 35° sør). Ny art for landet og et sensasjonelt funn i europeisk perspektiv. Arten er ikke tidligere påtruffet i europeiske farvann, det eneste tidligere funnet fra Vestpalearktis stammer fra Eilat i Israel der et individ ble observert i mars 1997. Silkepetrellen ble tidligere betraktet som samme art som kappverdepetrell *P. feae* og madeirapetrell *P. madeira* og er utseendemessig svært lik disse artene. Ubestemte kappverde-/madeirapetreller er regelmessig forekommende i britiske farvann og også påtruffet to ganger langs den svenske vestkysten. Observasjonen av silkepetrellen i Finnmark dokumenterer imidlertid at også denne arten må tas med i betraktningen ved observasjoner av *Pterodroma*-petreller i Europa. For detaljer rundt observasjonen henvises det til Catley & Hveding (2010).

Gulnebblire *Calonectris diomedea* (0, 32/34, 3 og 1)

2005 ROGALAND: 1K+ Revekai, Klepp 20.9 (*E. Ween, H. Hveding).

2006 ROGALAND: 1K+ Revesvingen, Klepp 19.9 (*E. Ween, G. Kristensen).

2008 ØSTFOLD: 1K+ Brentetangen, Rygge 13.10 (P. Buertange).

2009 VESTFOLD: 1K+ Ravn, Larvik 4.9

(H. Heggland). 1K+ Ravn, Larvik 3.10 (*H. Heggland, K. A. Monrad, A. F. Mæland).

MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 24.9 (*J. R. Gustad, *A. G. Nebell, F. Grønningsæter, T. H. Hansen, C. Kamsvåg mfl.).

2010 TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø 27.7 (V. Kristiansen).

(Middelhavet (*diomedea*) og øyer i den østlige delen av Atlanterhavet sør for 40° N (*borealis*)). Septemberfunn står for over en tredjedel av de norske funnene av gulnebblire. Arten er påtruffet i Møre og Romsdal én gang tidligere, på Ona 8. august 2000. Funnet fra Telemark i 2010 er det fjerde fra fylket, men det første som ikke er fra Langesundstangen i Bamble. Funnet fra Rogaland i 2006 har tidligere blitt underkjent (Olsen mfl. 2010), men er nå godkjent basert på en ny beskrivelse. Se også under rettelser.

Storlire *Puffinus gravis* (23, 29, 1 og 1)

1998 HAVOMRÅDENE SØR: 1K+ Haltenbanken, Norskehavet 8.8 (K. A. Monrad).

2009 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 19.9 (*F. Grønningsæter, K. O. Bøklepp, C. Kamsvåg, H. A. Olsvik, K. Sæther mfl.).

2010 TELEMARK: 1K+ Langesundstangen, Bamble 22.7 (J. E. Tangen).

(Tristan da Cunha, Goughøya og Falklandsøyene; utenom hekkesesongen i store deler av Atlanterhavet). Observasjonene fra de to rapportårene er de første funn i Norge siden 2003 da en fugl ble observert på Ona den 21. september.

Balearlire *Puffinus mauretanicus* (2, 28, 3 og 1)

2004 VESTFOLD: 1K+ Ravn, Larvik 18.9 (K. A. Monrad).

2005 ROGALAND: 1K+ Revekai, Klepp 17.9 (E. Ween).

2006 VEST-AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund 27.8 (*E. Ween, H. Eggen, V. Bunes).

2008 ROGALAND: 1K+ Revesvingen, Klepp 10.8 (E. Ween).

2009 VESTFOLD: 1K+ Folehavna, Sande-

Ny art for Norge og bare den andre observasjonen i Vestpalearktis! Silkepetrell *Pterodroma mollis* Nesseby, Finnmark 6. juni 2009. Foto: Graham Catley.

	fjord 29.8 (R. Olsen).	2005	VESTFOLD: 1K+ Borrevannet, Horten 13.7 (I. Lundstad).
	ROGALAND: 1K+ Obrestad fyr, Hå 31.7 (Ø. Egeland).	2007	ØSTFOLD: 2K+ Rokkevannet, Halden 20.5 (*M. Günther, A. Günther). 1K+ Rokkevannet, Halden 19.7 (S. Mørk).
	NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 13.9 (S. Baines).	2008	ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Rokkevannet, Halden 14.3-22.5* (F) (*M. Olsen, A. Antonsen, S. Bukholm mfl.). NORD-TRØNDELAG: 2K+ Tautra, Frosta 17.-18.5* (F) (*R. Pettersen, B. Nyberg, T. Reinsborg, K. Aa. Solbakken mfl.).
2010	ROGALAND: 1K+ Revtangen, Klepp 11.8 (M. Eggen).	2009	VEST-AGDER: 2K+ Sævik og Udestadtjødna, Farsund 18.2-8.3 (funnet død siste dato)* (F) (*T. Bentsen, *I. Fle-sjø, J. M. Abrahamsen, V. Bunes mfl.). 1K+ Prestvann, Farsund 26.-31.12* (F) (*N. H. Lorentzen, M. Eggen, K. S. Olsen, T. A. Olsen mfl.). ROGALAND: 1K+ Horpestadosen, Klepp 29.12* (F) (E. Helgesen). 1K+ Hellvigsvatnet, Eigersund 31.12* (F) (*R. Slettebak, M. Eggen, J. Grønning, K. R. Mjøl-snes mfl.).
- (Middelhavet. Utenom hekkesesongen regelmessig nord til kysten av Storbritannia). Antall funn og sesongfordeling er typisk for forekomsten etter tusenårsskiftet. Funnet fra Røst er dog det klart nordligste til nå; fra tidligere er arten ikke påtruffet nord for Ona i Møre og Romsdal. Et nytt funn fra 2005 tar dette rekordåret opp i totalt fem funn av arten. Med de åtte nye funnene som presenteres her står arten nå med totalt 26 funn, og med $\frac{3}{4}$ av funnmassen etter årtusenskiftet.
- Rørdrum** *Botaurus stellaris* (23/25, 74, 4 og 5)
1979 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Ørmen, Fredrikstad 23.-24.6 (Ø. Lågbu, P. Osbak).

2010 ØSTFOLD: 2K+ Skipstadkilen, Søndre Asmaløy, Hvaler 3.4 (*A. Larsen mfl.). 2K+ Buertjern, Sarpsborg 27.5* (F) (K. E. Vedahl). VEST-AGDER: 2K+ Prestvann, Farsund 1.-2.1 (funnet død siste dato)* (F) (*N. H. Lorentzen mfl.). 2K+ funnet død Frivoll, Mandal 2.1* (F) (M. L. Pedersen). 2K+ funnet død Eik, Søgne 10.1* (F) (O. Kindberg). ROGALAND: 2K+ Hellvigsvatnet, Eigersund 1.-5.1* (F) (*R. Slettebakk mfl.). 2K+ Ergavatnet, Klepp 17.1 (H. Røthing). 1K+ Horpestadvatnet, Klepp 10.11 (*M. Eggen, B. Dømbe).

(Europa nord til Danmark og sørlige Sverige og videre østover gjennom Asia til Stillehavet). Merk at antall funn etter 1975 er oppjustert med én på grunn av feil i tidligere rapporter. Fuglen fra Farsund i februar/mars 2009 ble funnet påkjørt og drept siste dato. De fem funnene på Sørvestlandet rundt årsskiftet 2009/2010 sammenfalt med vinterens første harde kuldeperiode, et typisk scenario for funn av rørdrum i Norge. Fuglen på Tautra i mai 2008 er det første funnet av arten i Nord-Trøndelag noensinne. Kun én gang tidligere er rørdrum påtruffet lenger nord i Norge, en fugl ble skutt på Andøya i Nordland 1. oktober 1963. Observasjonen fra Rokkevannet 20. mai 2007 var en annen fugl enn den som tidligere er godkjent som syngende fra samme lokalitet, mens funnet fra juli samme år kun er en tilleggsdato. Den syngende fuglen fra Rokkevannet i 2008 regnes som trolig samme individ som i 2006 og 2007.

Kuhegre *Bubulcus ibis* (0, 2, 1 og 0)

2009 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Lømsen og Klingsundet, Steinkjer 16.-19.6* (F) (*O. M. Sæterhaug mfl.). 2K+ Vik, Flatanger 20.-21.6* (F) (*J. I. Lindseth, J. E. Vollan mfl.). NORDLAND: 2K+ Bjerkåker, Vega 22.6* (F) (H. Bergåker).

(Alle verdensdeler. I Europa stort sett rundt Middelhavet og Det kaspiske hav). Alle observasjonene dreier seg om samme individ. Sannsynligvis var det også samme fugl som ble sett

i Ångermanland i Sverige 7. juni, dvs. bare en drøy uke før den dukket opp i Steinkjer (se Sæterhaug & Heggøy 2010). Fra tidligere er arten påtruffet kun to ganger i Norge, begge ganger i Finnmark. Fraværet av observasjoner fra Sør-Norge er noe overraskende all den tid arten viser tydelige tegn på spredning nordover fra bestandene rundt det vestlige Middelhavet. Bevegelsene til årets fugl støtter opp om en teori om at opprinnelsen mer sannsynlig er østlig enn sørlig. Trekker man en rett linje mellom funnstedene i Flatanger, Steinkjer og Ångermanland og forlenger denne videre mot sørøst ender man opp ved de nordlige delene av Det kaspiske hav, hvor arten er vanlig forekommende.

Silkehegre *Egretta garzetta* (1, 58/60, 6/7 og 2)

2007 ROGALAND: 2K+ Hagabukta, Sola 31.5* (F) (*E. Vamraak, B. T. Seim mfl.).

2008 ØSTFOLD: 2K+ Øra, Fredrikstad 7.5* (F) (T. Vang mfl.). NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Halsøen, Stjørdal 26.-27.5* (F) (*B. Fuldseth mfl.).

2009 VESTFOLD: 2K+ Klåstadkilen, Larvik 2.5* (F) (*H. Heggland, G. Eriksen, A. Hangård, D. Skjauff, Ø. Stickler mfl.). VEST-AGDER: 2K+ div. lok. Lista, Farsund 27.7-6.8* (F) (*G. Gundersen mfl.). 2K+ Remesvik, Lindesnes 10.-11.8 (*R. Jåbekk mfl.). ROGALAND: 2 2K+ Nese, Klepp 21.-24.5* (F,V) (*H. Eggen, *E. Thesen mfl.). 1K+ Bjerkreim og Tengesdal, Bjerkreim 30.11-1.12* (F) (J. Grønning, D. N. Sværi mfl.). 1K+ Bjårvatnet, Hå 8.-9.12 (B. T. R. Seim, L. B. Lunde). 1K+ Sømmevågen, Sola 12.-16.12* (F) (B. T. R. Seim mfl.). SOGN OG FJORDANE: 1K+ Askvika, Askvoll 23.10 (B. O. Tveit). NORDLAND: 2K+ Stranda, Nesna 28.5* (F) (*A. I. Olsen mfl.). 2K+ Hauan, Rana 30.5-17.6* (F) (*E. Olsen, Hilde Fjellstad, Hege Fjellstad, V. Hauahei, R. Henriksen).

2010 VEST-AGDER: 1K+ Spindsodden, Farsund 26.-29.9* (F) (*G. Bjørnstad, K. S. Olsen, V. Bunes mfl.). ROGALAND: 2K+ Utsira, Utsira 11.-

En kuhegre Bubulcus ibis som ble observert i Nord-Trøndelag og Nordland i juni 2009 var tredje funn av arten i Norge. Foto: Arne Vanebo.

Silkehegre Egretta garzetta Lunde vågen, Farsund (VA) 28. juli 2009. Det foreligger 67 funn av 70 individer i Norge tom. 2010. Foto: Gunnar Gundersen.

30.5* (F) (*G. Mobakken, B. O. Høyland, Ø. B. Nilsen mfl.).

(Europa nord til England, Nord-Afrika, Asia og Australia). Begge funn fra Vest-Agder i 2009 er antatt å dreie seg om samme individ. Likeledes er samtlige observasjoner fra Rogaland i november/desember antatt å dreie seg om samme individ. Også de to funnene fra Nordland i mai/juni er antatt å dreie seg om ett og samme individ. Dette gir totalt seks funn av syv individer innenfor landets grenser i 2009, en årstotal som kun blir overgått av rekordåret 2002 som hadde ni funn av ti individer.

Egretthege *Egretta alba* (1, 125/128, 17 og 14/15)

2007 HORDALAND: 1K+ Grimseidvatnet, Bergen 17.11* (F) (B. d. Bouvrie).

2008 ØSTFOLD: 2K+ Øra, Fredrikstad 19.4* (F) (J. Nilsen mfl.). 2K+ Rokkevannet, Halden 29.4* (F) (*M. Olsen, T. A. Andersen, P. Buertange, S. Bukholm mfl.). VESTFOLD: 2 2K+ Klåstadkilen, Larvik 15.5* (F) (S. Andersen, G. Eriksen, S. Hylle mfl.).

ROGALAND: 2K+ Vaulen, Hå 3.-13.6* (F) (O. Heggøy, S. Larsen, E. Ween mfl.).

2009 AKERSHUS: 2K+ Hakadalselva og Nitelva, Nittedal og Skedsmo 15.-18.6* (F) (*K. Nilsen, *P. K. Slagsvold, T. Høvde, S. Molværsmyr mfl.).

VESTFOLD: 1K+ Klåstadkilen, Hems-kilen og Hummerbakkfjorden, Larvik og Sandefjord 17.8-19.9* (F) (*M. Lohne, A. Hangård, H. Johansson, R. Olsen, G. Klaveness mfl.). 1K+ Klåstadkilen, Larvik 2.-7.10* (F) (*H. Heggland mfl.). AUST-AGDER: 1K+ Tveit og Eikeland, Gjerstad 24.-25.11* (F) (*R. Skåland, P. Valset).

VEST-AGDER: 2K+ Nesheimvann, Farsund 10.4 (K. Olsen). 1K+ Haugetjern og Hanangervann, Farsund 5.9* (F) (*A. Tomren, V. Bunes, G. Gundersen, T. B. Vestøl). 1K+ Lista fyr og Nesheimvann, Farsund 21.10-2.11* (F) (*R. J. Fjærbu, V. Bunes, M. Helberg, K. S. Olsen mfl.). 1K+ Nesheimvann, Farsund 2.-10.12* (F) (J. M. Abraham-

sen, V. Bunes, G. Gundersen, T. B. Vestøl mfl.).

ROGALAND: 2K+ Bjårvatnet og Vaulen, Hå 14.-16.4* (F) (*E. Mjaaland, L. B. Lunde mfl.). 2K+ Grudavatnet og Lonavatnet, Klepp og Sandnes 9.-10.5* (F,V) (*H. Løvbrekke, M. Dagsland, E. Ween). 2K+ Orrevatnet, Klepp 17.-29.5* (F,V) (*M. Dagsland, E. Ween, O. Njå mfl.). 2K+ Grudavatnet, Klepp 31.7 og Ergavatnet, Klepp 1.-3.8* (V) (*E. Thesen, M. Dagsland).

HORDALAND: 2K+ Herdla, Askøy 11.4* (F) (B. B. L. Andersen, T. Hansen). 2K+ Tjeldstø, Øygarden 21.-24.5* (F) (*T. Hansen, B. Skjold, B. de Bruin mfl.). 1K+ Etneosen, Etne 6.-15.11* (F) (*T. Håheim, Ø. N. Larsen, R. Voie mfl.).

NORDLAND: 2K+ Loddvatnet, Bodø 1.-8.6* (F) (*P. K. Almås, *O. K. Olsen, T. E. Kristiansen mfl.).

FINNMARK: 2K+ Russesand, Hjelm-søya, Måsøy 2.5* (F) (S. K. Berg).

2010 ØSTFOLD: 2K+ Dilling, Rygge 14.5* (F) (M. Olsrud). 2K+ Skinnerflo, Råde 17.-19.5* (F) (*P.-A. Johansen, M. Nilsen, T. A. Andersen mfl.). 1K+ Øra, Fredrikstad 30.11* (F) (Å. S. Fredriksen, K. E. Rønning).

AKERSHUS: 1K+ Kadettangen, Sandvika 2.-3.12 (*K. Lande, R. Solvang).

VESTFOLD: 2K+ Mølen, Larvik 6.4 (K. A. Monrad, H. Johansen). 2K+ Borrevannet, Horten 5.-8.5* (F) (*K. Johannessen, A. W. Clarke, I. Lundstad mfl.). 2K+ Klåstadkilen, Larvik 11.5 (*K. A. Monrad, G. Eriksen, T. V. Jansson).

TELEMARK: 2K+ Jomfruland og Stråholmen, Kragerø 6.4 (A. F. Mæland). 2K+ Vinjestranda, Bamble 29.4* (F) (*Ø. W. Johannessen, B. Kjellemyr, J. H. Magnussen, J. E. Tangen mfl.). 2K+ Årnesbukta, Sauherad 15.5* (F) (*E. Landsverk, M. R. Arnesen, A. Landsverk, J. Myromslien mfl.).

VEST-AGDER: 2K+ Nesheimvann, Slevdalsvann og Lista fyr, Farsund 29.4-4.5* (F) (*T. Bentsen, V. Bunes, G. Gundersen, K. M. Torland mfl.). 2 2K+ Nesheimvann, Farsund 11.-13.5* (F) (2 ind. kun 11.5) (*T. Bentsen, V. Bunes,

Egretthege *Egretta alba* Nesheimvann, Farsund (VA) 2.12.2009. Arten blir sett stadig hyppigere i Norge, og tom. 2010 var det registrert 157 funn av 161 individer her til lands. Foto: Gunnar Gundersen.

S. Skjold, K. M. Torland mfl.).

ROGALAND: 2K+ Grudavatnet, Klepp 1.5* (F) (*M. Günther, T. Breiehagen, B.-T. R. Seim, D. N. Sværi mfl.). 2K+ Grudavatnet, Klepp 18.5* (F) (F. Dahl). 2K+ Orrevatnet og Ergavatnet 2.-8.6* (F) (M. Dagsland, L. B. Lunde mfl.).

NORD-TRØNDELAG: 2K+ Leksdalsvatnet, Steinkjer 17.-18.5* (F) (*T. R. Østerås mfl.).

FINNMARK: 2K+ Mehamn flyplass, Mehamn 15.5* (F) (K. Nilsson, A. Hultberg, C. Brox, A. Hansen).

(Nesten kosmopolitisk; svært lokal utbredelse i Europa, men har spredt seg mot nord, blant annet til Nederland). Funnet fra Hordaland i 2007 kan dreie seg om samme fugl som allerede er godkjent fra Vest-Agder og Rogaland i november/desember samme år, men regnes likevel som et nytt funn. Dette tar funntotalen for 2007 opp i 12 funn. De fire nye funnene fra 2008 (regnes som trolig nye fugler) tar dette årets total opp i 12 funn av 13 individer. Også i 2009 ble det

sett en rekke egretthegrer i Norge. Hvor mange fugler som var involvert i forekomsten er som vanlig mer eller mindre umulig å si med sikkerhet. Funnene telles imidlertid slik de presenteres her, altså totalt 17 funn, dvs. ny årsrekord. Forekomsten i 2010 lå også på samme høye nivå som de siste årene og vanskelighetene med å vurdere hvor mange fugler som var involvert var likeså høy. Observasjonene fra Jomfruland og Mølen 6. april var definitivt samme fugl. Det samme kan sies om observasjonene fra Østfold og Akershus i månedsskiftet november/desember. I tillegg vurderes observasjonene fra Rygge og Råde i Østfold i mai å dreie seg om samme fugl. Øvrige observasjoner i Norge i 2010 er antatt å være ulike individer, noe som gir en årstotal på 14 funn av 15 individer.

Svartstork *Ciconia nigra* (7/8, 23/24, 0 og 2)
 2010 VESTFOLD: 2K+ Klåstadkilen, Larvik 6.5 (*K. A. Monrad, K. P. Gade).
 VEST-AGDER: 2K+ div. lok. Lista, Farsund 2.5* (F) (*M. L. Pedersen, G. Gun-

dersen, I. Melhus, K. M. Torland, mfl.).
ROGALAND: 2K+ Risa, Hå 20.4*
(F) (S. Lode). 2K+ Heresvela, Hå 2.5
(*T. O. Stakkeland, *J. O. Stakkeland,
M. Dagsland, L. B. Lunde). 2K+ Jøssing-
fjord, Sokndal 3.5 (G. Skjærpe).

(Øst-Europa vest til Tyskland; overvintrer i Afrika). De første observasjonene i Norge siden 2004. Observasjonene i Vest-Agder og Rogaland 2. og 3. mai dreier seg definitivt om samme individ som først ble sett på Lista på morgenen 2. mai før den trakk ut mot nordvest. Denne ble funnet igjen i Sør-Rogaland på ettermiddagen og også sett her neste dag. Basert på artens sjeldenhet i Norge og geografisk nærhet antas det at disse observasjonene dreier seg om samme individ som ble sett og fotografert ved Risa, Hå 20. april. Observasjonen ved Klåstadkilen tre dager senere kan godt ha vært samme fugl, men denne anses kun som mulig samme og teller dermed som et eget funn.

Stork *Ciconia ciconia* (17/18 (etter 1920), 96/106, 1 og 1)

1978 SØR-TRØNDELAG: 2K+ Kotsøy, Midtre Gauldal 6.7* (F) (E. Sunnset mfl.).

1982 ØSTFOLD: 2K+ Jeløy, Moss 7.-9.4* (F) (D. Bendixen mfl.).

1998 HORDALAND: 2K+ Takla, Voss 3.6* (F) (via LRSK Hordaland).

2008 SOGN OG FJORDANE: 2K+ Kalvåg, Bremanger 30.5* (F) (A. H. Harlem).
HEDMARK: 2K+ Brandval, Kongsvinger 29.-30.4* (F) (*J. Langbråten mfl.).
2K+ Starene, Åkersvika og Heggvin, Stange og Hamar 26.6-31.12* (F) (S. O. Haugom, J. E. Heggelund mfl.).

2009 HEDMARK: 2K+ Åkersvika og Heggvin, Hamar 1.1-6.5* (F) (S. O. Haugom, J. E. Heggelund mfl.).

OPPLAND: Trollmyra, Jevnaker 24.-25.3* (F) (J. L. Hals, K. Myrmo). 2K+ Hunndalen, Gjøvik 14.-24.4* (F) (P. Å. Skålerud mfl.). 2K+ Lågendeltaet, Lillehammer 26.4-3.5* (F) (J. G. Roland mfl.).
BUSKERUD: 2K+ Trollmyra, Ringerike 24.-25.3* (F) (J. L. Hals, K. Myrmo).
TELEMARK: 2K+ Riis, Gjerpensdalen, Skien 2.6* (F) (J. O. Ramsåsen).

2010 ØSTFOLD: 2K+ Ullerøysletta, Sarpsborg 12.7 (T. Nielsen).

AKERSHUS: 2K+ Engervann og Eiksmarka, Bærum 26.-27.5* (F) (M. Berg mfl.).

BUSKERUD: 2K+ div. lok. Nes kommune 30.4-6.5* (F) (*B. Jensen, T. Breiehagen, L. R. Fiske, A. Smette m.fl.). 2K+ Strandafjorden, Ål 7.-8.5* (F) (*P. Furuseth, T. Breiehagen, A. Gauteplass, A. M. Monclair). 2K+ Pålerrudbyen, Ringerike 12.-17.5* (F) (K. Myrmo, J. T. Fossum, M. Vang, H. Johansson mfl.). 2K+ Heggen, Modum og Karlsrudtangen, Ringerike 23.-24.5* (F) (*S. Stueflotten, A. Jahren mfl.).

TELEMARK: 2K+ Lunde, Nome 7.-8.3* (F) (*E. M. Lysell, T. Fjesme mfl.).

AUST-AGDER: 2K+ Knudremyr, Lillesand 11.-14.3* (F) (R. J. Fjærbu, J. H. Kjøstvedt, J. Langbråten mfl.).

VEST-AGDER: 2K+ div. lok. Mandal og Lindesnes kommuner 16.3-3.4* og div. lok. Lista, Farsund 3.-7.4* (F) (*K. M. Torland, T. Bentsen, I. Flesjå, M. L. Pedersen mfl.).

ROGALAND: 2K+ Orrevatnet, Grudavatnet og Ergavatnet, Klepp 7.-18.4* (F) (*O. Djøseland, M. Dagsland, M. Eggen, M. Kersbergen mfl.). 2K+ Hauskjevattet, Finnøy 19.4 (K. Å. Storstad). 2K+ div. lok. Jæren, Klepp 2.-29.6* (F) (F. Kræmer mfl.). 2K+ Orrevatnet, Klepp 3.-11.7* (F) (M. Dagsland mfl.). 2K+ div. lok. Jæren, Klepp, Sola og Sandnes kommuner 17.7-29.9* (F) (E. Ween mfl.). 2K+ Bøvågen, Karmøy 29-30.9* (F) (*E. Wiik, D. H. Gjerde, S. Skjold, J. L. Aarsand mfl.).

HORDALAND: 2K+ Etne sentrum, Etne 2.7* (F) (R. Håheim).

(Eurasia, Nordvest- og Sør-Afrika; overvintrer i Afrika). Observasjonen fra Sogn og Fjordane i mai 2008 regnes som trolig samme fugl som ble sett på diverse lokaliteter i Rogaland i perioden 14. til 25. mai. NSKF har i tillegg kjennskap til at det skal ha blitt observert stork også i Møre og Romsdal og Oppland i begynnelsen av juni 2008. Disse observasjonene har imidlertid ikke blitt forelagt komiteen. I lys av dette kan det

Vi fikk i 2010 de to første funn av svartstork *Ciconia nigra* i Norge siden 2004. Fuglen på bildet trakk nordvest forbi Lista fyr, Farsund (VA) 2.5 og dukket opp i Sør-Rogaland om ettermiddagen samme dag. Foto: Gunnar Gundersen.

Kjendisen «Sture Stork» har besøkt mange norske fylker siden den dukket opp ved Hamar (HE) i slutten av juni 2008. Her er den fotografert i Lillesand (AA) 13. mars 2010 av Gunnar Gundersen.

på ingen måte utelukkes at det var den media-omtalte storken «Sture» som turnerte Vestlandet før den slo seg ned ved Hamar i slutten av juni, men observasjonene fra Vestlandet regnes inntil videre som et eget funn. April-funnet fra Kongsvinger regnes som samme individ som tidligere er godkjent fra Eidsberg i Østfold 1.-4. mai 2008. Bortsett fra funnet i Telemark i juni, dreier alle observasjonene fra 2009 som er listet opp over seg imidlertid definitivt om «Sture», fuglen som i løpet av sitt nesten årelange opphold på indre Østlandet ble litt av en kjendis. Etter all sannsynlighet var det samme fugl som tilbrakte vinteren 2009/2010 ved Strömstad i Sverige for siden å dukke opp igjen i Telemark i begynnelsen av mars. Fra Telemark fulgte fuglen kysten gjennom Agder-fylkene til Rogaland. Siste observasjon i fylket i første omgang var fra Finnøy i Ryfylke 19. april. I slutten av måneden dukket fuglen opp i Buskerud hvor den turnerte gjennom store deler av mai måned foruten en svipptur innom Bærum i Akershus. I begynnelsen av juni dukket fuglen så igjen opp på Jæren. Her holdt den seg så frem til slutten av september, dog med en liten tur innom søndre Hordaland i begynnelsen av juli. De siste par dagene av september fikk fuglen igjen trekkuro og ble da sett på Karmøy. Funnet fra 1978 er kun tillegg til tidligere godkjent funn fra samme fylke. Fra 1998 er det i perioden 4. juni til 2. juli tidligere godkjent fire funn spredt utover Sør-Norge. Ingen av disse funnene har overlappende datoer og sett i lys av de omfattende vandringene til «Sture» i 2010 kan i teorien alle disse ha vært samme fugl. Inntil videre betraktes dette likevel som et nytt funn.

Skjestork *Platalea leucorodia* (7/22, 18/36, 0 og 0)
2008 ROGALAND: 2K Orrevatnet, Klepp 31.5-11.6 (O. Heggøy mfl.).

(Spredt i Europa fra Atlanterhavet til Det kaspiske hav; overvintrer hovedsakelig rundt Middelhavet og i Nord-Afrika). Det tiende funnet i Rogaland og det femte fra Orrevatnet. Disse to er hhv. Norges beste fylke og lokalitet for arten.

Bronseibis *Plegadis falcinellus* (11/13, 4/5, 1 og 1)
2009 TROMS: 1K Tisnes, Tromsø 8.-25.9* (F)

(*J. Höper, E. Bergersen, F. Broms, K. B. Strann mfl.).

2010 NORD-TRØNDELAG: 2K+ Geisnes, Nærøy 9.-24.10* (F) (*G. Skarstad, T. Reinsborg, O. M. Sæterhaug, H. Sørhuus, T. Sørhuus mfl.).

(Hekker i alle verdensdeler. Nærmeste populasjoner finnes fra Sør-Europa til Sentral-Asia). Første funn i Troms og det nordligste i Norge noensinne. Utrolig nok ble en annen bronseibis også rapportert fra Troms i samme tidsrom. Denne observasjonen er imidlertid enda ikke forelagt NSKF. Med funnet fra 2010 er bronseibisen nå påtruffet i Norge tre år på rad. For en art som før dette hadde kun tre funn etter 1950 må denne opptreden betraktes som et solid «comeback».

Svartglente *Milvus migrans* (4, 75/76, 12 og 7)
1997 ROGALAND: 2K+ Horpestad, Klepp 20.4 (E. Ween).

2004 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 7.5 (*J. H. Magnussen, *T. Hellenen, V. Bunes).

2006 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 31.5 (*H. B. Hansen, H. Eggen).

2007 VEST-AGDER: 2K+ Jåbekk, Mandal 12.8* (F) (*M. L. Pedersen, M. Eggen, E. S. Nilsen, K. M. Torland).

2008 ØSTFOLD: 3K+ Torsnes, Fredrikstad 3.5* (F) (T. A. Andersen, M. Vang, T. Vang).

TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø 2.5* (F) (*E. Edvardsen, R. Ehnebom, F. Haga, A. F. Mæland, Ø. W. Johannesen).

FINNMARK: 2K+ Svanhovd og Tretriksrøysa, Sør-Varanger 24.-25.6* (F) (*M. Günther mfl.).

2009 AKERSHUS: 2K+ Sniksand, Nordre Øyeren, Fet 31.5* (F) (R. Christensen).

VESTFOLD: 2K+ Klåstadkilen, Larvik 2.-3.5* (F) (Ø. Stickler, H. Heggland).

2K+ Store Færder, Tjøme 3.5* (F) (*S. Eide, T. Larsen mfl.). 2K+ Gjenne-stadvannet, Stokke 2.6* (F) (R. Olsen).

VEST-AGDER: 3K+ Brennevinsmyra, Mandal 30.4* (F) (*M. Helberg, G. Gundersen, M. L. Pedersen, K. M.

De fleste funn av bronseibis *Plegadis falcinellus* i Norge er fra før 1950. Det er få funn i nyere tid, men årene 2008, 2009 og 2010 har ett funn hver. Bildet viser fuglen fra Geisnes, Nærøy (NT) 17. oktober 2010. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

Svartglente *Milvus migrans* hadde et rekordår i Norge i 2009. Hele 12 funn foreligger, og fuglen fra Brennevinsmyra i Mandal 30. april (bildet) var en av fire svartglenter som ble registrert i Vest-Agder det året. Foto: Gunnar Gundersen.

Glente går ut av NSKFs rapporteringsliste

Med 19 ulike glenter *Milvus milvus* i Norge ble 2010 et rekordår for arten. Fuglen på bildet er foreviget av Gunnar Gundersen på Lista fyr, Farsund (VA) 22. mars 2010.

Fra 1900 til og med 2010 er det godkjent 196 funn (197 individer) av glente *Milvus milvus* i Norge. På grunnlag av disse funnene er det NSKFs vurdering at artens forekomst i Norge er tilstrekkelig dokumentert til at den fremtidige behandlingen kan fortsette på fylkesnivå.

Fra 1800-tallet finnes det en håndfull hekkefunn av glente i Norge, i tillegg til noen spredte funn på Østlandet, fremfor alt i Østfold. Fra første halvdel av 1900-tallet finnes det derimot kun opplysninger om fire spredte funn, fulgt av tre funn fra 50-tallet og kun ett fra 60-tallet. Fra og med 70-tallet (åtte funn) har imidlertid forekomsten vist en stigende trend. Siden 1982 har arten vært årlig med unntak av 1997. De to årene som er omfattet av denne rapporten var de beste for arten noensinne i Norge med hhv. 15 og 19 funn i 2009 og 2010.

Sesongmessig opptrer glenta desidert mest regelmessig på våren. April står for hele 78 funn, mens mars og mai kan skilte med hhv. 27 og 28 funn. Arten har også opptrådt gjennom hele sommeren og tidlig høst med en liten funntopp i august måned. Senhøsten er den eneste tida på året der det knapt er observert glente i Norge. Oktober har ett funn, mens november som eneste måned står helt uten funn av arten. Vinterstid er det derimot en håndfull funn i hver av månedene fra desem-

ber til februar, og fra begynnelsen av mars blir landet besøkt av fugler på tidlig vårtrekk.

Den geografiske fordelingen av funnene viser at arten hovedsakelig opptrer langs kysten fra svenskegrensen til Rogaland. I Sør-Norge er det likevel kun Sogn og Fjordane som står helt uten funn av arten. Det nordligste funnet i Norge stammer fra Laukvik i Vågan kommune i Nordland. Våre to nordligste fylker står uten funn av arten. Vest-Agder er landets beste fylke for å observere glente med sine 61 funn frem til og med 2010. Nærmest Vest-Agder finner vi Vestfold med 37 funn og Rogaland med 34 funn.

Med en sterk forekomst av glente det siste tiåret har arten blitt et forventet høydepunkt på våren ved typiske trekklokaliteter langs kysten i sør. Det er heller ikke utenkelig at vi kan få hekkefunn av glente innenfor landets grenser en gang i nær fremtid. Kulturlandskap rundt Oslofjorden og på Sørvestlandet kan være potensielle områder å følge opp nøye skulle det bli observert stabile fugler utover vår og sommer. Sett i lys av denne økte forekomsten er det naturlig at arten blir tatt ut av NSKFs rapporteringsliste. Funn fra 2010 og tidligere skal også fortsatt sendes til NSKF, og komiteen oppfordrer alle som har sett arten her i landet til å sjekke om sine observasjoner er sendt inn for vurdering.

Torland mfl.). 2K+ Slevdalsvann, Farsund 1.5* (F) (*C. Tiller, G. Gundersen, M. L. Pedersen, K. M. Torland mfl.). 2K+ Brennevinsmyra, Mandal 9.5* (F) (*T. Bentsen, J. M. Abrahamson, M. Abrahamson). 2K+ Hellemyra, Slevdalsvann og Lista fyr 12.-16.5* (F) (*T. Bentsen, T. B. Vestøl, B. O. Høyland, R. Aanonsen mfl.).

ROGALAND: 2K+ Svanes, Eigersund 29.5* (F) (K. R. Mjølunes). 2K+ Eike-land, Bjerkreim 27.6* (F) (J. Grønning).

NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Langåsdammen, Levanger 9.4* (F) (B. A. Steinsmo).

HAVOMRÅDENE SØR: 2K+ Ekofisk Complex, Nordsjøen 30.-31.5 (F. Hauge).

2010 HEDMARK: 2K Tynset kirke, Tynset 21.7* (F) (J. Myromslien).

VEST-AGDER: 2K Jåbekk, Mandal 4.9* (F) (H. M. Gabrielsen, R. Aanonsen mfl.). 2K div. lok. Lista, Farsund 7.-10.9* (F) (*B. Nyberg, J. M. Abrahamson mfl.).

SØR-TRØNDELAGE: 2K+ Vikvarvet, Selbu 26.8* (F) (T. Møst).

NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Ulvilla, Verdal 29.5* (F) (I. J. Indahl). 2K div. lok. Verdal kommune 11.6-8.7* (F) (*T. Myhre mfl.).

NORDLAND: 2K+ Røstlandet, Røst 30.8* (F) (S. Baines).

HAVOMRÅDENE SØR: 2K+ Ekofisk Complex, Nordsjøen 6.6 (F. Hauge).

(Nesten hele Eurasia, Afrika og Australia; de fleste europeiske fugler overvintrer i Afrika sør for Sahara). Funnet fra Rogaland i 1997 representerer kun en tilleggslokalitet for fuglen som tidligere er godkjent fra Hodne samme dag. Fuglen fra Mandal 12. august 2007 er samme individ som tidligere er godkjent fra Lista samme måned. Et nytt funn fra 2006 tar dette året opp i totalt ti funn av arten. Arten har vist et kraftig oppsving i antall funn de senere årene noe som medfører at det etter hvert har blitt vanskelig å vurdere hvor mange individer som inngår i forekomsten hvert år. For eksempel har de fire første dagene av mai 2008 nå totalt syv funn av arten. Det kan ikke utelukkes at det gjemmer seg noen gjengangere blant disse funnene, men på den annen siden opplevde Nord-Europa en influx

av arten i månedsskiftet april/mai 2008 så alle funnene regnes som separate. Funnene fra Vest-Agder i 2009 kan også inneholde noen gjengangere, men teller også de alle som separate funn. De to observasjonene fra Mandal var definitivt ulike individer. Om noen av disse fuglene også ble sett på Lista er uvisst. Antall funn i 2009 telles slik de er presentert over, dvs. totalt 12 funn og ny årsrekord. Også 2010 ble et bra år for arten med totalt syv funn (de to observasjonene i Vest-Agder dreier seg om samme fugl). En påfallende forskjell i forhold til 2009 er likevel at majoriteten av funnene i 2010 stammer fra sommeren og høsten.

Glente *Milvus milvus* (9 (etter 1900), 153/154, 15 og 19)

2002 VESTFOLD: 2K+ Tjølling, Larvik 14.4* (F) (*A. F. Mæland, K. A. Monrad). 2K+ Falkenstein, Horten 14.4 (*I. Lundstad, B. Olsen).

2006 VEST-AGDER: 2K+ Tjomsemoen, Søgne 28.4 (*Ø. Fjeldsgård mfl.).

2007 VEST-AGDER: 2K+ div. lok. Lista, Farsund 3.6 (*H. M. Gabrielsen, T. Bentsen, M. L. Pedersen, K. M. Torland mfl.).

2008 ØSTFOLD: 2K+ Brandstorp, Sarpsborg 26.4 (A. Larsen). 2K+ Torsnes, Fredrikstad 3.5 (*S. Engebretsen, T. A. Andersen).

AUST-AGDER: 2K+ Harveland, Arendal 30.4* (F) (A. Harveland).

NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Sætersmyra, Levanger 14.4 (B. Nyberg).

HORDALAND: 2K+ Eikangervåg, Lindås 12.9* (F) (J. Johansson).

2009 HEDMARK: 2K+ Østre Trysil, Trysil 5.7* (F) (E. Bjørseth).

VESTFOLD: 2K+ Borrevannet, Horten 6.4 (Ø. Mortensen). 2K+ Storevar, Stokke 10.4* (F) (T. Axelsen). 2K+ Adal, Horten 11.4 (K. Johannessen). 2K+ Ilene, Tønsberg 25.4* (F) (S. Andersen, T. Nilsen, M. Ottedal mfl.). 2K+ Nykirke, Horten 25.4 (I. Lundstad).

TELEMARK: 2K+ Kjæråsen, Bamble 10.4 (E. Hult).

VEST-AGDER: 2K+ Kviljo og Nordhasel, Farsund 9.3* (F) (*G. Gundersen, V. Bunes). 3K+ Tjomsemoen, Søgne

11.3* (F) (*O. Kindberg, G. Gundersen, R. Mofjell). 2K+ Østhassel og Nordberg, Farsund 11.3* (F) (*B. E. Hellang, J. M. Abrahamsen). 2K+ Jølle, Farsund 15.3* (F) (V. Bunes, M. Eggen, B. Fuldseth mfl.). 2K+ Snik, Lindesnes 8.4 (M. L. Pedersen). 3K+ Jåbekk, Mandal 9.4 (R. Jåbekk). 2 2K+ Jåbekk, Mandal og Sangvik, Søgne 10.4* (F) (*I. Flesjå, T. Bentsen, M. L. Pedersen, K. M. Torland mfl.). 2K+ Sangvik, Søgne 11.4* (F) (S. Flottorp, O. Kindberg). 2K+ Lista fyr og Jølle, Farsund 12.4 (*O. Slessor, V. Bunes mfl.). 3K+ Brennevinsmyra, Mandal 17.4* (F) (F. Jørgensen). 2K+ Straumen, Farsund 18.4* (F) (G. Gundersen). 2K+ Jåbekk, Mandal 29.4* (F) (I. Flesjå). 2K+ Storaker, Mandal 2.5* (F) (*K. M. Torland, K. Jerstad). 1K div. lok. Lista, Farsund 20.8-4.9* (F) (*B. E. Hellang, G. Gundersen, J. M. Abrahamsen, T. B. Vestøl mfl.).

ROGALAND: 2K+ Hauge, Sokndal 15.3 (K. R. Mjølunes). 2K+ Røysland, Bjerkreim 9.4* (F) (*D. N. Sværi, R. Edvardsen, R. S. Karlsen). 2K+ Gåsland og Eikeland, Bjerkreim 6.-20.6* (F) (*L. Gabrielsen, J. Grønning).

2010 ØSTFOLD: 2K+ Øra, Fredrikstad 1.4 (P.-A. Johansen). 3K+ Rokkesletta, Halden 3.4* (F) (M. Olsen, T. Olsen). 2K+ Rokkevannet, Halden 3.5* (F) (J. Thorsen). 1K+ Lysakermoa, Eidsberg og Brekkemoa, Rakkestad 7.9 (*P. Buer-tange, P. O. Suther).

VESTFOLD: 2K+ Nattholmen, Sandefjord 20.3* (F) (D. S. Sørensen). 2K+ Bekkajordet, Horten 24.3 (F. W. Christoffersen). 2K+ Borrevannet, Horten 9.4 (*H. A. Johansen, Ø. Mortensen). 1K+ Borrevannet, Horten 24.10 (F. W. Christoffersen).

VEST-AGDER: 3K+ Gismerøya, Mandal 21.3* (F) (I. Flesjå). 3K+ Hellemyra og Lista fyr, Farsund 21.-22.3* (F) (*T. B. Vestøl, G. Gundersen). 2K+ div. lok. Lista, Farsund 23.-26.3* (F) (T. Bentsen, V. Bunes, K. M. Torland mfl.). 2K+ Eik, Søgne og div. lok. Mandal kommune 28.-29.3* (F) (*S. Flottorp mfl.). 2K+ Lista fyr og Vanse, Farsund 5.4 (T. Bent-

sen, G. Gundersen, J. M. Abrahamsen, K. M. Torland mfl.). 2K+ Lista fyr, Farsund 10.-11.4 (*R. Cope, Gundersen mfl.). 2K+ Lindesnes fyr, Lindesnes 10.4 (M. L. Pedersen).

ROGALAND: 2K+ Tengesdal, Bjerkreim 20.3 (J. Grønning). 2K+ div. lok. Jæren, Klepp og Hå kommuner 29.3-1.4* (F) (*F. Kræmer, L. B. Lunde mfl.). 2K+ Haugland, Time 6.4 (F. Kræmer). 2K+ Utsira, Utsira 25.4* (F) (*G. Mobbakken, J. Austevik, Ø. B. Nilsen). 2K+ div. lok. Jæren, Klepp og Hå kommuner 19.12* (F) (*M. Eggen, M. Dagsland, O. Djøseland, L. B. Lunde mfl.).

(Europa nord til Danmark og sørlige Sverige). Glente har blitt en stadig mer regelmessig forekommende art i Norge. I tillegg til de 43 nye funnene som presenteres over er det også rapportert en rekke andre observasjoner som dessverre ikke er forelagt NSKF. Det må kun være et spørsmål om tid før arten igjen hekker her til lands. Funnbildet i de to rapportårene er meget uoversiktlig. Arten kan tilbakelegge store avstander på kort tid slik at samme individ ofte ses på flere lokaliteter. Med unntak av observasjonene fra Vestfold 10. og 11. april og samme fylke 25. april betraktes alle observasjonene på Østlandet i 2009 som separate funn. Derimot kan alle observasjonene fra Vest-Agder i mars spores tilbake til samme individ. Dette baseres på detaljer i armsvingfjærene. Observasjonen fra Sokndal i Rogaland den 15. mars dreier seg etter all sannsynlighet om samme individ siden fuglen ble sett trekkende ut mot nordvest fra Lista tidligere samme dag. Tilsvarende er alle observasjoner fra Mandal og Søgne i perioden 9. – 11. april antatt å dreie seg om to individer/funn. Observasjonene fra Mandal og Farsund 17. og 18. april regnes som trolig samme individ. Det samme gjelder de to observasjonene i Mandal i månedsskiftet april/mai. Disse regnes også som trolig samme individ. Totalt gir dette 15 funn i 2009, hvilket var ny toppnotering. Den rekorden ble imidlertid slått allerede året etterpå da anslagsvis 19 ulike fugler ble observert. Funnene i 2010 telles slik de presenteres ovenfor, med unntak av fuglen i Mandal og på Lista 21. til 22. mars som definitivt var samme individ. På grunnlag av den sterkt økende trenden for

Norges tredje åtselgribb *Neophron percnopterus* var denne voksne fuglen som ble sett i Rogaland og Vest-Agder mellom 2. og 10. mai 2010. Foto: Christian Tiller.

artens opptreden i Norge er glente fjernet fra NSKFs rapporteringsliste fra og med 2011. Les mer om dette og en oppsummering av artens forekomst i Norge i eget avsnitt et annet sted i denne rapporten.

Åtselgribb *Neophron percnopterus* (0, 2, 0 og 1)
 2010 VEST-AGDER: Ad. Sandvatnet, Flekkefjord 6.5 (K. Jerstad).
 ROGALAND: Ad. Matningsdal, Hå og Synesvarden, Time 2.-5.5* (F) (*J. O. Stakkeland, *T. O. Stakkeland, L. B. Lunde mfl.). Ad. Oremoen, Bjerkreim 8.-10.5* (F) (R. Edvardsen, J. Grønning mfl.).

(Sør-Europa, Afrika og Asia til Pakistan og Tien-Shan-fjellene). Alle observasjonene dreier seg om den samme fuglen og omtales av Stakkeland mfl. (2011). Dette var kun tredje observasjon i

Norge og den første siden en fugl ble sett i Lesja i Oppland senhøsten 1984. Norges første funn ble gjort på Hanglefjell i Båtsfjord kommune i Finnmark 23. til 25. juli 1982. Også Danmark har tre funn av arten. Interessant nok er det siste funnet en voksen fugl som ble sett på trekk mot nord på Sjælland 28. april 2010. Det er meget mulig at dette var samme fugl som fire dager senere dukket opp i Norge. I Sverige er det gjort syv funn av åtselgribb, det siste en 2K-fugl på Öland 9. august 2009.

Slangeørn *Circaetus gallicus* (0, 4, 0 og 1)
 2010 ØSTFOLD: 2K+ Sørby, Råde 30.5 (*M. Günther, A. Günther).

(SV-Europa og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer i Afrika). Femte funn i Norge og det første i Østfold. Vi må tilbake til 2004 for å finne forrige funn, en fugl som ble sett ved et par an-

ledninger i Vestfold i mai/juni. Mai-funn ser ut til å være en fellesnevner for artens sparsomme forekomst i Norge. Fire av fem funn dreier seg om fugler som har dukket opp denne måneden. Kun førstefunnet fra Ulstein i Møre og Romsdal 18. juli 1988 avviker fra dette mønsteret. Førstefunnet er samtidig det eneste funnet som ikke er gjort rundt Oslofjorden.

Steppehauk *Circus macrourus* (22, 49, 9 og 10)

2008 VEST-AGDER: 2K Lista fyr og Hellemyra, Farsund 28.-30.5* (F) (*O. Heggøy, J. M. Abrahamsen, V. Bunes, K. M. Torland mfl.).

ROGALAND: 1K Grudavatnet, Klepp 14.9* (F) (*O. Njå, B. Oddane).

2009 ØSTFOLD: Ad. ♀ Berg, Råde 22.4* (F) (A. Hansen).

TELEMARK: 1K ♂ Gjerpensdalen, Skien 8.-10.9* (F) (*J. H. Magnussen, T. Fjese, Ø. W. Johannessen, B. Kjellemyr mfl.).

AUST-AGDER: 1K Temse, Grimstad 5.-7.9* (F) (*I. Melhus, P. Kristensen).

VEST-AGDER: 2K ♂ Slevdalsvann, Farsund 6.-7.5* (F) (*T. B. Vestøl, B. Grimsby, G. S. Grimsby, B. O. Høyland mfl.).

1K Lista fyr, Slevdalsvann og Tjørve, Farsund 8.-11.9* (F) (*G. Gundersen, N. H. Lorentzen, M. L. Pedersen, K. M. Torland mfl.). 1K Kviljo, Slevdalsvann og Maberg, Farsund 24.-27.9* (F) (*F. W. Christoffersen, V. Bunes, L. B. Lunde, T. B. Vestøl mfl.).

TROMS: 2K Bakkejord, Kvaløya, Tromsø 24.5* (F) (C. W. Riser).

FINNMARK: 2K ♀ Slettnes, Gamvik 21.-22.5* (F) (*R. Edvardsen, A. Andersson, H. Larsson, H. Lejon mfl.). 2K Skallelv, Vardø 24.5 (E. Ween).

2010 ØSTFOLD: 2K ♀ Kurefjorden, Rygge 5.5 (S. Engebretsen). 2K ♂ Viksletta, Halden 8.-12.5* (F) (*M. Olsen, T. A. Andersen, S. Engebretsen, P.-A. Johansen mfl.).

VEST-AGDER: 2K ♀ Vestre Hillekvistholmen, Mandal 4.5* (F) (*F. Jørgensen, M. Helberg). 2K ♂ Lista fyr, Slevdalsvann og Kviljo, Farsund 6.-9.5* (F) (*T. O. Hansen, T. Bentsen, R. Cope, G.

Gundersen mfl.). 1K Lista fyr, Farsund 19.8* (F) (*R. Cope, V. Bunes). 1K Sangvik, Søgne 8.9* (F) (I. Melhus). 1K div. lok. Lista, Farsund 21.9-4.10* (F) (*A. Johnsen, P. Kristensen, G. Gundersen mfl.).

ROGALAND: 1K Utsira, Utsira 4.9 (*M. Eggen, E. Ween).

NORD-TRØNDELAG: 2K Vera, Verdal 16.5* (F) (*I. J. Indahl, R. T. Kroglund, T. L. Norum). 1K ♂ Bunes, Verdal 26.8* (F) (K. Krizak).

(Steppeområder fra Svartehavet og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer hovedsakelig i Midtøsten, India samt Afrika sør for Sahara). Ni funn i 2009 var ny årsrekord, fra før var åtte funn i 1999 det beste året. Denne rekorden ble igjen overgått i 2010 med ti funn. En jevn fordeling mellom vår- og høstfunn er i tråd med det totale funnbildet i Norge. Av totalt 89 daterte funn er 44 fra våren i perioden 21. april til 8. juni og 42 fra høsten i perioden 17. august til 2. oktober. I tillegg finnes to sommerfunn (hhv. 27. juni og 20. juli). Over halvparten av de norske funnene stammer fra de siste ti årene. Ny art for Nord-Trøndelag og Troms.

Enghauk *Circus pygargus* (2, 60, 3 og 2)

2005 ØSTFOLD: Ad. ♂ Akerøya, Hvaler 1.5 (T. A. Andersen mfl.).

2006 VESTFOLD: Ad. ♂ Borrevannet, Horten 4.5* (F) (*H. A. Johansen, C. Lie, Ø. Mortensen, J. E. Sørensen).

2008 VEST-AGDER: Ad. ♂ Vestre Skogsfjord, Mandal 14.5 (T. B. Vestøl).

2009 ØSTFOLD: Ad. ♀ Skinnerflo, Råde 16.5* (F) (E. Sørnes).

VEST-AGDER: Ad. ♂ Lista fyr og Slevdalsvann, Farsund 30.4-1.5* (F) (*B. O. Høyland, *T. B. Vestøl, V. Bunes, G. Gundersen, S. Sannes mfl.). Ad. ♀ Havika, Farsund 10.-13.8* (F) (*E. Edvardsen, B. E. Hellang).

2010 VESTFOLD: Ad. ♂ Borrevannet, Horten 3.-10.5* (F) (*I. Lundstad, Ø. Mortensen, A. W. Clarke, H. A. Johansen mfl.). TELEMARK: Ad. ♀ Gjerpensdalen, Skien 31.5 (E. Edvardsen).

Årene 2009 og 2010 kunne vise til den sterkeste forekomsten av steppehauk *Circus macrourus* i Norge noen sinne. Disse to årene fikk henholdsvis ni og ti funn av arten. Bildet viser en 1K Tjørvemarka, Farsund (VA) 8. september 2009. Foto: Gunnar Gundersen.

Voksen hann enghauk *Circus pygargus* mobbet av en kråke. Enghauken ble sett ved Lista fyr og Slevdalsvann, Vest-Agder 30. april og 1. mai 2009. Foto: Gunnar Gundersen.

(Europa nord til Danmark og SØ-Sverige og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer i Sør-Asia og Afrika sør for Sahara). Syv typiske vårfunn. Høstfunn av arten er derimot mer uvanlig. Av totalt 21 funn fra Lista er funnet fra august 2009 det første fra andre halvår. I likhet med steppehauk har også enghauk vist en betydelig stigende trend med over halvparten av funnene etter årtusenskiftet. Økt oppmerksomhet rundt identifikasjon av hunnfargede individer er trolig den viktigste årsaken til denne utviklingen for begge artene.

Ub. steppe-/enghauk *Circus macrourus/pygargus* (0, 30, 0 og 0)
 2008 ØSTFOLD: 2K ♂ Jonstein, Råde 14.5*
 (F) (T. O. Stakkeland, A. Thune).

Fuglen var mest trolig en enghauk, men bildene er av for dårlig kvalitet til at steppehauk kan utelukkes med sikkerhet. Antall funn av «stenghauk» har falt betraktelig de siste årene, nok pga. bedre kunnskap om identifikasjon og ikke minst en vesentlig høyere andel veldokumenterte funn.

Storskrikørn *Aquila clanga* (0, 1, 0 og 1)
 2010 HEDMARK: 3K Os og Tynset kommuner 7.6* (SAT).
 MØRE OG ROMSDAL: 3K Surnadal og Aure kommuner 10.6* (SAT).
 SØR-TRØNDELAGE: 3K Røros kommune 6.-7.6*, Oppdal og Rennebu kommuner 7.-10.6*, Hemne, Snillfjord, Rissa, Åfjord, Roan og Osen kommuner 10.-11.6* (SAT).
 NORD-TRØNDELAGE: 3K Lierne og Røyrvik kommuner 1.6* (SAT). 3K Namdalseid, Steinkjer, Snåsa og Lierne kommuner 11.-14.6 (SAT).

(Øst-Europa og Russland til Stillehavet; europeiske fugler overvintrer hovedsakelig i Midtøsten og Nord-Afrika). Kun andre funn av arten i Norge etter at et individ ble sett i Finnmark i juni 2001. Funnet er også spesielt i den forstand at fuglen aldri ble observert av mennesker i Norge, men kun peilet med satellittsender. Ørna er kjent under navnet «Tönn» og ble påsatt satel-

littsender som reirunge i Estland i 2008. «Tönn» gjestet Norge to ganger i juni 2010. Først en snarvisitt fra Sverige 1. juni da fuglen ble peilet i Lierne og Røyrvik kommune i Nord-Trøndelag. I uken 7. til 14. juni gjestet «Tönn» igjen Norge, denne gangen med en større rundtur i Hedmark, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylker. For nærmere omtale av fuglens vandring i Norge sommeren 2010 anbefales Nyberg (2011).

Ub. skrikørn *Aquila pomarina/pomarina x clanga* (0, 0, 0 og 1)
 2010 VEST-AGDER: 3K Jåbekk, Mandal 3.9*
 (F) og div. lok. Lista, Farsund 3.-22.9*
 (F) (F. W. Christoffersen mfl.).

Fuglen ble opprinnelig bestemt til småskrikørn, men gode nærbilder av fuglen tatt noen dager senere gav grunn til revurdering av denne identifikasjonen. Detaljer i tegninger på håndsvingfjærene og generelt noe kraftige proporsjoner for en småskrikørn, medførte berettiget tvil om hvorvidt en hybrid mellom småskrikørn og storskrikørn kan utelukkes. Ettersom det er meget vanskelig å påvise med 100 % sikkerhet at fuglen faktisk er en hybrid, har NSKF valgt å godkjenne funnet som ubestemt småskrikørn/hybrid småskrikørn x storskrikørn.

Steppeørn *Aquila nipalensis* (1, 5, 1 og 0)
 2009 FINNMARK: 3K Ifjordfjellet, Lebesby 3.8* (F) (J. Steudtner).

(Øst-Europa og store deler av Asia; den vestlige underarten *orientalis* overvintrer i Øst-Afrika). Første funn av arten i Norge siden 2001 da en subad. fugl ble observert ved Nesseby den 19. juni. At hele fire av de norske funnene stammer fra sentrale og østlige deler av Finnmark er neppe en tilfeldighet. En mulig forklaring kan være at dette er fugler som har hatt et forlenget vårtrekk gjennom Russland for siden å streife langs kysten av Barentshavet gjennom sommeren. Det som sannsynligvis var samme individ ble fotografert ved Grense Jakobselv tidligere samme sommer. NSKF er meget interessert i å få denne observasjonen forelagt for vurdering.

Det ble en svak forekomst av aftenfalk *Falco vespertinus* i Norge i 2009 og 2010. Arten har blitt registrert årlig i landet siden 1976, og hadde sine rekordår i 2000 og 2001 med 11 funn begge år. En 1K ved Nordberg, Farsund (VA) 13. september 2010 var det eneste funn i landet det året. Foto: Gunnar Gundersen.

- Aftenfalk** *Falco vespertinus* (16, 147/149, 1 og 1)
- 1987 HORDALAND: 2K+ ♂ Fedje, Fedje 12.8 (M. Gullaksen).
- 1997 VESTFOLD: 2K+ ♀ Klåstadkilen, Larvik 13.-17.8 (K. A. Monrad).
- 2000 VESTFOLD: Ad. ♂ Hallevannet, Larvik 26.5 (A. Winnem).
- 2004 ØSTFOLD: 2K ♂ Akerøya, Hvaler 2.5 (T. A. Andersen, J. R. Asbjørnsen, C. Jakobsen).
- 2005 ØSTFOLD: 2K ♀ Akerøya, Hvaler 1.5 (T. A. Andersen).
- 2008 TELEMARK: 2K ♀ Helle, Kragerø 9.5-9.6* (F) (*P. O. Halvorsen, S. Sannes mfl.).
VESTFOLD: 2K+ ♂ Folehavna, Sandefjord 6.9 (T. V. Jansson).
- 2009 HORDALAND: 1K Osvåg, Etne 14.-18.8* (F) (*T. Håheim, I. Måge, A. Målsnes, R. Voie mfl.).
- 2010 VEST-AGDER: 1K Nordberg, Farsund 13.9* (F) (*G. Gundersen, M. Berntsen, A. Tomren, T. B. Vestøl mfl.).

(Øst-Europa og Asia; overvintrer i Afrika). Kun ett funn i både 2009 og 2010 er svakt for denne arten som har vært årlig i Norge helt siden 1976. Gjennomsnittet for det siste tiåret er på seks funn i året. Fuglen fra Etne i 2009 var fargemerket og viste seg å være merket som reirunge i Ungarn. Det nye funnet fra 2000 som presenteres her, medfører at dette året tangerer rekordåret 2001, begge med 11 funn.

Stylteløper *Himantopus himantopus* (0, 4/5, 1 og 0)

- 2009 HORDALAND: Ad. ♂ Ådlandsvatnet, Stord 16.4* (F) (*T. H. Heggland, M. Bøe, A. Kjosås, D. Rimmereid mfl.).

(Vest-Europa fra Iberiske halvøy og videre østover til Sentral-Asia, også i sørlige Afrika, India, Sørøst-Asia og Australia; europeiske fugler overvintrer rundt Middelhavet og i Afrika). Første funn i Norge siden 1993 da en 2K hann holdt seg på Finnøy i Rogaland i en måneds tid i mai/juni. De reste-

Stylteløper *Himantopus himantopus* er ikke hverdagskost i Norge. Fuglen på bildet ble sett på Stord (HO) 16. april 2009, og er den første representant for arten i landet siden 1993. Foto: Jan Rabben.

rende norske funnene stammer alle fra 1987 da en liten influx av arten resulterte i en håndfull observasjoner spredt utover landet. Fuglen fra Stord er det første funnet fra Hordaland fylke.

Triel *Burhinus oedicephalus* (1, 18, 0 og 3)

2010 ØSTFOLD: 2K+ Hovland, Onsøy, Fredrikstad 28.4 (I. Hovland).

AUST-AGDER: 2K+ Landvik, Grimstad 19.5* (F) (*R. J. Fjærbu, I. Berggren, G. A. Homme mfl.).

HORDALAND: 2K+ Sævarhagsvikjo, Stord 11.-12.8* (F) (*T. H. Heggland, H. Fisketjøn, O. Hallaråker, A. Kjosås).

(Nord-Afrika og Europa vest til Storbritannia og nord til Polen, videre østover til Sentral-Asia og India; europeiske fugler overvintrer i SV-Europa og Nord-Afrika). Ny art for både Aust-Agder og Hordaland. På tross av dette bekrefter årets funn det norske funnmønsteret der majoriteten

av funnene er gjort langs kysten fra Fredrikstad til Stord. Det finnes nå funn spredt fra alle fylker langs den ytre kysten på denne strekningen. I tillegg er det gjort observasjoner av arten i Sør-Odal i Hedmark, ved Kristiansund i Møre og Romsdal, på Røstlandet i Nordland og ved Hamningberg i Finnmark. Funnet fra Fredrikstad var det tredje fra Østfold som sammen med Vest-Agder (ti funn) er de eneste fylkene som har mer enn ett funn av arten.

Orientbrakksval *Glareola maldivarum* (0, 0, 1 og 0)

2009 SØR-TRØNDELAGE: Ad. Grilstadfjæra, Trondheim 22.-23.8* (F) (*T. O. Nordvik mfl.).

(Nordlige India gjennom Sørøst-Asia til Kina og Japan; overvintrer India, Sørøst-Asia og nordlige Australia). Ny art for Norge! Arten er en stor sjeldenhet i Europa. Fra våre nærområder var det til

- 2008 NORDLAND: Ad. ♂ Røstlandet, Røst 10.-14.7* (F) (*S. Baines, T. E. Kristiansen).
- 2010 VEST-AGDER: Ad. ♂ Sevika, Lista fyr, Farsund 20.6* (F) (*G. Gundersen, J. M. Abrahamsen, K. Olsen, T. B. Vestøl).
 ROGALAND: Ad. Nærlandsstranda, Hå 3.7* (F) (*L. O. Eliassen, *S. Lode, M. Thomson).
 HORDALAND: Ad. ♂ Prestvika, Herdla, Askøy 12.6* (F) (D. H. Gjerde).
 MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Røkmyra, Smøla 12.-13. og 19.6* (F) (*J. R. Gustad, K. O. Bøklepp, E. L. Dahl, F. Grønning-sæter, C. Kamsvåg mfl.).

(Tundraen i Sibir fra Yamal ved ca. 70° Ø og østover til vestlige Alaska. Overvintret over et enormt område fra sørlige Nord-Amerika til østlige Afrika). Med de to nye funnene som presenteres her har Røstlandet nå hatt besøk av arten hele åtte ganger og er med det landets beste lokalitet for arten. Fuglen fra 2006 er et annet individ enn den fuglen som allerede er godkjent fra månedsskiftet juli/august samme år. Både 2006 og 2008 står med dette, i likhet med 2010, med fire funn av arten. Kun rekordåret 2001 som hadde fem funn er bedre.

Kanadalo *Pluvialis dominica* (0, 7, 4 og 1)

- 2009 VEST-AGDER: 2K+ Kviljodden, Farsund 8.-9.6* (F) (*V. Bunes, *T. B. Vestøl, J. M. Abrahamsen, K. S. Olsen mfl.).
 ROGALAND: 2K+ Revtangen, Klepp 9.-13.6* (F) (*B. T. Seim, M. Eggen, H. Fisketjøn, E. Ween mfl.). Ad. ♂ Revtangen, Klepp 9.-12.6* (F) (*M. Eggen, *E. Ween, H. Fisketjøn mfl.).
 HORDALAND: 1K Herdla, Askøy 20.10-5.11* (F) (*F. Falkenberg mfl.).
 NORDLAND: 2K+ Røstlandet, Røst 27.-29.6* (F) (*S. Baines, H. Eggen, T. Aarvak mfl.).
- 2010 NORDLAND: Ad. ♂ Røstlandet, Røst 19.-23.6* (F) (S. Baines).

(Nord-Amerika; overvintret i Sør-Amerika). Lista-fuglen i 2009 ble oppdaget 8. juni under leting etter en sandsnipe *Calidris pusilla* som ble sett i samme område. Neste morgen ble fuglen sett ta høyde og trekke mot nordvest. Senere

samme dag dukket den opp på jordene innenfor Revtangen på Jæren. Fuglen lot seg greit identifisere ut fra særegenheter i fjædrakten. Utrolig nok dukket det opp en ny voksen (hann) kanadalo sammen med denne kun timer senere. Ytterligere funn fra Nordland og Hordaland tar 2009 opp i fire funn, hvilket er ny årsrekord. Ungfuglen fra Herdla var for øvrig det første funnet i Hordaland. Med funnet fra 2010 er arten nå påtruffet hele fem ganger på Røstlandet.

Ub. sibir/kanadalo *Pluvialis fulva/dominica* (0, 11, 0 og 0)

- 1995 ØSTFOLD: 1K+ Kurefjorden, Rygge 14.10 (*R. Botnermyr, M. Nilsen).

Funnet er tidligere publisert som underkjent kanadalo i Jensen og Mjøs (1998). Fuglen har derimot alltid vært godkjent som en ubestemt «beringlo».

Sandsnipe *Calidris pusilla* (0, 5, 2 og 0)

- 2008 ROGALAND: Ad. Børaunen, Randa-berg 8.7* (F) (*G. Kristensen mfl.).
- 2009 VEST-AGDER: Ad. Rauna, Farsund 8.6 (*T. A. Olsen, K. S. Olsen).
 NORDLAND: Ad. Røstlandet, Røst 6.6* (F) (S. Baines).

(Alaska og arktisk Canada; overvintret hovedsakelig i Sentral- og Sør-Amerika). De første funnene i Norge siden 2002. Med to funn i 2009 er dette samtidig første gang mer enn ett individ ses i Norge på ett og samme år. Ny art for Nordland fylke.

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis* (1, 40/43, 1 og 2)

- 2005 FINNMARK: Ad. Hamningberg, Båtsfjord 2.7 (A. F. Mæland).
- 2009 VEST-AGDER: 1K Kviljodden, Farsund 25.9 (*T. A. Olsen, *E. Roualet, V. Bunes, T. B. Vestøl mfl.).
- 2010 ROGALAND: Ad. Orreosen, Klepp 19.-20.6* (F) (*M. Dagsland mfl.). Ad. Revtangen, Klepp 17.7* (F) (*M. Dagsland mfl.).

(Nord-Amerika; overvintret i Sør-Amerika). Et

Den første sandsnipa *Calidris pusilla* i Nordland fylke ble registrert på Røst (NO) 6. juni 2009. Det er sju funn av arten i Norge tom. 2010. Begge bilder: Steve Baines.

Med bare fem funn tom. 2010 så må gulbrystsnipe *Calidris bairdii* sies å være en sjelden art i Norge. Fuglen på bildet hadde tilhold i Hå (RO) i oktober 2010, og er foreløpig den siste observasjonen her til lands. Foto: Gunnar Gundersen.

nytt funn fra 2005 tar dette rekordåret opp i totalt seks funn av åtte individer. Kun tre funn i løpet av de to rapportårene er under gjennomsnittet for de siste årene. Av de totalt 47 individene som er påtruffet i Norge frem til og med 2010 har kun fire vært ungfugler.

Gulbrystsnipe *Calidris bairdii* (0, 3, 1 og 1)

- 2009 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 20.-21.9* (F) (*H. Eggen, T. Bentsen, M. Eggen, M. Helberg mfl.).
- 2010 ROGALAND: 1K Nærlandsstranda og Håtangen, Hå 9.-24.10* (F) (*M. Eggen, *B. Dømbe, Ø. Egeland, K. Mjølshnes mfl.).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer i Sør-Amerika). Røstlandet er den i særklasse beste lokaliteten for arten her til lands. Etter at første funnet ble gjort på samme lokalitet så sent som i 2004 har arten blitt påtruffet her ytterligere to ganger. Det eneste tidligere norske funnet utenom Røstlandet er fra Adventsdaldeltaet på Svalbard. Funnet fra Jæren i oktober 2010 er således det første både for Rogaland og Sør-Norge som helhet og omtales av Eggen & Hveding (2011).

Alaskasnipe *Calidris melanotos* (8, 177/193, 28/32 og –)

- 2008 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 12.9* (F) (S. Baines, T. E. Kristiansen).
- 2009 AKERSHUS: Ad. Fornebu, Bærum 10.-11.5* (F) (*P. Gylseth, G. Acklam, O. Skimmeland mfl.). 2 ad. Årnestangen, Rælingen 7.7* (FV) (G. F. Karlsen). Ad. Årnestangen, Rælingen 13.-17.7* (F) (*O. Skimmeland, T. Aspelund, K. A. Jensen, J. Myre, E. Roualet, Ø. Syvertsen mfl.).
- VEST-AGDER: Ad. Vågsvollvåien, Farsund 13.-14.4* (F) (*G. S. Grimsby, V. Bunes, O. Slessor, K. M. Torland mfl.). Ad. Vågsvollvåien, Farsund 26.-29.4* (F) (*T. B. Vestøl, B. O. Høyland, F. Jørgensen, K. M. Torland mfl.). Ad. Vågsvollvåien, Farsund 8.-9.7* (F) (*T. Bentsen, V. Bunes, K. M. Torland, T. B. Vestøl). Ad. Vågsvollvåien, Farsund 16.-20.7* (F) (*G. S. Grimsby, V. Bunes, O. Heggøy, T.

A. Olsen mfl.). Ad. Tjørveneset, Farsund 18.-19.7* (F) (*O. Heggøy, V. Bunes, G. Gundersen, Ø. W. Johannessen mfl.). Ad. Vågsvollvåien, Farsund 19.-20.7* (F) (J. M. Abrahamsen, G. Gundersen, M. L. Pedersen, A. Tomren mfl.). Ad. Kviljodden, Farsund 11.-14.8* (F) (*B. E. Hellang, J. M. Abrahamsen, V. Bunes, G. Gundersen mfl.).

- ROGALAND: 2 ad. Taravika, Karmøy 7.-9.6 (to ind. kun 7.6)* (F) (*A. Austneberg, S. Folkedal, F. Steinkjellå mfl.). Ad. Revtangen, Klepp 29.6 (K. R. Mjølshnes). Ad. Orreosen, Klepp 29.-30.6* (F) (*F. Kræmer, L. O. Eliassen, J. K. Ness, B. T. R. Seim mfl.). Ad. Orreosen, Klepp 6.-8.7* (F) (*E. Ween, O. Njå). Ad. Håstranda, Hå 6.7* (F) (H. Heggland). Ad. Revtangen, Klepp 7.7* (F) (H. Heggland). Ad. Revtangen, Klepp 9.-11.7* (F) (*E. Ween, N. O. Jacobsen, L. B. Lunde mfl.). Ad. Orreosen, Klepp 12.7 (E. Ween). Ad. Nærlandsstranda, Hå 13.7* (F) (*M. Eggen, E. Ween). Ad. Revtangen, Klepp 3.8* (F) (E. Ween).
- HORDALAND: Ad. Synste odde, Fedje 17.5* (F) (A. Breistøl, G. Högstedt). 2 1K Herdla, Askøy 23.-29.9* (F) (E. Frantzen, D. H. Gjerde, T. Hansen, O. M. Osaland mfl.).
- SØR-TRØNDELAGE: Ad. Gaulosen, Melhus 22.-23.5* (F) (*T. Bollingmo mfl.).
- NORD-TRØNDELAGE: Ad. Tautra, Frossta 16.-17.7* (F) (*T. Reinsborg, R. Pettersen, G. Sæterhaug, O. M. Sæterhaug mfl.).
- NORDLAND: Ad. Tenna, Herøy 15.5* (F) (K. Isaksen, A. I. Olsen, P. Shimmings). Ad. Røstlandet, Røst 24.6-2.7* (F) (H. Eggen, K. Helgeland, J. Stenersen). 2 ad. Nes, Vega 4.-5.7* (F) (P. Shimmings). 1K Øyran, Røstlandet, Røst 10.9 (M. Eggen).

(Sibir fra Tajmyr til Beringstredet og Nord-Amerika; overvintrer hovedsakelig i Sør-Amerika samt Australia). Med hele 32 individer blir 2009 et soleklart rekordår for arten. Dette på tross av at det kun er godkjent tre ungfugler fra høsten. Hvor mange individer som var involvert i forekomsten på Jæren midtsommers er umulig å

Alaskasnipe går ut av NSKFs rapporteringsliste

Alaskasnipe *Calidris melanotos* Vågsvollvåien, Farsund (VA) 28. april 2009. Foto: Gunnar Gundersen.

Frem til og med 2009 er det godkjent 213 funn (233 individer) av alaskasnipe *Calidris melanotos* i Norge. På grunnlag av disse godkjente funnene er det NSKFs vurdering at artens forekomst i Norge er tilstrekkelig dokumentert til at den fremtidige behandlingen kan fortsette på fylkesnivå.

Første funn av alaskasnipe i Norge var en fugl som ble samlet inn på Revtangen, Rogaland 3. september 1924. Funn nummer to kom imidlertid ikke før i 1964, det første av i alt fire funn på 60-tallet. Siden 1973 har arten vært årlig med unntak av 1976 og 1980. Bortsett fra i 2002 var forekomsten av arten oppe i tosifrede antall hvert av de ti årene fra tusenårsskiftet til 2009, som flest med hele 32 individer i sistnevnte år.

Sesongmessig opptrer alaskasnipa mest regelmessig på vår og sommeren, men høstfunn i perioden fra slutten av august til slutten av september blir også gjort de fleste år. Ekstremumsdato på våren er 13. april (Lista 2009), mens det på høsten er 8. desember (Herdla, Hordaland 2002). Ser man nærmere på det norske funnmaterialet trer det frem funntopper i månedsskiftet mai/juni, i midten av juli og i midten av september. Disse funntoppene korresponderer med vårtrekk og høsttrekk for hhv. voksne fugler etter hekking og ungfugler.

Den geografiske fordelingen av funnene viser at arten har forekommet over det meste av landet. Kun fylkene på det indre Østlandet samt de vaderfattige fylkene Sogn & Fjordane og Aust-Agder mangler funn. Rogaland er ikke uventet landets beste fylke med totalt hele 89 funn av 97 individer frem til og med 2009. Nærmest Rogaland finner vi Vest-Agder med 21 funn og Nordland med 20 funn av 26 individer. De klassiske våtmarkslokalitetene på Jæren, Lista og Røstlandet bidrar sterkt til disse funntotalene.

Med en sterk forekomst av alaskasnipe det siste tiåret har arten nærmest blitt like vanlig på typiske trekklokaliteter som enkelte av vaderartene som hekker i Norge. Ikke minst under rekordforekomst i 2009 ble det trolig sett flere alaskasniper på trekk enn for eksempel fjellmyrløper og dobbeltbekkasin. Sett i lys av denne økte forekomsten er det naturlig at arten blir tatt ut av NSKFs rapporteringsliste. Det er heller ikke utenkelig at vi kan få hekkefunn av alaskasnipe innenfor landets grenser en gang i nær fremtid. Arten har blitt observert med hekkeatferd flere ganger, blant annet på Svalbard. Eventuelle hekkefunn skal behandles av NSKF. Funn fra 2009 og tidligere skal også fortsatt sendes til NSKF, og komiteen oppfordrer alle som har sett arten her i landet til å sjekke om sine observasjoner er sendt inn for vurdering.

si med sikkerhet. Funnene telles imidlertid slik de presenteres her, det vil si totalt ti funn av elve individer fra Rogaland i 2009. Det første aprilfunnet fra Lista er for øvrig ny ekstremumsdato på våren med god margin. Fra tidligere er ikke arten påtruffet før 26. april. På grunnlag av alaskasnipas stabilt høye forekomst i Norge siden slutten av 1990-tallet er arten tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2010. Se eget avsnitt for en oppsummering av det norske funnmaterialet. En kort oppsummering av artens forekomst i Norge er også sammenstilt av Breistøl & Falkenberg (2010).

Styltesnipe *Calidris himantopus* (0, 2, 0 og 1)

2010 NORD-TRØNDELAGE: 1K Halsøen, Stjørdal 16.10-8.11* (F) (*P. I. Værnesbranden, B. Fuldseth, B. Nyberg, T. R. Østerås mfl.).

(NØ-Sibir, Alaska og NV-Canada; overvintrer i USA, Mexico og Mellom-Amerika). Tredje funn i Norge og samtidig det første høstfunnet og første funn av en ungfugl. De to tidligere funnene var begge av voksne fugler fra hhv. Hamningberg, Finnmark i juni 1987 og fra Grudavatnet, Rogaland i mai 1993. At det var gått mange år siden forrige norske funn av arten bidro til at styltesnipa ble en populær attraksjon både lokalt og nasjonalt, noe som også omtales av Værnesbranden (2011). Også i våre nærmeste naboland er arten ytterst sjelden med tre funn i Sverige og ett i Danmark frem til og med 2010. Ikke uventet opptrer styltesnipa mer hyppig i Storbritannia der arten er påtruffet 28 ganger fra førstefunnet i 1954 og frem til det foreløpig siste i 2009.

Rustsnipe *Tryngites subruficollis* (2, 40/43, 5/6 og 5)

2008 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 11.-16.10* (F) (*M. Eggen, S. Baines, O. Heggøy).

2009 ROGALAND: Ad. Grudavatnet, Klepp 10.7* (F) (M. Eggen, K. M. Jekteberg, O. Njå, E. Ween mfl.). 1K Revtingen, Klepp 19.-20.9* (F,V) (*M. Dagsland, M. Kersbergen mfl.). 1K Reve, Klepp 4.-5.11 (F. Kræmer).
HORDALAND: 1K Herdla, Askøy 9.9* (F)

(*E. Frantzen, T. Hansen, O. M. Osaland).
NORDLAND: 2 1K Røstlandet, Røst 12.-13.9* (F) (*M. Eggen, S. Baines, B. Dømbe, H. Eggen). 1K Røstlandet, Røst 14.-28.9* (F) (*M. Eggen, S. Baines, T. Bentsen, B. Dømbe, H. Eggen, T. E. Kristiansen mfl.).

2010 TELEMARKE: Ad. Jomfruland, Kragerø 18.5* (F) (Ø. W. Johannessen, A. F. Mæland).

VEST-AGDER: Ad. Nesheimsanden og Vågsvollvåien, Farsund 20.-21.5* (F) (*J. M. Abrahamsen, M. Abrahamsen, V. Bunes, R. Cope, G. Gundersen mfl.).

ROGALAND: Ad. Nærland, Hå 21.8* (F) (*M. Dagsland, L. B. Lunde, E. Ween). 1K Nærland, Hå 14.9* (F) (*M. Dagsland, K. M. Jekteberg).

MØRE OG ROMSDAL: 1K Makkevika, Giske 10.-11.10* (F) (*F. Grønningseter, E. Grønningseter).

(NØ-Sibir, Alaska og arktisk Canada; overvintrer i Sør-Amerika). Røst-fuglen i 2008 var én av to fugler som ble sett på øya i dette tidsrommet. De to fuglene dukket imidlertid opp uavhengig av hverandre og regnes derfor som to separate funn. Året etterpå dukket imidlertid to fugler opp sammen på samme øy. En av disse forsvant igjen etter to dager, mens den andre holdt ut i ytterligere to uker. November-funnet fra Jæren i 2009 er ny ekstremumsdato på høsten. Fra tidligere er arten ikke påtruffet etter 20. oktober. De øvrige funnene fra de to rapportårene føyer seg fint inn i den tidligere funnmassen; september er i særklasse den beste måneden i året for arten her til lands. Også vårfunnene fra mai 2010 passer fint inn i det eksisterende funnbildet. Omlag 60 % av de norske funnene stammer fra de siste ti årene.

Langnebbekkasinsnipe *Limnodromus scolopaceus* (3, 10, 0 og 1)

2010 ROGALAND: 1K Ergavatnet, Klepp 5.-6.11* (F) (*G. Gundersen, M. Dagsland, F. Kræmer mfl.).

(NØ-Sibir, Alaska og NV-Canada; overvintrer fra USA og videre sørover til Sør-Amerika). Funnet fra 2010 er det seineste høstfunnet noensinne

I 2010 fikk Norge sitt tredje funn av stylesnipe *Calidris himantopus*. En 1K-fugl hadde tilhold noen uker på senhøsten i Halsøen, Stjørdal (NT). Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

sett bort fra en fugl som overvintret på Jæren fra november 1991 til mars 1992. Også i Danmark ble landets 14. funn gjort i 2010, mens Sverige fikk sitt 18. funn samme år.

Tereksnipe *Xenus cinereus* (1/4, 30/31, 1 og 2)
 2009 NORDLAND: Ad. Engasjyen, Rana 19.-23.5* (F) (*P. O. Syvertsen, A. Engås, A. I. Olsen mfl.).
 2010 ROGALAND: 1K Revtangen, Klepp 16.-17.9* (F) (*M. Eggen, B. Dømbe, O. Njå, J. O. Stakkeland mfl.).
 SØR-TRØNDELAGE: Ad. Grandefjæra, Ørland 11.6* (F) (*G. Dybvik, H. E. Ring, S. B. Ring, T. Ring).

(Finland og østover gjennom nordlige Russland; overvintret i kystområder i Afrika, Asia og Australia). Tre nokså typiske funn. Nærmere $\frac{3}{4}$ av den norske funnmassen dreier seg om vårfunn i perioden 11. mai til 3. juli, mens seks av syv høstfunn stammer fra perioden 11. til 26. september.

Eremittsnipe *Tringa solitaria* (0, 0, 0 og 1)
 2010 SVALBARD: Ad. Adventsdaldeltaet, Spitsbergen 14.-18.7* (F) (*G. Jander, P. Saarimäki).

(Nord-Amerika; overvintret i Mellom- og Sør-Amerika). Ny art for Norge! Eremittsnipa er en lenge ventet tilføyelse til norgeslisten. Fra våre nærmeste naboland finnes kun ett funn fra Sverige, mens Danmark og Finland står uten funn av arten. I Storbritannia er det imidlertid gjort hele 34 funn frem til og med 2010. Også Island har flere funn av arten. Eremittsnipa er nært beslektet med vår hjemlige skogsnipe *T. ochropus* og skilles enklest fra denne på den mørke overgumpen. For mer om funnet fra Svalbard, se Kvalnes (2011).

Gulbeinsnipe *Tringa flavipes* (1, 14, 0 og 0)
 2008 NORD-TRØNDELAGE: Ad. Ørin, Verdal 15.5* (F) (*H. Sørhuus, A. Kolstad, A. Sørhuus, T. Sørhuus mfl.).

Denne eremittsnipa *Tringa solitaria* ble sett i Adventsdaldeltaet på Svalbard fra 14. til 18. juli 2010. Dette var den femte nye arten som ble påtruffet i Norge i løpet av 2009 og 2010. Foto: Gerolf Jander.

(Nord-Amerika; overvintrer fra sørlige USA til Sør-Amerika). Også Sverige og Danmark står uten funn av arten i 2009 og 2010. I Storbritannia, hvor arten har vært årlig siden 1961, opplevde man et par år på det jevne med hhv. seks og ti funn i 2009 og 2010.

Damsnipe *Tringa stagnatilis* (0, 27, 1 og 1)

- 1997 VESTFOLD: Ad. Ilene, Tønsberg 8.6* (F) (A. W. Clarke, K. Johannessen, P. K. Slagsvold, T. Vang mfl.).
- 2007 FINNMARK: Ad. Valdakbekken, Porsanger 29.5* (V) (*I. J. Øien, T. Aarvak).
- 2009 VESTFOLD: Ad. Streterestranda og Bøvre, Larvik 15.-17.8* (F) (*A. F. Mæland, K. By, S. Edvardsen mfl.).
- 2010 VEST-AGDER: Ad. Lista fyr, Farsund 8.-9.5* (F) (*V. Bunes, M. L. Pedersen, K. M. Torland, A. Tomren mfl.).

(Sørøst-Europa og Asia; majoriteten overvintrer i Afrika og India). I motsetning til de aller fleste

andre nasjonalt sjeldne vaderartene i Norge har forekomsten av damsnipe vist en fallende trend. Faktisk ble det sett dobbelt så mange damsniper her til lands på 1990-tallet enn det har blitt sett etter årtusenskiftet. Årsaken til dette er uklart. Vestfold er med sine syv funn landets beste fylke for arten.

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius* (17 (etter 1950), 106/154, – og –) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder.

- 2007 FINNMARK: 3 ad. (♂ + 2 ♀) Bussesundet, Vardø 2.6 (*T. Eskelin mfl.).
- 2008 VEST-AGDER: 1K+ Triovika, Farsund 15.11 (G. Gundersen).
HORDALAND: 1K Storvatnet, Bømlo 27.10* (F) (K. Bergtun, O. Hallaråker, L. Økland).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone; overvintrer pelagisk i det sørlige Atlanterhavet og Stillehavet). Arten er tatt ut fra NSKFs rapporteringsliste fra

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus* blir et stadig mer vanlig syn i Norge. Denne 1K-fuglen ble registrert på ulike lokaliteter i Trondheim (ST) høsten 2009. Foto: Espen Lie Dahl.

og med 2009. Funn fra 2008 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt for vurdering av NSKF.

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus* (1, 73/74, 9 og 3)

2008 VESTFOLD: 1K Mølen, Larvik 4.-12.8* (F) (*A. F. Mæland, J. Edvardsen, R. E. Hansen, G. Numme mfl.).

VEST-AGDER: Ad. Lista fyr, Farsund 2.5 (*J. H. Magnussen, V. Bunes, T. Kvalnes).

ROGALAND: 2K Nærlandsstranda, Hå 13.11* (F) (F. Kræmer).

2009 ROGALAND: 2K Obrestad, Hå 15.-23.8* (F,V) (*M. Dagsland, O. Njå mfl.). 2K Obrestad, Hå 19.8 og 6.9* (F) (*H. Hveding, T. A. Olsen, M. Dagsland). Ad. Hafrsfjorden og Børaunen, Sola, Randaberg og Stavanger 19.8-13.9* (F,V) (*E. Ween, M. Dagsland mfl.). 1K Kvasseheim, Hå 26.8* (V) (M. Dagsland). 1K Njærheim, Hå 3.10 (Ø. Egeland).

SØR-TRØNDELAG: 1K Ranheimsfjæra, Grilstadfjæra og Teslia, Trondheim 30.8-13.10* (F) (*T. Bollingmo, G. Bangjord, D. O. Bollingmo, K. Aa. Solbakken mfl.). 1K Brekstadfjæra, Ørland 20.-21.9* (F) (*H. E. Ring, K. Aa. Solbakken, B. E. B. Solbakken mfl.).

NORD-TRØNDELAG: 1K Storleiret, Frosta 26.10 (R. Pettersen).

NORDLAND: Ad. Lyngvær, Røstlandet, Røst 8.-11.7* (F) (*T. Aarvak, S. Baines, H. Eggen, K. Helgeland mfl.).

2010 TELEMAR: 1K Jomfruland, Kragerø 9.-17.8* (F) (*A. F. Mæland, V. Heibo, T. Holtskog, Ø. W. Johannessen mfl.).

ROGALAND: 2K Revtangen, Klepp 28.5* (F) (*F. Kræmer, O. Njå mfl.). 1K Revtangen, Klepp 21.-22.7* (F) (*M. Eggen, H. Hveding, T. O. Stakkeland mfl.).

(Spredt i Europa, størst konsentrasjoner i øst rundt Svartehavet). Svartehavsmåke viser tegn til å kunne bli en regulær trekkgjest i Norge. Av

de 86 godkjente funnene stammer 2/3 fra det siste tiåret. Selv om Rogaland fremdeles får flest besøk ser arten også ut til å dukke opp stadig oftere lenger nord i landet. Troms og Finnmark fikk sine første funn i 2007 og i 2009 ble arten for første gang påtruffet i Nordland. Utspringet for flertallet av fuglene som ses i Norge ligger nok betraktelig nærmere enn hva artsnavnet tilsier. Ungfuglen som gjestet Ørland i september 2009 var ringmerket som reirunge i Nord-Tyskland. Den ble senere observert i West Yorkshire i England i januar 2010, før den igjen var på plass i nærheten av fødestedet i mai samme år.

Franklinmåke *Larus pipixcan* (0, 8, 0 og 1)

- 2004 TROMS: Ad. Vannvåg, Karlsøy 9.6* (F) (K. O. Jacobsen, T. V. Johnsen).
 2006 SVALBARD: Ad. Jan Mayen 7.7* (F) (P. Zwitser).
 2010 ROGALAND: Ad. Revtingen, Klepp 20.6* (F) (*M. Dagsland, A. T. Mjøs, M. Stokke, E. Ween mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Ny art for både Troms og Jan Mayen. Med de tre funnene som presenteres her, rommer perioden 2003 til 2010 hele seks observasjoner av arten på norsk territorium. I Storbritannia har arten vært årlig siden 2004 med et årlig snitt på 3-4 individer. Våre nærmeste naboland har imidlertid ikke tatt del i den samme økningen i funnfrekvens. Danmark fikk sitt hittil eneste funn i 2005, mens arten har glimret med sitt fravær i Sverige helt siden 1991. Funnet fra Jæren i 2010 omtales nærmere av Dagsland (2011).

Kanadahettemåke *Larus philadelphia* (1, 9, 1 og 1)

- 2009 ROGALAND: 1K Kvasheim, Hå 7.-18.11* (FV) (*V. Bunes, M. Dagsland mfl.).
 2010 VESTFOLD: Ad. Presterødkilen, Tønsberg 20.5* (F) (A. Hangård).

(Nord-Amerika; overvintrer langs øst- og vestkysten sør til Mexico). Fuglen fra 2009 er det første definitive høstfunnet av arten i Norge. Denne fuglen var samtidig den første ungfuglen (1K) som er påtruffet i Norge. Funnet fra 2010 var på sin side det første fra Vestfold fylke.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis* (0, 45, 0 og 2)

- 2008 HORDALAND: 1K ♀ Bergen sentrum, Bergen 13.-31.12* (F) (*A. T. Mjøs, F. Falkenberg, O. M. Osaland mfl.).
 NORD-TRØNDELAG: Ad. Vikaleiret, Frosta 22.10 (R. Pettersen).
 2009 HORDALAND: 2K ♀ Bergen sentrum, Bergen 1.-31.1* (F) (F. Falkenberg, D. H. Gjerde, J. Bell). Ad. Bergen sentrum, Bergen 22.1-21.2* (F) (F. Falkenberg, H. Husebø mfl.). Ad. Bergen sentrum, Bergen 17.-31.12* (F) (*F. Falkenberg, A. T. Mjøs).
 2010 ROGALAND: 3K Stokkalandsvatnet, Sandnes og Ålgård, Gjesdal 31.5-7.10* (F) (*T. Berge, L. Breistøl, B.-T. R. Seim, M. Thomson mfl.).
 HORDALAND: Ad. Bergen sentrum, Bergen 1.1-12.3* (F) (E. N. Adolfsen, F. Falkenberg, O. Heggøy mfl.). Ad. Store Lungegårdsvannet, Bergen 12.-15.12* (F) (A. Breistøl, F. Falkenberg, H. Husebø mfl.).
 NORDLAND: 2K Os, Kjerringøy, Bodø 3.6* (F) (M. Eggen).

(Nord-Amerika; overvintrer hovedsakelig i USA og Mexico. Små antall overvintrer også langs europeiske kyster). To nye funn fra 2008 betyr at hele fem nye fugler dukket opp dette året. Den unge hunnen i Bergen i januar 2009 er identisk med fuglen som først dukket opp i desember 2008. Den voksne fuglen som ble sett i Bergen i 2009 og 2010 er en gammel gjenganger som sist ble rapportert fra samme by i desember 2005. Denne fuglen lar seg gjenkjenne på en misfarget fjær, og ble første gang sett i Bergen 26. januar 1994. Den observasjonen er tidligere regnet som et separat funn, men er nå slått sammen med øvrige observasjoner av samme individ. Det medfører at den tidligere norske funnstatistikken nedjusteres med ett funn.

Kaspimåke *Larus cachinnans* (0, 15, 0 og 2)

- 2006 VEST-AGDER: 2K Gismerøya, Mandal 11.3* (F) (I. Flesjå).
 2010 OSLO: 1K Middelalderparken, Oslo 28.10* (F) (C. Lome).
 VEST-AGDER: 3K Mandal havn, Mandal 18.3* (F) (*T. Bentsen, I. Flesjå).

(Svartehavet til Det kaspiske hav og flekkvis lenger nord i Russland; overvintrer fra Den persiske gulf til Vest-Europa). Første funn fra Oslo. I Mandal er imidlertid arten påtruffet tre ganger tidligere.

Gulbeinmåke *Larus michahellis* (0, 11, 0 og 2)

2007 VEST-AGDER: 3K Jåbekkvann, Mandal 15.-16.6* (F) (I. Flesjå).

2010 VEST-AGDER: 2K Årøy, Mandal 3.5* (F) (*T. Bentsen). 1K rm. Brennevinsmyra, Mandal 12.-15.8* (F) (I. Flesjå, M. Helberg, F. Jørgensen, G. Gundersen).

(Mellom- og Sør-Europa). Totalt 11 av 13 norske funn av denne arten stammer fra Mandal kommune. Dessverre blir langt fra alle antatte gulbeinmåker rapportert til NSKF, noe som medfører at den norske funnstatistikken for arten er misvisende.

Grønlandsmåke *Larus glaucooides*

Individer som viste karakterene til formen *kumlieni* (0, 16, 2 og 1)

2005 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Sandshamn, Sandsøy, Sande 17.1* (V) (S. Sætre).

2009 NORDLAND: 4K Andenes, Andøya 17.-23.2* (F) (*J. Stenersen, E. Bergeresen mfl.).

FINNMARK: Ad. Båtsfjord havn, Båtsfjord 16.-20.3* (F) (*H. Harrop, *H. Taavetti, G. Gundersen mfl.).

2010 NORDLAND: 3K Værøy, Værøy 25.9 (B. O. Tveit).

(Arktisk Canada; overvintrer i Nord-Amerika). Funn fra Finnmark er dominerende i det norske funnmaterialet. Fuglen fra 2005 er den første godkjente av denne formen fra Møre og Romsdal.

Rosenmåke *Rhodostethia rosea* (3, 11, 2 og 1) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

2002 VESTFOLD 2K Ravn, Larvik 8.7 (K. A. Monrad).

2009 VESTFOLD: 1K Mølen, Larvik 27.10 (*K. A. Monrad, K. Berge, K. P. Gade). VEST-AGDER: 2K Flekkerøy, Kristiansand 18.1 (T. Gustavsen).

2010 FINNMARK: Ad. Svartnes, Vardø 10.5* (F) (H. Husebø).

(NØ-Sibir, spredt på Grønland og i Canada). Funnene fra de to rapportårene føyer seg fint inn i den tidligere funnmassen der funn fra senhøst og vinter har vært enerådende i Sør-Norge, mens mai og juni har dominert i motsatt ende av landet. Observasjonen fra Vestfold i 2002 skiller seg desto mer ut. Ikke bare er dette første sommerfunn fra Sør-Norge, men også det første juli-funnet på fastlandet. Over halvparten av funnene fra fastlands-Norge er gjort etter årtusenskiftet. Ved Svalbard har man størst sannsynlighet for å treffe på arten på sensommeren og da helst langs iskanten nord og øst for øygruppen. Ifølge LRSK-Svalbard blir imidlertid ikke rosenmåka rapportert årlig derfra heller.

Sabinemåke *Xema sabini* (8, 236/258, – og –) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

2000 ØSTFOLD: 1K Stalsberget, Jeløya, Moss 31.10 (P. Buertange).

2004 ØSTFOLD: 1K Jeløy radio, Moss 21.9 (A. Dyresen).

2005 ØSTFOLD: Ad. Stolen, Vesterøy, Hvaler 10.1 (*J. R. Asbjørnsen, T. A. Andersen). 1K Nes, Jeløy, Moss 15.11 (*T. A. Andersen, J. R. Asbjørnsen, R. Botnermyr). FINNMARK: Ad. Nesseby kirke, Nesseby 21.7 (A. F. Mæland).

2007 ØSTFOLD: 1K Brentetangen, Rygge 22.9 (T. Vang). 2 1K Øra, Fredrikstad 22.9 (T. Vang mfl.). 1K Øra, Fredrikstad 26.9-6.10* (F) (T. Vang mfl.)

(Sirkumpolar i høyarktisk sone. Om vinteren pelagisk i Sør-Atlanteren). Sabinemåke ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2008. Funn fra 2007 og tidligere ønskes likevel forelagt komiteen. Funnet fra 2000 har lenge vært godkjent, men har av ukjente årsaker ikke blitt publisert tidligere. Fuglen fra 2004 regnes som et av de syv individene som allerede er publisert fra Oslofjorden i dagene 21. til 22. september 2004. På samme måte regnes fuglen fra Rygge 22. september 2007 som identisk med et av de 14 individene som allerede er godkjent fra indre Oslofjord i perioden 21. til 26. september.

Sandterne *Gelochelidon nilotica* (4/7, 3, 1 og 0)
2009 VESTFOLD: Ad. Ravn, Larvik 27.7
(H. Hegglund, K. A. Monrad).

(Nesten kosmopolitisk, men svært lokal utbredelse på alle kontinenter, nærmeste hekkebestand i Danmark; europeiske fugler overvintrer i Afrika). Tredje funn fra Vestfold som dermed er det fylket som har flest funn av arten i Norge.

Rovterne *Hydroprogne caspia* (–, 10 (etter 2003), 3 og 2)

2004 VEST-AGDER: Ad. Lista fyr, Farsund 20.7 (*R. Jåbekk, H. B. Hansen).

2008 VESTFOLD: Ad. Ilene, Tønsberg 27.7* (F) (S. Andersen, S. Hylle).

2009 AKERSHUS: Ad. Årnestangen, Rælingen 8.6 (*G. Acklam, Ø. Traagstad).

BUSKERUD: Ad. Gråøya, Røyken 30.6 (O. M. Bjurstedt).

VESTFOLD: Ad. Ilene, Tønsberg 30.6* (F) (S. Andersen).

NORDLAND: Ad. Vedøya, Røst 7.8* (F) (T. Aarvak).

2010 AKERSHUS: Ad. Østensjøvannet, Ås 15.-17.5* (F) (*T. Holtskog, M. Günther mfl.). Ad. Hemnessjøen og Hellesjøvann, Aurskog-Høland 17.5* (F) (*Ø. Hagen, S. Molværsmyr mfl.).

VEST-AGDER: Ad. Lista fyr, Farsund 4.6 (*T. Bentsen, V. Bunes, K. M. Torland).

(Vid, men lokal utbredelse i Europa og Asia, nærmeste hekkebestand finnes rundt Østersjøen. Europeiske fugler overvintrer hovedsakelig i Vest- og Sentral-Afrika). Fuglen fra Lista i 2004 er samme individ som tidligere er godkjent fra Jæren samme dag og teller derfor ikke som et nytt funn i statistikken. Fuglen fra Røst er første funn i Nordland og det desidert nordligste funnet i Norge gjennom tidene. Fra tidligere er arten ikke påtruffet nord for Tautra i Nord-Trøndelag. De øvrige funnene som presenteres her faller derimot fint inn i det eksisterende funnbildet. Observasjonene fra Buskerud og Vestfold 30. juni 2009 dreier seg om samme individ. Det samme er tilfellet med de to observasjonene fra Akershus i 2010.

Dvergterne *Sternula albifrons* (–, 17/19 (etter 2003), 2 og 4/5)

2005 VEST-AGDER: 2 ad. Tjørveneset og Nordhasselvika, Farsund 4.-5.7 (*H. B. Hansen, T. O. Hansen).

2007 ØSTFOLD: Ad. Øra, Fredrikstad 25.6 (*S. Engebretsen, T. A. Andersen).

2008 ROGALAND: Ad. Revtingen, Klepp 27.7* (F) (E. Ween mfl.).

2009 TELEMAR: Ad. Portør, Kragerø 9.5 (H. I. Nicolaysen). Ad. Akkarhaugen, Sauherad 28.-29.6* (F) (*I. Slaaen, R. Hylland, K. Kallevik, H. Slaaen).

2010 VESTFOLD: Ad. Langgrunn, Horten 5.7 (H. A. Johansen).

ROGALAND: 2 ad. Nærlandsstranda, Hå 28.5* (F) (*M. Dagsland, S. Hobberstad, O. Njå, J. O. Stakkeland mfl.). Ad. Horpestadvatnet, Klepp 4.6 (K. Mjølvsnes). Ad. Orreosen, Klepp 17.7* (F) (*M. Dagsland, L. B. Lunde, B. J. Vatland, E. Ween mfl.).

(Store deler av Europa og østover til Himalaya. Europeiske fugler overvintrer langs vestkysten av Afrika, særlig ved Guineabukta). Innlandsfunn, slik som fuglen fra Sauherad i 2009, tilhører sjeldenhetene. Arten er som regel sterkt tilknyttet kysten. De øvrige funnene som presenteres her faller fint inn i det eksisterende funnmønsteret av vår- og sommerfunn fra ytre Oslofjord og Sørvestlandet. Halvparten av dvergterne-observasjonene i Norge siden 2004 er gjort på Jæren.

Hvitkinnsvarterne *Chlidonias hybrida* (0, 8, 1 og 0)

2009 FINNMARK: Ad. Hamningberg, Båtsfjord 28.6 (*E. Landsverk, *L. B. Lunde, A. Landsverk, J. Landsverk, O. E. Landsverk).

(Sør-Europa, Asia, Australia og Sør-Afrika; europeiske fugler overvintrer i Afrika). Første funn i Norge siden 2003 og første funn i Finnmark fylke. Fra tidligere er arten ikke påtruffet nord for Gaulosen i Sør-Trøndelag. På tross av økt feltaktivitet viser forekomsten av arten en fallende tendens i Norge. Fra 1980-tallet foreligger fire funn, mens 1990-tallet kunne skilte med tre funn. Etter årtusenskiftet er det gjort kun to funn.

Hvitvingesvarterne *Chlidonias leucopterus* (2, 46/49, 4/8 og 1)

- 2008 NORD-TRØNDELAGE: Ad. Leksdalsvatnet, Verdal 8.-16.6* (F) (*D. G. Lyng, I. Hafstad, H. Sørhuus, T. Sørhuus mfl.).
- 2009 ØSTFOLD: 4 ad. Øra, Fredrikstad 18.5 (*B. Kjellemyr, E. S. Hansen). 2 ad. Jeløy radio, Moss 27.5 (M. Olsen, T. Sørli). VESTFOLD: Ad. Akersvannet, Stokke 19.5 (*F. Omland, D. Omland). Ad. Klåstadkilen, Larvik 23.7 (*K. A. Monrad, H. Heggland, Ø. Stickler).
- 2010 ROGALAND: 1K Orrevatnet, Klepp 19.-22.8* (F) (*F. Kræmer, M. Dagsland, M. Eggen mfl.).

(Sørøst-Europa og sentrale Asia; overvintrer i Afrika, Sørøst-Asia og Oseania). Flokken på fire individer fra Øra i 2009 er første gang mer enn to individer ses sammen i Norge. Disse fire fuglene var sammen med fuglene fra Moss og Stokke i samme tidsrom en del av en større influx som ble registrert i Sverige og Danmark på samme tid. Sør-Sverige og Danmark har også tidligere (f.eks. i 1997 og 2005) blitt berørt av lignende bevegelser, men dette er første gang invasjonen strekker seg helt opp til Norge. Fra tidligere har tyngdepunktet for artens invasjoner i Danmark ligget i de sørøstre delene av landet. I 2009 var imidlertid tyngdepunktet i de vestlige delene. Denne forskyvningen kan sannsynligvis ses i sammenheng med de syv fuglene som dukket opp i Norge i samme tidsrom.

Mongolturteldue *Streptopelia orientalis* (2, 7, 0 og 1)

- 2006 HORDALAND: 1K+ Stormark, Fedje 11.10* (F) (*K. Johannessen, A. Breistøl, F. Falkenberg).

Individer som viste karakterene til underarten *meena* (1, 1, 0 og 1)

- 2010 VEST-AGDER: 1K Østhassel, Farsund 16.-27.10* (F) (*J. M. Abrahamsen, K. M. Torland, T. B. Vestøl mfl.).

(Sørlige Asia fra Ural til Japan; overvintrer i India og Sørøst-Asia). Seks av ti funn av mongolturteldue i Norge stammer fra perioden 2003 til 2010. Økningen kan sannsynligvis tilskrives økt kunns-

skap om identifikasjon samt revolusjonen innen digital fotografering. Begge deler bidrar til at fugler som tidligere ble registrert som turteldue *S. turtur* nå oftere blir korrekt artsbestemt. Fuglen fra Fedje lar seg ikke sikkert underartsbestemme ut fra foreliggende dokumentasjon.

Tårnugle *Tyto alba* (12, 7, 2 og 1)

Individer som viste karakterene til underarten *alba* (2, 5, 1 og 1)

- 2009 ROGALAND: 2K ♀ f. død Reve, Klepp 11.3* (F) (J. Scheie).
- 2010 HAVOMRÅDENE SØR: 1K+ Nordsjøen 59° 01 N – 01°45 E 29.12* (F) (*K. M. Soot, A. O. Folkestad).

Individer som viste karakterene til underarten *guttata* (10, 0, 1 og 0)

- 2009 SØR-TRØNDELAGE: 2K+ Storfosna, Ørland 9.-18.5* (F) (R. Krogh, B. A. Skaget).

(Spredt i store deler av verden. Underarten *alba* finnes i Vest- og Sør-Europa, mens *guttata* er standfugl i Nord- og Øst-Europa). Fuglen fra Ørland i 2009 hadde tilhold i et fjøs og ble funnet død der på siste dato, se Heggøy & Nyberg (2010) for nærmere detaljer. Dette er første funn av arten i Sør-Trøndelag og samtidig første sikre funn av underarten *guttata* i Norge siden 1973. Av totalt 11 funn frem til februar 1973 dreide ti seg om fugler av denne underarten. Etter den tid har nominatunderarten frem til nå vært enerådende blant de underartsbestemte individene. Årsaken til dette kan sannsynligvis finnes i at *guttata* har opplevd en dramatisk bestandsreduksjon i de nærmeste hekkeområdene mens den mer vestlige nominatunderarten har klart seg bedre. Den geografiske plasseringen av de to funnene av nominatunderarten fra rapportårene taler for at dette er fugler som stammer fra den britiske bestanden.

Bieter *Merops apiaster* (7, 78/133, 5 og 6/10)

- 2005 VEST-AGDER: 2K+ Ny-Hellesund, Søgne 9.7 (P. Stensland).
- 2007 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 21.5 (T. Bentsen).
- 2009 ØSTFOLD: 1K+ Skjelsbu, Vesterøy, Hvaler 3.7 (Ø. Hagen).
- AUST-AGDER: 1K+ Gjernes, Risør 1.-

Det tredje funnet i Norge av mongolturteldue *Streptopelia orientalis* av underarten *meena* ble gjort i 2009. En 1K-fugl hadde tilhold på Østhassel, Farsund (VA) fra 16. til 27. oktober. Foto: Gunnar Gundersen.

6.10* (F) (R. J. Fjærbu, S. Flem, A. Johnsen, R. Skåland mfl.).

VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 15.-18.5* (F) (*T. B. Vestøl, V. Bunes, G. Gundersen, B. O. Høyland mfl.). 2K+ Fuglevika, Farsund 22.5* (F) (*S. Sannes, V. Bunes, G. Gundersen, O. Vervik).

ROGALAND: 2K+ Utsira, Utsira 23.6 (G. Mobakken).

2010 AKERSHUS: 3 2K+ Nygårdskryssset, Ås 28.5 (V. Kristiansen).

VEST-AGDER: 3 2K+ Lista fyr, Farsund 6.6 (*M. L. Pedersen, E. S. Nilsen, R. Aanonsen). 1K+ Lista fyr, Farsund 17.8* (F) (G. Gundersen). 1K+ Jåbekk, Mandal 28.8 (R. Jåbekk).

ROGALAND: 2K+ Utsira, Utsira 6.6* (F) (*G. S. Grimsby, *K. Grimsby, Ø. B. Nilsen mfl.). 2K+ Obrestad, Hå 18.7* (F) (*E. S. Nilsen, S. Hobberstad, M. Tjemsland).

(Sør-Europa, Sørvest-Asia og Nordvest-Afrika; overvintret i Afrika). Dette er en nokså gjen-

nomsnittlig forekomst sett i forhold til de siste ti årene. Funn fra oktober er dog uvanlig, funnet fra 2009 er kun det tredje fra denne måneden.

Blåråke *Coracias garrulus* (34/40, 11, 1 og 0)
2009 VEST-AGDER: 1K Slevdalsvann og Tjørve-marka, Farsund 20.9* (F) (*T. B. Vestøl, M. Berntsen, V. Bunes, K. S. Olsen m.fl.).

(Sør- og Øst-Europa, Vest-Asia og Nordvest-Afrika: overvintret i Afrika). Funnet er det sjettede av arten i Norge etter tusenårskiftet. Dette står i en overraskende positiv kontrast til 1980- og 90-tallet, da det ble gjort kun to funn av arten i hvert av tiårene.

Kalanderlerke *Melanocorypha calandra* (4/5, 6, 0 og 1)

2010 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Røkmyra, Smøla 5.-20.6* (F) (*J. R. Gustad, K. O. Bøklepp, F. Grønningsæter, K. Sæther mfl.).

Funn av bieter *Merops apiaster* i oktober er uvanlig i Norge. Denne bieteren fant fortsatt adekvat føde i Risør (AA) den første uka av oktober 2009. Foto: Gunnar Gundersen.

(Sør- og Sørøst-Europa, Vest-Asia og Nordvest-Afrika). Sverige fikk sitt tiende funn i oktober 2010. Arten har hatt et oppsving i vårt naboland i øst der hele syv av funnene er gjort etter år-tusenskiftet. Også i Storbritannia har arten hatt en forholdsmessig sterk forekomst de siste årene, med 11 av totalt 15 funn fra og med 1996. Noe overraskende er kalenderlerka fremdeles ikke påtruffet i Danmark. Funnet er det første fra Møre og Romsdal.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla* (10/11, 87/92, 9 og 9)

- 1998 ROGALAND: 2K+ Utsira, Utsira 31.5-4.6* (F) (*E. Sande, P. K. Slagsvold mfl.).
- 2008 VEST-AGDER: 2K+ Sangvik, Søgne 6.5* (F) (*M. L. Pedersen, K. M. Torland). 1K+ Jåbekk, Mandal 11.-12.11* (F) (*T. Bentzen, G. Gundersen, K. M. Torland).
- NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 23.9* (F) (M. L. Pedersen, K. M. Torland).
- 2009 VEST-AGDER: 2K+ Jåbekk, Mandal

29.4* (F) (*I. Flesjø, R. Jåbekk, M. L. Pedersen, K. M. Torland mfl.). 2K+ Tjørve marka, Farsund 31.5* (F) (*N. H. Lorentzen, J. M. Abrahamsen, G. Gundersen, A. Hangård mfl.). 1K+ Kviljo, Farsund 1.-2.11* (F) (*J. M. Abrahamsen, T. Bentsen, T. B. Vestøl mfl.).

ROGALAND: 2K+ Håtangen, Hå 15.5* (F) (O. Njå). 2K+ Håtangen, Hå 24.5* (F) (*O. Njå, L. O. Eliassen, E. Ween, mfl.). 2K+ Austrheim, Utsira 24.-25.5* (F) (*J. Austevik, A. Grimsby, J. K. Ness, S. Larsen mfl.). 2K+ Revtangen, Klepp 30.5* (F) (*T. Holtskog, E. Frantzen, L. Frantzen, B. T. R. Seim mfl.). 2K+ Utsira, Utsira 7.-9.6* (F) (*S. Larsen, B. O. Høyland, Ø. Nilsen mfl.). 2K+ Utsira, Utsira 25.-27.6* (F) (*Ø. Nilsen, G. Mobakken, B. O. Høyland, E. Sande). 2K+ Håstranda, Hå 26.6 (D. N. Sværi).

2010 VEST-AGDER: 2K+ Kviljo, Farsund 24.4-1.5* (F) (*V. Bunes, J. M. Abrahamsen, G. Gundersen, K. M. Torland mfl.).

ROGALAND: 2K+ Utsira, Utsira 29.4-5.5* (F) (G. Mobakken). 2K+ Tuevågen, Utsira 30.5* (F) (*S. Larsen mfl.). 2K+ Klovning, Utsira 5.-7.6* (F) (*G. Mobakken, Ø. B. Nilsen mfl.). 2K+ Veito, Utsira 14.6* (F) (G. Gundersen). 1K+ Utsira, Utsira 7.-12.10* (F) (*G. Mobakken, O. Njå mfl.).

HORDALAND: 1K+ Fedje, Fedje 10.-16.10* (F) (*F. Falkenberg, A. Breistøl, M. Fredriksen, T. Lislevand mfl.).

NORDLAND: 2K+ Årrstranda, Vågan 15.-16.7* (F) (J. Stenersen).

HAVOMRÅDENE SØR: 2K+ Megalodon, Nordsjøen 1.6 (H. Hveding).

(Sørlige Eurasia; europeiske populasjoner overvintrer i Nord-Afrika). Vest-Agder og Rogaland står for 70 % av de norske funnene av dverglerke. Den geografiske spredningen av funnene (eller mangel av sådan) er derfor som forventet. Tidsmessig er det påfallende at det ble gjort kun ett høstfunn i 2009 og to i 2010. Trenden med økende andel vårfunn har imidlertid vært klar gjennom hele 2000-tallet. De to funnene fra Håtangen i mai 2009 regnes som mest trolig samme individ. Fuglen fra samme sted i slutten av juni kan også ha vært samme individ, men

regnes likevel som et nytt funn. De fire vårfunnene fra Utsira i 2010 regnes alle som separate funn. Dette gir totalt ni funn i både 2009 og 2010, en tangering av de tidligere rekordårene 1995 og 2004. Funnet fra Nordsjøen i 2010 er det første fra havområdene.

Amursvale *Cecropis daurica* (1, 46, 8 og 3)

2007 TELEMARK: 2K+ Notodden, Notodden 13.5 (A. Landsverk).

2008 ØSTFOLD: 2K+ Søndre Grav, Fredrikstad 2.5* (F) (*S. Engebretsen, T. A. Andersen mfl.).

2009 OSLO: 2K+ Østensjøvannet, Oslo 11.5* (F) (*E. Grønningsæter mfl.).

VESTFOLD: 2K+ Borrevannet, Horten 29.5 (F. W. Christoffersen).

VEST-AGDER: 2K+ Slevdalsvann, Farsund 29.4-1.5* (F) (*G. Gundersen, J. M. Abrahamsen, B. O. Høyland, T. B. Vestøl mfl.).

ROGALAND: 2K+ Utsira, Utsira 21.5* (F) (*F. M. Jacobsen, A. Austneberg, S. Larsen mfl.). 2K+ Tornesvatnet, Hauge-sund 22.-23.5* (F) (*F. M. Jacobsen, J. K. Ness).

NORD-TRØNDELAG: 2K+ Lømsen, Steinkjer 8.-13.5* (F) (*O. K. Antonsen, *E. Johansen, A. Vanebo mfl.).

TROMS: 2K+ Øvre Sætervatnet, Bardu 6.-7.6* (F) (*E. Bergersen, T. M. Haugen).

FINNMARK: 2K+ Elvebakken, Alta 23.5* (F) (A. Hansen).

2010 ØSTFOLD: 2K+ Karlshus, Råde 18.5 (A. Hansen).

OSLO: 2K+ Linderud gård, Oslo 30.7 (E. Roualet).

ROGALAND: 2K+ Utsira, Utsira 1.6* (F) (*Ø. B. Nilsen, A. Grimsby, B. O. Høyland, G. Mobakken).

(Rundt Middelhavet og øst til Kasakhstan og Kashmir (*rufula*), Sentral-Asia nord for Himalaya (*daurica*), Øst-Asia (*japonica*), samt Sør-Asia og Sentral-Afrika (flere underarter); overvintrer hovedsakelig i Afrika, på det indiske subkontinent og i Sørøst-Asia). Hele åtte funn i 2009 er ny rekord. Den geografiske spredningen dette året er også verdt å legge merke til, med funn spredt på hele syv fylker. Amursvale var ny art

Med åtte funn ble 2009 et rekordår for amursvale *Cecropis daurica* i Norge. Flere fylker fikk sine første funn av arten. Fuglen på bildet ble den første amursvala i Nord-Trøndelag, og hadde tilhold ved Lømsen, Steinkjer 8. til 13. mai det året. Foto: Halvor Sørhuus.

for både Oslo, Nord-Trøndelag og Troms fylker i 2009. Arten er nå påtruffet spredt over hele landet, med unntak av det indre Østlandet. Forekomsten av amursvale har nærmest eksplodert etter tusenårsskiftet; hele 2/3 av funnene er gjort i løpet av de siste ti årene. Alle de dokumenterte fugler som presenteres her viste for øvrig karakterene til den vestlige underarten *rufula*.

Mongolpiplerke *Anthus godlewskii* (0, 8, 1 og 0)
2009 VEST-AGDER: 1K Lista flystasjon, Farsund 26.10* (F) (*T. Bentsen, V. Bunes, K. M. Torland).

(Øst-Asia; overvintrer hovedsakelig i India). Funnet er det første i Vest-Agder. Økt kunnskap om identifikasjon er nok hovedårsaken til at syv av totalt ni funn er gjort i løpet av de siste ni årene.

Markpiplerke *Anthus campestris* (4, 33, 1 og 1)
2009 VEST-AGDER: 1K Lista fyr, Farsund 22.10* (F) (O. Njå).

2010 VEST-AGDER: 2K+ Kviljo, Farsund 29.7* (F) (B. E. Hellang).

(Europa nord til Danmark og Sør-Sverige og videre østover gjennom Sentral-Asia til Mongolia; overvintrer i Sahelsonen i Afrika, på Den arabiske halvøy og videre til Pakistan og India). Sett ut fra det norske funnmaterialet har markpiplerka vist en nokså stabil forekomst helt siden 1970-tallet, men sett i lys av den markante økningen i feltornitologien i samme periode er det liten tvil om at den reelle forekomsten er redusert. En grunn til dette er trolig at arten har gått kraftig tilbake i de nærmeste hekkeområdene i Sverige og Danmark. I sistnevnte land er det ikke konstatert hekking siden 2006.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* (5, 63/64, 3 og 6/7)

2009 ROGALAND: 1K+ Skare, Utsira 12.-13.10* (F) (*R. G. Bosy, M. Eggen mfl.).
1K+ Skjeldehagen, Utsira 15.-17.10*

(F) (*Ø. Hagen, O. Njå mfl.).
TROMS: 1K+ rm. Bardufoss, Målselv
12.9* (F) (G. H. Dreyer).

2010 ROGALAND: 1K+ rm. Blikshavn, Karmøy
28.9* (F) (A. Kvinnesland). 1K+ Nordbø,
Kvitsøy 29.9 (K. Mjølunes). 1K+ Hov-
land, Utsira 9.-11.10* (F) (*J. H. Mag-
nussen, B. Mo, O. Mo, J. K. Ness mfl.).
1K+ rm. Revtangen ornitologiske stasjon,
Klepp 10. og 13.10* (F) (*I. Alvheim, *A. T.
Mjøs, R. Bowen mfl.). 1K+ Skjeldehagen,
Utsira 11.-13.10* (F) (*G. Mobakken,
R. G. Bosy mfl.). 2 1K+ Sande, Randaberg
15.-19.10* (F) (*G. Kristensen, *T. A. An-
dersen, *A. Hansen, E. Ween mfl.).

(Nordøst-Russland til Sentral- og Øst-Asia; over-
vintret i Sør-Asia). Fuglen fra Målselv i 2009
er det tidligste høstfunnet i Norge noensinne.
Fra tidligere var det en fugl fra Sklinna i Nord-
Trøndelag 21. september 2000 som innehadde
den rekorden. Over halvparten av de norske
funnene av arten stammer fra de siste ti årene.
Fire nye funn fra Utsira medfører at arten nå
er påtruffet her hele 31 ganger.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi* (0, 20, 6 og 0)

2009 ROGALAND: 1K+ Sjøppelplassen, Ut-
sira 5.-6.10 (*J. L. Hals, A. Dyresen,
A. Kolstad, K. Myrmo, J. K. Ness, B. Ny-
berg mfl.). 1K+ Veito, Utsira 9.-11.10*
(F) (*A. Grimsby, G. Gundersen, J. H.
Magnussen, E. Ween mfl.).
SØR-TRØNDELAGE: 1K+ rm. Titran,
Frøya 1.10* (F) (*J. E. Larsen, T. Gimnes,
M. Myklebust, E. Sæter mfl.).
NORDLAND: 1K+ Kalvøya, Røstlandet,
Røst 26.9* (F) (*J. M. Abrahamsen mfl.).
1K+ Varan, Røstlandet, Røst 2.-3.10* (F)
(H. Eggen, M. Eggen). 1K+ Ystneset, Røst-
landet, Røst 3.10 (H. Eggen, M. Eggen).

(Nordlige Russland fra Pechora-elven og østover
i et smalt belte på grensen mellom tundra og tai-
ga. Overvintret på Filippinene, Borneo og Sula-
wesi). Seks funn i løpet av ett og samme år er ny
rekord. Røst viser seg igjen som kronlokaliteten
for arten, nå med totalt 11 funn. Utsira kommer
på en god andreplass med fem funn. Funnet fra
Titran var derimot det første både for lokaliteten

og Sør-Trøndelag. Hele $\frac{3}{4}$ av de norske funnene
stammer fra de siste ni årene.

Myrpiplerke *Anthus rubescens* (0, 2, 1 og 0)

2009 VEST-AGDER: 1K+ Nordhasselvika,
Farsund 18.-23.12* (F) (*J. M. Abra-
hamsen, V. Bunes, G. Gundersen, T. B.
Vestøl mfl.).

(Sibir fra Tajmyr og videre østover til Stillehavet;
overvintret Sørøst-Asia, Korea og Japan). Norges
tredje funn av myrpiplerke ble gjort bare ett år
etter andrefunnet på Karmøy i januar til april
2008. Dette var samtidig ny art for Vest-Agder
og den 357. arten som er påtruffet på Lista. Fun-
net omtales nærmere av Abrahamsen (2010).

Vannpiplerke *Anthus spinoletta* (0, 55/56, 3 og 1)

2007 VESTFOLD: 2K+ Moutmarka, Tjøme
6.1* (F) (S. Eide).

2009 AUST-AGDER: 1K+ Bjellandstrand,
Arendal 13.-16.12* (F) (*R. Skåland, R.
J. Fjærbu, A. Johnsen).

VEST-AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund
10.-15.11* (F) (*K. M. Torland, G. Gun-
dersen, O. Slessor, T. B. Vestøl mfl.). 1K+
Nordhasselvika, Farsund 19.-25.12* (F)
(*G. Gundersen, J. M. Abrahamsen,
T. A. Olsen, M. L. Pedersen mfl.).

2010 VEST-AGDER: 2K+ Vågsvollvika, Far-
sund 22.-31.1* (F) (*G. Gundersen,
J. M. Abrahamsen, K. Olsen mfl.).

(Fjellområder i Europa og Asia, overvintret i lav-
landet fra Danmark og Sverige til Middelhavet).
Med tre funn i 2009 og kun ett i 2010 synes
forekomsten av arten å ha stabilisert seg på et
betydelig lavere nivå enn det som var tilfellet på
begynnelsen av 2000-tallet.

Gulerle *Motacilla flava*

Individer som viste karakterene til underarten
feldegg (0, 1, 0 og 1)

2010 ROGALAND: 2K+ ♂ Børaunen, Randa-
berg 5.5* (F) (O. Njå).

(Balkan og videre østover gjennom Tyrkia og
områdene rundt Det kaspiske hav til vestlige

Med hele seks funn ble 2009 et rekordår for tundrapiplerke *Anthus gustavi*. Utsira (RO) kunne notere seg for to individer høsten 2009. Bildet viser fuglen fra Veito, Utsira 9. oktober. Foto: Gunnar Gundersen.

Norges tredje myrpiplerke *Anthus rubescens* holdt til ved Nordhasselvika, Vest-Agder i desember 2009. Foto: Gunnar Gundersen.

En vannpiplerke *Anthus spinoletta* i Vågsvollvika, Farsund (VA) i januar 2010 var eneste funn av arten i Norge det året. Foto: Gunnar Gundersen.

delar av Kina; overvintrer i Afrika sør for Sahara og på det indiske subkontinentet). Funnet er det andre for Norge og Rogaland. Det første funnet ble gjort på Utsira i juni 2008. De andre tidligere godkjente funnene er strøket etter revurdering, se Olsen mfl. (2010).

Sitronerle *Motacilla citreola* (4, 106/109, 11 og 4)

2008 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Haugetjern, Farsund 2.5* (F) (*K. M. Torland, J. H. Magnussen, P. S. Ranke, T. B. Vestøl mfl.).

NORDLAND: 2K+ Røstlandet, Røst 20.-30.8* (F) (*S. Baines, H. Eggen, K. Helgeland). 1K Røstlandet, Røst 30.8* (F) (S. Baines).

2009 VEST-AGDER: 2K ♀ Vågsvollvåien, Farsund 25.5-27.6* (F) (*T. A. Olsen, V. Bunes, G. Gundersen, O. Slessor mfl.). 2K+ ♂ Øksendalstjønna, Sirdal 1.-18.6* (F) (*K. Olsen, K. Grimsby). 1K Nesheimsanden, Farsund 22.11* (F) (*Ø. Egeland, *A. Gullberg, *B. O. Tveit,

J. M. Abrahamsen mfl.). 1K Steinsvika og Nordhasselvika, Farsund 2.-15.12 (*G. Gundersen, J. M. Abrahamsen, K. Olsen, B. Grimsby mfl.).

ROGALAND: 1K Taravika, Karmøy 8.8* (F) (F. Steinkjellå). 1K Taravika, Karmøy 24.9* (F) (*F. Steinkjellå, Ø. Nilsen).

MØRE OG ROMSDAL: 1K Ullaholmen, Haram 27.9* (F,L) (J. Lurås).

NORD-TRØNDELAG: 1K Steinvik, Stjørdal 17.-18.9* (F) (*V. K. Steinvik, B. Nyberg, T. R. Østerås mfl.).

NORDLAND: 2K+ ♂ Røstlandet, Røst 11.-24.9* (F) (*S. Baines, B. Dømbe, H. Eggen, M. Eggen, T. E. Kristiansen mfl.). 1K Røstlandet, Røst 13.-17.9* (F) (*M. Eggen, B. Dømbe mfl.). 1K Røstlandet, Røst 18.-24.9* (F) (*M. Eggen, B. Dømbe mfl.). 1K Røstlandet, Røst 24.9-2.10* (F) (*M. Eggen, B. Dømbe mfl.).

2010 ROGALAND: 1K Sørøvågen, Utsira 30.8* (F) (G. Mobakken).

HORDALAND: 1K Nygård, Fedje 1.10*

Denne 2K hunnen sitronerle *Motacilla citreola* gjorde hekkforsøk sammen med en hann sørlig gulerle *Motacilla flava flava* i Vågsvollvåien, Farsund (VA) i 2009. Vellykket hekking lot seg imidlertid ikke konstatere. Foto: Gunnar Gundersen.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos* Lista fyr, Farsund (VA) 26. april 2009. Det er 41 funn av arten i Norge tom. 2010. Foto: Gunnar Gundersen.

(F) (R. Vikøren).

NORDLAND: 1K Nesset, Røstlandet, Røst 6.9* (F) (S. Baines). 1K Røstlandet, Røst 20.-27.9* (F) (*M. Eggen, V. Bunes, T. Aarvak mfl.).

(Nordøst- og Øst-Europa, Vest-Sibir, Vest- og Sentral-Asia. Overvintret i Sør- og Sørøst-Asia). Den voksne fuglen fra Røstlandet i august 2008 er antatt å være identisk med hannen som hekket der samme år. Denne fuglen teller derfor ikke som et nytt funn. Observasjonene fra Lista i november og desember 2009 dreier seg etter all sannsynlighet om samme individ og teller derfor som ett funn. De fire fuglene på Røstlandet i september samme år dukket tilsynelatende opp hver for seg, og teller dermed som fire separate funn. Totalt gir det 11 funn i 2009, noe som er en tangering av årsrekorden fra 2006. Av disse funnene kan de to vårfunnene fra Vest-Agder nevnes spesielt. Hunnen fra Lista ble sett bygge reir sammen med en hann sørlig gulerle *Motacilla flava flava*, mens hannen fra Sirdal varslert sammen med flere såerler *M. f. thunbergi*. Hek-

king lot seg imidlertid ikke sikkert konstatere i noen av tilfellene. Med syv nye funn fra Røst er sitronerla påtruffet her 21 ganger, nøyaktig like mange ganger som på Utsira. Disse to lokalitetene er landets beste for arten.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos* (2, 37, 2 og 0)

2008 TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø 16.5* (F) (*A. F. Mæland).

2009 VEST-AGDER: 3K+ ♂ rm. Lista fyr, Farsund 26.-29.4* (F) (*O. Slessor, V. Bunes, G. Gundersen mfl.).

ROGALAND: 1K+ Beiningen, Karmøy 9.-16.10* (F) (*F. Steinkjellå, O. K. Bjørnstad, V. Bunes, M. Kersbergen, J. K. Ness mfl.).

(Sør- og Mellom-Europa vest til England, Asia; overvintret i Afrika). Fuglen fra Karmøy er den seneste sørnattergalen som er påtruffet i Norge noensinne, mens vårfuglen fra Lista er den nest tidligste noensinne, kun slått av en fugl fra

Blåstjert Tarsiger cyanurus er en art på frammarsj i Norge! Funnmassen her til lands ble fordoblet bare på de to rapportårene 2009 og 2010. Utsira (RO) hadde to funn i 2009 og fem funn i 2010. Fuglen på bildet ble sett i Jupevikshoien på Utsira 9. oktober 2010. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

Utsira 22. april 1996. Fuglen fra Jomfruland i 2008 utmerket seg ved å være ringmerket ved Blåvandshuk i Danmark en uke tidligere.

Blåstrupe *Luscinia svecica*

Individer som viste karakterene til underarten *cyanecula* (3, 4, 0 og 1)

2010 VEST-AGDER: 2K ♂ rm. Lista fyr, Farsund 27.5* (F) (*R. Cope, V. Bunes, G. Gundersen, A. Tomren mfl.).

(Kontinentale Europa; overvintrer i Afrika). Dette er det første funnet i Norge av denne underarten siden en syngende hann holdt seg ved Borrevannet i Vestfold i ti dager i mai 1989. Det er grunn til å sette spørsmålsteget ved flere av de tidligere aksepterte funnene, og alle norske funn er derfor tatt opp til ny vurdering. Som del av denne revurderingen er det tidligere førstefunnet, fra Pasvik, Finnmark i august 1905, allerede ferdigbehandlet og underkjent. Funntotalen er derfor nedjustert med ett funn i forhold til tidligere oversikter.

Blåstjert *Tarsiger cyanurus* (1, 16, 3 og 14)

2009 ROGALAND: 1K rm. Revtingen ornitologiske stasjon, Klepp 10.10* (F) (*A. T. Mjøs, M. Stokke). 1K rm. Merkeskogen, Utsira 15.10* (F) (*Ø. Nilsen, M. Eggen, A. Grimsby, O. Njå mfl.). 1K rm. Utsira, Utsira 18.-19.10* (F) (*G. Mobakken, B. O. Høyland, E. Sande mfl.).

2010 ØSTFOLD: 1K+ Søndre Søster, Fredrikstad 29.9* (F) (T. A. Andersen, M. Pettersen).

TELEMARK: 1K rm. Jomfruland, Kragerø 13.9* (F) (T. Holtskog).

VEST-AGDER: 1K rm. Lognavatn, Åseral 9.10* (F) (*S. Almedal, T. Syvertsen). 1K Sumatra, Kristiansand 10.10* (F) (*P. Z. Marki, I. Flesjå, S. Bossum, K. M. Torland mfl.).

ROGALAND: 1K rm. Log, Sokndal 25.9* (F) (S. Reg). 1K rm. Log, Sokndal 27.9 (S. Reg). 1K+ Utsira, Utsira 27.9* (F) (*B. O. Høyland, T. Berge, J. K. Ness, Ø. B. Nilsen mfl.). 1K+ rm. Merkeskogen, Utsira 8.10* (F) (T. W.

Andersen, Ø. B. Nilsen mfl.). 1K+ Varen, Utsira 8.10* (F) (*K. Bekkeli, G. Gundersen, T. A. Olsen, B.-T. R. Seim mfl.). 1K rm. Merkeskogen, Utsira 8.-10.10* (F) (Ø. B. Nilsen mfl.). 1K Jupevikshøien, Utsira 9.10* (F) (*E. Chapman, J. K. Ness, O. Njå, M. Vang mfl.). SOGN OG FJORDANE: 1K+ Værlandet, Askvoll 9.10 (A. Gullberg, J. Myromslien, O. Nordsteien). SØR-TRØNDELAG: 1K rm. Sula, Frøya 9.10* (F) (*K. Hellandsjø, E. Krokan, T. Krokan, E. Spets mfl.). NORDLAND: 1K rm. Husøy, Træna 1.10* (F) (T. Kolaas, B. Nyberg).

(Taigasonen fra Finland til Stillehavet; overvintrer i Sørøst-Asia). Med syv nye funn i løpet av de to rapportårene er arten nå påtruffet totalt 13 ganger på Utsira. Øya kan dermed uten tvil utropes til landets kronlokalitet for denne gjeve arten. Samtidig dukker også arten opp i stadig nye deler av landet. I 2010 var blåstjert ny art for både Østfold, Telemark, Sogn og Fjordane og Sør-Trøndelag. Med 17 nye funn i 2009 og 2010 ble den norske funntotalen doblet i løpet av bare to år. De 14 funnene fra 2010 er selv sagt ny årsrekord (se også Adolfsen 2011) og totalt 85 % av de norske funnene er nå gjort etter tusenårsskiftet.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Individer som viste karakterene til underartsgruppen *phoenicuroides* (0, 1, 0 og 1)

2007 TELEMARK: 2K ♂ Jomfruland, Kragerø 21.-22.1* (F) (*T. E. Silsand, Ø. W. Johannessen, F. Olsen, T. Sommer, S. Edvardsen).

2010 AUST-AGDER: 1K ♂ Hove, Arendal 18.-21.11* (F) (*R. J. Fjærbu, R. Skåland mfl.).

(Tyrkia, Kaukasus, Midtøsten og Sentral-Asia). Begge disse fuglene viste karakterer som svarer best med den sentralasiatiske underarten *phoenicuroides*, men i likhet med den svenske sjeldenhetskomitéen har NSKF valgt å godkjenne disse fuglene som tilhørende den østlige underartsgruppen. Inkludert i denne underartsgruppen finner man *ochruros*, *semirufus*, *phoenicuroides* og *rufiventris*. Ved identifikasjon

av østlige svartrødstjert må også hybrider mellom rødstjert *Ph. phoenicurus* og svartrødstjert av underarten *gibraltariensis* utelukkes. En grundig gjennomgang av denne problemstillingen gis av Steijn (2005).

Asiasvartstrupe *Saxicola maurus* (0, 52/53, 2 og 4)

Individer som viste karakterene til underartsgruppen *maurus/stejnegeri* (0, 51/52, 2 og 4)

2008 VEST-AGDER: 1K ♂ Nordhassel, Farsund 5.-12.10* (F) (*T. Bentsen, *M. Helberg, *M. L. Pedersen, J. M. Abrahamsen mfl.). 1K Tjørveneset, Farsund 12.10* (F) (*M. L. Pedersen, K. M. Torland, J. M. Abrahamsen mfl.). 1K Spangereid, Lindesnes 3.11* (F) (T. Bentsen).

2009 AKERSHUS: 1K+ ♀ Fornebu, Bærum 6.11-12.12* (F) (*O. Skimmeland, P. Gylseth mfl.).

ROGALAND: 1K+ Utsira, Utsira 20.-26.10* (F) (*G. Mobakken, E. Sande mfl.).

2010 ØSTFOLD: 3K+ ♂ rm. Akerøya, Hvaler 23.5* (F) (*A. Larsen, R. Hanssen, M. Pettersen).

VESTFOLD: 1K ♀ Moutmarka, Tjøme 13.10* (F) (H. Stenersen).

VEST-AGDER: 1K Triovika, Farsund 25.11* (F) (*G. Gundersen, J. M. Abrahamsen).

NORDLAND: 1K Værøy, Værøy 24.9* (F) (*T. Bentsen, K. M. Torland mfl.).

(Mesteparten av Russland fra Kvitsjøen til Stillehavet; overvintrer i Sørøst-Asia, nordlige India og vestover til Den arabiske halvøy). Tre nye funn fra 2008 gir totalt seks funn dette året, hvilket er ny rekord. Seks funn sammenlagt i de to rapportårene er om lag på normalen for det siste tiåret. Fuglen fra Fornebu er første funn av denne arten i Akershus og samtidig det seineste funnet i Norge gjennom tidene. Asiasvartstrupe ble nylig splittet fra vår hjemlige svartstrupe *S. rubicola* (Crochet mfl. 2011). Til den «nye» arten asiasvartstrupe tilhører underartene *maurus*, *stejnegeri*, *armenicus*, *variegatus*, *indicus* og *przewalski*, hvorav de to sistnevnte ikke er påtruffet i Europa. Underartene *maurus* og *stejnegeri* lar seg med dagens kunnskap ikke skille sikkert i felt. I Norge er det gjort totalt 57

En sen asiasvartstrupe Saxicola maurus ble sett i Triovika, Farsund (VA) 25. november 2010. Det er 58 funn av asiasvartstrupe i Norge tom. 2010. Av disse er 57 funn av underartene maurus og stejnegeri, som ikke lar seg skille i felt. Det er ett funn av underarten variegatus. Foto: Gunnar Gundersen.

Systematisk leting etter sjeldne steinskvetter langs stredene om senhøsten gir resultater! Ørkensteinskvett Oenanthe deserti Haugestranda, Farsund (VA) 10. november 2009. Foto: Gunnar Gundersen.

funn av *maurus/stejnegeri*. Det 58. norske funnet av asiasvartstrupe er en fugl av underarten *variegatus* som ble sett ved Ilene, Vestfold 15. til 19. juni 1983.

Svartstrupesteinskvet *Oenanthe pleschanka* (0, 11, 1 og 1)

2009 ROGALAND: 1K ♂ Sør-Reime, Hå 6.-8.11* (F) (*K. R. Mjølunes mfl.).

2010 SØR-TRØNDELAGE: 1K ♀ Kråkvågsvaet, Ørland 26.10* (F) (H. E. Ring).

(Sørøst-Europa og sørlige Sentral-Asia; overvintrer i Øst-Afrika). To typiske funn med hensyn til dato, 12 av 13 norske funn er gjort på høsten i perioden 7. oktober til 18. november. Median-dato for høstfunnene er 3. november. Rogaland er det fylket som har flest funn av arten med totalt fem individer påtruffet, mens funnet fra 2010 var det første av arten i Sør-Trøndelag. Med disse to fuglene er i overkant av 2/3 av alle funn gjort etter tusenårsskiftet.

Ørkensteinskvet *Oenanthe deserti* (0, 20, 2 og 0)

2009 TELEMAR: 1K+ ♂ Jomfruland, Kragør 6.-9.11* (F) (*A. F. Mæland mfl.).

VEST-AGDER: 1K ♀ Haugestranda, Farsund 8.-12.11* (F) (*G. Gundersen, T. Bentsen, I. Melhus, K. M. Torland mfl.).

(Nord-Afrika, Nordvest-Arabia og østover til Mongolia; overvintrer i Sahara, Arabia og Pakistan). To på alle måter typiske funn av arten. Som for svartstrupesteinskvet er over 2/3 av de norske funnene gjort i løpet av de siste ti årene. Mållrettet leting etter sjeldne steinskvetter langs strendene på senhøsten er trolig av avgjørende betydning for denne økningen.

Gråkinnskogtrost *Catharus minimus* (1, 0, 1 og 0)

2009 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 8.10* (F) (*K. Schjølberg, *K. B. Sunde mfl.).

(Alaska og nordlige Canada; overvintrer i Sør-Amerika). Dette er kun det andre funnet av denne arten i Norge, og det gikk hele 36 år siden førstefunnet på Utsira 28. til 30. oktober

1973. De to norske funnene er samtidig de eneste av arten i Skandinavia. Gråkinnskogtrost er imidlertid den mest regelmessig opptredende skogtrosten i Europa med hele 51 funn fra Storbritannia, dog ingen fra 2009. Se Schjølberg & Sunde (2010) for mer detaljer rundt denne observasjonen.

Rødflekktrost *Turdus naumanni* (0, 5, 0 og 0)

2008 FINNMARK: 1K+ ♂ Neiden, Sør-Varanger 29.11-31.12* (F) (*H. Dransfeld, K. S. Horn).

2009 FINNMARK: 2K+ ♂ Neiden, Sør-Varanger 1.-4.1* (F) (H. Dransfeld).

(Sibir øst til Sakhalin samt nordre Kina; overvintrer fra Kina sør til Korea og Taiwan). Rødflekktrost og den nærstående svartflekktrost *T. eunomus* ble tidligere regnet som to underarter av samme art, bruntrost. Bruntrost ble splittet i to monotypiske arter av AERC TAC i 2010. Totalt er det nå gjort 13 funn av bruntrost i Norge. Med fuglen fra Finnmark i 2008/2009 er det fem funn av rødflekktrost. Svartflekktrosten er noe «vanligere» og er påtruffet syv ganger. Den siste bruntrosten var en overgangsform mellom de to nye artene og betraktes dermed nå som en hybrid. Rødflekktrost er en ekstrem sjeldenheter i Europa, noe som understrekes av at både Sverige og Danmark står uten funn av arten. Selv i Storbritannia er det gjort kun to funn frem til og med 2009.

Starrsanger *Locustella certhiola* (0, 15, 1 og 0)

2008 HAVOMRÅDENE SØR: 1K+ Oseberg A, Nordsjøen 30.9* (F) (S. O. Alne).

2009 ROGALAND: 1K rm. Utsira, Utsira 30.9-3.10* (F) (*T. W. Andersen, Ø. Nilsen mfl.).

(Store deler av Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Dette er syvende funn av arten på Utsira, og interessant nok den tredje fuglen som har dukket opp der på datoen 30. september. Starrsanger var med dette årlig i Norge åtte år på rad fra 2002 til 2009. Fuglen som ble sett på Osebergplattformen i 2008 var det første funnet av arten fra havområdene.

Det andre funnet i Norge av gråkinnskogtrost *Catharus minimus* ble registrert på Ona, Sandøy (MR) den 8. oktober 2009. Foto: Kjetil Schjølberg.

Norges femte rødflekketrost *Turdus naumanni* ble sett ved Neiden, Finnmark fra 29. november 2008 fram til 4. januar 2009. Foto: Knut-Sverre Horn.

Stripesanger *Locustella lanceolata* (0, 10, 2 og 0)
2009 ROGALAND: 1K rm. Pedlestemmen, Utsira 2.-3.10* (F) (G. Kristensen, Ø. Nilsen, T. A. Olsen mfl.). 1K rm. Aust, Utsira 5.10* (F) (*B. T. R. Seim, *D. N. Sværi, S. Skjold mfl.).

(Sentrale deler av Eurasia fra Finland til Nord-Japan; overvintrer i Sørøst-Asia). Dette er fjerde og femte funn av arten på Utsira. Samtlige av disse har dukket opp i en tidagers periode mellom 27. september og 6. oktober. Denne perioden sammenfaller med den veletablerte «bombeuka» hvor store mengder fuglekikkere samles på øya. Høy konsentrasjon av fuglekikkere i akkurat denne perioden spiller nok en vesentlig rolle for å finne den ekstremt «krypete» stripesangeren.

Elvesanger *Locustella fluviatilis* (4, 89, 5 og 2)
1994 VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Dal søndre, Re 27.5-12.6 (A. W. Clarke, I. Lundstad, E. Sæter mfl.).
2001 TELEMAR: 2K+ ♂ sy. Gullbring, Bø 29.5* (L) (*A. F. Mæland, T. Fjesme, T. Kolaas, M. Mørkved).
2008 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Ystehedekilen, Halden 14.-18.6 (*A. Antonsen, S. Bukholm, M. Olsen, T. Olsen mfl.).
2009 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Årefjorden, Rygge 1.-9.6* (F) (*R. Botnermyr mfl.).
HEDMARK: 2K+ ♂ sy. Starene, Stange 31.5-6.7* (F) (M. Brandsnes, L. Frelsåy, J. Langbråten mfl.). 2K+ ♂ sy. Åkre, Rendalen 30.6-1.7* (L) (T. Holtskog, J. Myrømslien).
AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Tangen, Nes 6.6-18.7* (L) (*S. Dale, *T. Holtskog, R. Christensen, E. S. Christensen, S. Molværsmyr mfl.). 2K+ ♂ sy. Jørgenrud, Ski 2.-12.7 (*L. Frelsåy, M. Gaathaug, L. E. Johannessen, E. Ween).
2010 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Torpebekken, Onsøy, Fredrikstad 28.5-12.6* (F) (*M. Günther, T. A. Andersen, I. M. Eriksen, A. Günther mfl.).
HEDMARK: 2K+ ♂ sy. Svenby, Eidskog 7.6-2.7* (L) (*J. Langbråten, M. Nysveen).

(Sentral- og Øst-Europa og Vest- til Sentral-Asia; overvintrer i Sørøst-Afrika). Alle disse funnene

er typiske for arten, som har sitt tyngdepunkt i Norge på lavlandet østafjells. Dessverre har også manglende rapportering til NSKF blitt et årlig kjennetegn for artens forekomst i Norge. Langt flere elvesangere har blitt rapportert på internett uten at observasjonene har resultert i beskrivelser til NSKF. Komiteen vil på det sterkeste oppfordre til at alle som har observert arten sender inn rapporter slik at artens virkelige forekomst her i landet kan dokumenteres.

Tartarsanger *Iduna caligata* (0, 11, 1 og 0)
2009 MØRE OG ROMSDAL: 1K Ona, Sandøy 3.10* (F) (*E. Sørensen, K. O. Bøklepp, E. Grønningsæter, F. Grønning-sæter, T. H. Hansen mfl.).

(Nordvest-Russland og videre øst til Mongolia og sør til Iran; overvintrer i India). Dette var første funn av arten i Møre og Romsdal. På tross av at arten er i ekspansjon mot vest, blant annet med flere hekkefunn i Finland, forblir den en stor sjeldenhet her til lands. Den samme situasjonen har man i Sverige (ett funn i 2009, totalt 16) og Danmark (ingen i 2009 og totalt kun fem funn). Merk at arten, i likhet med rama- og bleksanger, har fått nytt vitenskapelig navn iht. Crochet mfl. (2011).

Ramasanger *Iduna rama* (0, 2, 0 og 2)
2010 ROGALAND: 1K+ Malaneset, Klepp 30.8-1.9* (F,L) (*T. Berg, M. Kersbergen, E. Ween mfl.). 1K+ Skjeldehagen, Utsira 2.-6.9* (F,L) (*M. Eggen, *G. Mo-bakken, *E. Ween, Ø. B. Nilsen mfl.).

(Sentral-Asia fra Det kaspiske hav til Mongolia og sør til Persiagulfen; overvintrer hovedsakelig i India). Også de to tidligere norske funnene er høstfunn fra Sørvestlandet; Forus, Rogaland september 1983 og Mønstermyr, Vest-Agder september 1997. Alle de fire norske funnene er således fra et konsentrert tidsrom i perioden 30. august til 20. september. Fra våre nærmeste naboland foreligger to funn fra Sverige (3. september 1995 og 19. august 2002) mens arten ikke er påtruffet i Danmark. Fra Storbritannia foreligger 14 funn hvorav 11 er gjort etter årtusenskiftet. Ramasanger ble tidligere sammen

med tartarsanger betraktet som underarter av «dvergspottesanger». Ny bestemmelseslitteratur og økt fokus på *Iduna*-sangere blant feltornitologer er nok av de viktigste årsakene til økningen i funn som har forekommet i Nord-Europa det siste tiåret. De to funnene fra 2010 omtales nærmere med bilder og sonogrammer av Ween (2011).

Bleksanger *Iduna pallida* (0, 1, 1 og 0)

2009 ROGALAND: 2K+ rm. Merkeskogen, Utsira 21.8* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.)

(Sørøst-Europa, Nord-Afrika, Midtøsten og Sentral-Asia; overvintrer i Øst-Afrika). Norges første funn av arten var en voksen fugl som ble fanget og ringmerket på Titran, Sør-Trøndelag 12. september 2004. I Sverige er arten påtruffet tre ganger, mens Danmark har kun ett funn av arten. I Storbritannia har bleksangeren blitt observert totalt 16 ganger. Som for ramasanger viser arten en tydelig stigende funnfrekvens der.

Spottesanger *Hippolais polyglotta* (0, 5, 0 og 0)

2008 VESTFOLD: 2K+ rm. Store Færder, Tjøme 4.5* (F) (H. B. Hansen, J. F. Karlsen, T. Nielsen).

(Sørvest-Europa og NV-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Funnet er det første i Vestfold, og samtidig et uventet tidlig vårfunn i Norge. Fra før finnes det bare ett vårfunn, fra Utsira primo juni 1993.

Vannsanger *Acrocephalus paludicola* (1, 30, 1 og 0)

1996 VEST-AGDER: 1K rm. Vassmyra, Jåbekk, Mandal 15.8 (M. Helberg mfl.).

2008 ROGALAND: 1K rm. Smukkevatnet, Time 1.8* (F) (*O. Undheim mfl.).

2009 ROGALAND: 1K rm. Smukkevatnet, Time 12.8* (F) (O. Undheim).

(Øst-Europa og Vest-Russland; overvintrer i Vest-Afrika sør for Sahara). Funn i både 2008 og 2009 medfører at arten ble fanget tre år på rad ved Smukkevatnet. Majoriteten av de norske funnene dreier seg om ringmerkede ungfugler fra august måned.

Åkersanger *Acrocephalus agricola* (0, 20, 1 og 0)

2008 ROGALAND: 1K+ rm. Syre, Karmøy 17.-26.9* (F) (*O. K. Bjørnstad, V. Bunes, E. Ween). 1K+ Bø havn, Randa-berg 8.-9.11 (*E. Vamraak, G. Kristensen mfl.).

2009 ROGALAND: 1K+ rm. Smukkevatnet, Time 11.9* (F) (O. Undheim).

(Svartehavet til Sørvest-Sibir; overvintrer i India). Begge de to ringmerkede fuglene faller innenfor det forventede funnmønsteret som etter hvert trer frem. Av totalt 21 funn er 18 høstfunn i perioden august til november. Av disse igjen er 12 gjort i september. Samtlige av disse er fanget i nett langs kysten av Sørvestlandet. Fuglen fra Randa-berg i november 2008 er det nest seinsteste funnet noen gang og samtidig kun den andre feltobservasjonen i Norge.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum* (0, 96/101, 4/10 og 7)

2004 ROGALAND: 1K rm. Orre, Klepp 24.10* (F) (*O. Bryne mfl.).

2005 SOGN OG FJORDANE: 2 ad. i par med 4+ juv. Årvik, Stad, Selje 19.6-18.8* (V) (S. Sætre).

2006 VEST-AGDER: 1K rm. Lista fyr, Farsund 30.9* (F) (*L. Schnug, G. Gundersen, N. H. Lorentzen mfl.).

NORDLAND: 1K+ Husøy, Træna 26.9* (F) (T. Kolaas).

2007 VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Streterestranda, Larvik 21.-30.6* (F) (*A. F. Mæland, F. Müller, G. I. Ruud).

TELEMARK: 2K+ ♂ sy. Jønnevall, Skien 9.-11.6* (L) (*T. E. Silsand, J. H. Mag-nussen mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ sy. Råket, Smøla 4.-14.6* (F) (*J. R. Gu-stad, E. L. Dahl, G. B. Solvang mfl.).

2008 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Kjennetjernet, Fredrikstad 7.-15.6* (L) (*A. Dyresen mfl.). 2K+ ♂ sy. Rokkevannet, Halden 1.7 (A. F. Mæland).

HEDMARK: 2K+ ♂ sy. Aukrustsenteret, Alvdal 9.7 (O. Heggøy).

NORDLAND: 1K+ rm. Røstlandet, Røst 24.9* (F) (T. A. Olsen, K. M. Torland mfl.).

- 2009 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Revhaugbakken, Ås 6.-28.6* (L) (*M. Hage, *L. E. Johannessen mfl.). 2K+ ♂ sy. Haug, Vestby 13.-16.6* (L) (*P. Grandalen, S. Dale, P. K. Slagsvold mfl.).
HEDMARK: Par med 5 1K Starene, Stange 8.6-1.8* (F) (*L. Frelsøy, P. J. Hagevik mfl.).
ROGALAND: 2K+ ♂ rm. Revtangen ornitologiske stasjon, Klepp 11.6* (F) (*A. T. Mjøs, L. B. Lunde).
- 2010 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Årumsgropa, Fredrikstad 31.5-13.6* (L) (*A. Larsen, T. A. Andersen, S. Engebretsen mfl.).
OPPLAND: 2K+ ♂ sy. Snertingdal, Gjøvik 17.-26.6 (*R. Karlsen, *P. Å. Skålerud mfl.).
VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Bastøy, Horten 29.-30.5* (F,L) (A. Andersen).
TELEMARK: 2K+ ♂ sy. Valen, Bø 26.5* (L) (*O. Nordsteien, H. Monkerud).
ROGALAND: 1K rm. Løvlandhagen, Utsira 11.10* (F) (*H. Hveding, G. Gundersen, B. O. Høyland mfl.).
HORDALAND: 1K+ Herdlevær, Øygarden 20.-29.8* (F) (*J. Bell, B. Skjold).
NORDLAND: 1K rm. Røstlandet, Røst 20.-21.9* (F) (*V. Bunes, H. Eggen, M. Helberg, Ø. W. Johannessen, T. Aarvak m.fl.).

(Eurasia østover fra Finland, overvintrer i India og Sri Lanka). Tre nye funn fra 2007 medfører at årsrekorden nå er 17 funn. Hekkefunnet fra Stad i 2005 er det første dokumenterte i Norge. Hekking har vært mistenkt ved flere tilfeller tidligere, men dette er første gang at hekking av busksanger er konstatert i Norge. Landets andre dokumenterte hekkefunn ved Starene i Hedmark i 2009 viser at arten for alvor er på vei til å etablere seg her til lands. Utover de to hekkefunnene som presenteres her fortsetter trenden med hovedsakelig sommerfunn av syngende fugler på Østlandet og høstfunn langs vestkysten.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus* (8/9, 64, 5 og 2)

- 2009 AUST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Reddalsvatnet, Grimstad 11.-18.6* (F) (I. Berggren, S. Bossum, R. J. Fjærbu, J. G. Thorsen mfl.).

- VEST-AGDER: 2K+ rm. Lista fyr, Farsund 14.5* (F) (*O. Slessor, V. Bunes, B. O. Høyland). 2K+ rm. Lista fyr, Farsund 20.5* (F) (*O. Slessor, G. Gundersen, B. O. Høyland).
ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Gådå, Bjerkreim 1.-14.6 (*E. Ween, J. Grønning, B. T. R. Seim mfl.).
HORDALAND: 2K+ ♂ sy. Purkebolvatnet, Austrheim 31.5-30.6* (F) (*M. Wilhelmsen, A. Breistøl, F. Falkenberg, O. Moen mfl.).
- 2010 VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Klåstadkilen, Larvik 23.-29.5* (F) (*H. Heggland mfl.).
ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Ergavatnet, Klepp 13.-16.6 (*Ø. Egeland, G. Gundersen, K. Mjølæsnes mfl.).
HORDALAND: 2K+ ♂ sy. Purkebolvatnet, Austrheim 20.5-22.6* (F) (*O. Moen mfl.).

(Europa nord til Midt-Sverige, Sørvest- og Øst-Asia samt Nord-Afrika; overvintrer i Afrika). Fem funn i løpet av 2009 er over gjennomsnittet. Funnmønsteret er ellers som forventet med éndagsfugler fra typiske trekklokaliteter i mai og stasjonære syngende fugler fra potensielle hekkeplasser i juni. Funnet fra Grimstad er det første i Aust-Agder. Den syngende hannen fra Purkebolvatnet i Hordaland i 2010 var etter all sannsynlighet fuglen fra 2009 som returnerte for en ny sesong. Denne observasjonen teller derfor ikke som et nytt funn.

Rødstrupesanger *Sylvia cantillans* (2, 63, 6 og 1)

- 2007 VESTFOLD: 2K+ ♀ rm. Store Færder, Tjøme 20.5* (F) (S. Eide).
- 2009 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Tømmerstø brygge, Kristiansand 22.4 (R. Tømmerstø).
ROGALAND: 2K ♂ Stapnes, Eigersund 20.5* (F) (*K. R. Mjølæsnes, L. B. Lunde). 2K ♂ Merkeskogen, Utsira 20.5* (F) (M. Eggen mfl.). 2K+ ♂ Herberg, Utsira 20.5* (F) (*S. Larsen, F. M. Jacobsen, G. Mobakken). 2K+ ♂ Herberg, Utsira 23.-25.5* (F) (*S. Larsen, A. Grimsby, J. K. Ness mfl.). 2K+ ♂ Utsira, Utsira 31.5* (F) (*E. S. Nilsen, A. Grimsby, Ø. Nilsen, M. Thomson mfl.). 1K+ ♀ Utsira, Utsira 10.10* (F) (*G. Mobakken,

Det eneste funnet av rødstrupesanger *Sylvia cantillans* i 2010 var en hunn ved Lista fyr, Farsund (VA) 7. mai. Foto: Gunnar Gundersen.

V. Bunes, D. H. Gjerde mfl.).
 2010 VEST-AGDER: 2K+ ♀ Lista fyr, Farsund
 7.5* (F) (*C. F. Sunding, M. Berntsen, V.
 Bunes, G. Gundersen mfl.).

(Sør-Europa, Vest-Tyrkia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika). Fuglen fra Merkeskogen på Utsira 20. mai 2009 ble dessverre drept av en tårnfalk i nettet. Det var således definitivt ikke samme fugl som ble sett i Herberg senere samme dag. Sistnevnte fugl holdt seg på nøyaktig samme sted som fuglen fra 23. til 25. mai. Disse to observasjonene regnes derfor som trolig samme individ. Den legendariske øya kan nå skilte med ikke mindre enn 42 av landets 71 funn (60 %). Funnet fra Kristiansand i 2009 er tangering av ekstremumsdato på våren. En hann ble fanget i Sokndal på samme dato i 1968.

Høstfunn er uvanlige og oktoberfunnet fra Utsira i 2009 var kun det syvende her til lands.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides* (2, 75/79, 5 og 1)

1990 VESTFOLD: 1K+ rm. Store Færder, Tjøme 20.-21.8* (F) (B. Linnehol).

2009 VEST-AGDER: 2K+ rm. Lista fyr, Farsund 8.6* (F) (*O. Slessor, V. Bunes, T. A. Olsen). 1K rm. Lista fyr, Farsund 14.9* (F) (*O. Slessor, V. Bunes, G. Gundersen).

ROGALAND: 1K rm. Revtangen ornitologiske stasjon, Klepp 23.8* (F) (A. T. Mjøs, M. Stokke). 1K+ ♂ Utsira, Utsira 25.-26.8* (F) (*Ø. Nilsen, A. Grimsby, G. Mobakken).

HORDALAND: 1K Hernar, Øygarden
26.8* (F) (J. Bell)

2010 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Kollåsen, Ski 2.6
(S. Dale).

(Nordøst-Europa og Asia; overvintrer i Pakistan, India og Indokina). Inkludert de syv funnene som presenteres her er det nå gjort nøyaktig like mange vårfunn som høstfunn, med 41 funn i hver sesong. I tillegg kommer hekkefunnet fra Jomfruland i juli 1991. For de siste ti årene er imidlertid bildet annerledes. Av totalt 31 funn siden 2000 er kun 12 fra vårsesongen. Årsaken til dette kan være økt feltaktivitet langs vestkysten på høsten, men det virker også som at færre syngende fugler dukker opp på Østlandet om våren i forhold til hva som var tilfelle på 1980- og 1990-tallet.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* (14, 170, 0 og 8)

1981 VESTFOLD: 1K+ rm. Store Færder, Tjøme 21.-23.10 (*B. Linnehol, T. A. Hauer). 1K+ rm. Store Færder, Tjøme 25.10* (F) (*B. Linnehol, T. A. Hauer). 1K+ rm. Store Færder, Tjøme 25.-26.10 (*B. Linnehol, T. A. Hauer). 1K+ Store Færder, Tjøme 27.10 (*B. Linnehol, T. A. Hauer).

1989 VESTFOLD: 1K+ rm. Store Færder, Tjøme 9.10* (F) (*B. Linnehol, H. Hauer).

1994 VESTFOLD: 1K+ rm. Store Færder, Tjøme 29.-30.10 (S. Eide, J. Stenersen mfl.).

2008 VESTFOLD: 1K+ Mølen, Larvik 14.11 (K. A. Monrad, G. Numme, Ø. Stickler).

2010 VEST-AGDER: 1K+ Uenes, Flekkefjord 31.10-1.11 (*H. R. Grastveit, H. Borgenvik, E. M. Hanssen).

ROGALAND: 1K+ Haver, Hå 11.10* (F) (*Ø. Egeland, K. Mjølvsnes, O. Njå, B.-T. R. Seim).

1K+ Brusand camping, Hå 13.10* (F) (*F. Kræmer, T. Fjesme, J. H. Magnussen, T. O. Stakkeland mfl.).

1K+ Kutre, Utsira 29.10* (F) (*E. Sande mfl.). 2 1K+ Utsira, Utsira 31.10-1.11 (G. Mobakken).

1K+ Beiningen, Karmøy 1.11* (F) (*F. Steinkjellå, S. Folke-dal). 1K+ Orre, Klepp 10.-11.11* (F) (*G. Kristensen, B. Dømbe, M. Eggen, F. Kræmer mfl.).

Det er nå like mange høstfunn som vårfunn av øst-sanger *Phylloscopus trochiloides* i Norge. Fuglen på bildet ble fanget inn for ringmerking ved Lista fyr, Far-sund (VA) 14. september 2009. Foto: Gunnar Gundersen.

(Sentral-, Øst- og Sør-Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Med disse gamle funnene fra Store Færder økes årstotalene for 1981 og 1989 til hhv. ni og 16 funn. Dette står i sterk kontrast til 2009, som står uten et eneste funn. Forekomsten av fuglekongesanger i Norge varierer mye fra år til år. I løpet av de siste ti årene står både 2002 og 2009 helt uten funn. Til sammenlikning hadde forrige «toppår» 2003 hele 25 funn. De to fuglene som ble sett på Utsira fra 31. oktober til 1. november 2010 holdt seg ikke sammen og regnes derfor som to ulike funn.

Blekbrynsanger *Phylloscopus humei* (0, 22/23, 2 og 1)

2009 TELEMARK: 1K+ rm. Jomfruland, Kragerø 28.-30.10* (F) (*A. F. Mæland, J. Cleve, Ø. W. Johannessen).

SØR-TRØNDELAGE: 1K rm. Nes, Bjugn

13.-14.10* (F) (*H. E. Ring, G. Dybvik, T. Ring).

2010 SØR-TRØNDELAC: 1K+ Sula, Frøya 2.10 (B. O. Tveit).

(Sentral-Asia fra Altai til Nordvest-Himalaya; overvintrer hovedsakelig fra Iran til det indiske subkontinentet). Både Telemark og Sør-Trøndelag har hatt besøk av arten én gang tidligere. Ikke uventet er det Rogaland som topper den geografiske statistikken med ti funn av elleve individer. Fuglen på Sula 2. oktober 2010 er det tidligste funnet i Norge noensinne. Fra tidligere var det en fugl på Utsira 4. oktober 2003 som hadde den rekorden. Det seineste funnet stammer også fra 2003, en fugl på Kolnes, Rogaland 23. november. Mediandato er 25. oktober.

Viersanger *Phylloscopus schwarzi* (0, 11, 1 og 0)

2009 ROGALAND: 1K+ Kvitsøy, Kvitsøy 9.10* (F) (*T. A. Olsen, K. R. Mjølvsnes).

(Sibir fra Altai til Stillehavet samt nordlige Mongolia og nordøstre Kina; overvintrer i Sørøst-Asia). Dette er det første funnet siden 2006. Siden førstefunnet ved Grimstadvatnet i Møre og Romsdal i 1981 har arten ikke vist samme økende forekomst i Norge som mange andre østlige arter. De totalt 12 funnene fordeler seg med to på 80-tallet, fem på 90-tallet og fem etter tusenårsskiftet. I for eksempel Sverige og Storbritannia har viersanger vist en markant fremgang, noe som har medført at arten ikke lenger figurerer på de nasjonale sjeldenhetslistene i noen av disse landene.

Brunsanger *Phylloscopus fuscatus* (1, 25, 2 og 1)

2009 TELEMAR: 1K+ rm. Jomfruland, Kragerø 17.-21.11* (F) (*A. F. Mæland, S. Edvardsen, V. Heibo, Ø. W. Johannessen).

HORDALAND: 1K+ Blomvåg. Øygar den 25.-26.10* (F) (*T. Lislevand mfl.).

2010 ROGALAND: 1K+ rm. Merkeskogen, Utsira 4.-6.10* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).

(Sentral- og Nordøst- til Sør-Asia; overvintrer i Nord-India og Sørøst-Asia). Arten er ny for Telemark. Fuglen fra Jomfruland er samtidig det seneste funnet i Norge noensinne. Fuglen som

ble fanget og ringmerket på Utsira 4. oktober 2010 utgjør det tiende funnet på øya.

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapilla* (10, 60/61, 1 og 1)

2005 HORDALAND: 1K+ Haga, Stord 5.11 (T. H. Heggland).

2008 VESTFOLD: 1K+ ♂ rm. Store Færder, Tjøme 3.11* (F) (H. B. Hansen).

ROGALAND: 1K+ ♂ Røyneberg, Sola 30.10 (A. Leendertse).

2009 ROGALAND: 1K ♂ rm. Revtingen ornitologiske stasjon, Klepp 6. og 9.10* (F) (*A. Folvik, *M. Stokke, A. T. Mjøs, I. K. Dønheim).

2010 VEST-AGDER: 1K ♂ rm. Lista fyr, Farsund 5.11* (F) (*R. Cope, J. E. Røer).

(Europa, Midtøsten, Nord-Afrika; overvintrer i Sør- og Vest-Europa samt Nordvest-Afrika). To nye funn fra 2008 gir totalt seks fugler dette året, hvilket er en tangering av rekordåret 1994. Samtlige fem funn som presenteres her er fra høsten. Det gjenspeiler den langsiktige trenden for funn i Norge, der en stadig større andel av funnene stammer fra andre halvår. Dette i motsetning til funnbildet på 1970- og 80-tallet, da vårfunn utgjorde majoriteten.

Halsbåndfluesnapper *Ficedula albicollis* (1, 8, 0 og 1)

2010 ROGALAND: 2K+ ♀ rm. Utsira, Utsira 2.-27.6* (F) (*Ø. B. Nilsen, A. Grimsby, B. O. Høyland, G. Mobakken mfl.).

(Øst-Europa nord til Gotland og Öland i Sverige; overvintrer i tropisk Afrika). Første funn i Norge siden 2004, da en hann ble sett på Lista 1. mai. Fuglen fra Utsira i 2010 var første funn fra øya og samtidig første hunnfugl påtruffet i Norge. Samtlige norske funn er fra vår og forsommer. Se også Eggen & Adolfsen (2011).

Stjertmeis *Aegithalos caudatus*

Individer som viste karakterene til underarten *europaeus* (0, 1, 0 og 0)

2008 VEST-AGDER: 2K+ Fladen, Mandal 6.-27.4* (F) (O. K. Ruud).

(Kontinentale Europa sør til sørlige Frankrike og nordlige Italia). Dette er det første funnet av denne underarten i Norge. Det har tidligere blitt rapportert en håndfull *europaeus*-lignende fugler her i landet, men alle disse har vist intermediære karakterer med vår hjemlige nominatunderart. Foto av fuglen fra Mandal viser imidlertid en fugl som på alle måter er identisk med forventet fjærdrakt hos den kontinentale underarten *europaeus*.

Rødhalevarsler *Lanius isabellinus* (2, 9, 1 og 0)

- 1984 VESTFOLD: 2K+ ♂ Mølen, Larvik 5.6 (K. P. Gade).
- 1988 VESTFOLD: 2K+ ♂ Mølen, Larvik 24.5 (T. Karlsen).
- 1991 ROGALAND: 1K Utsira, Utsira 7.10* (F) (K. Schjøllberg, K. B. Sunde mfl.).
- 1993 HORDALAND: 1K Ågotnes, Øygarden 3.-4.11* (F) (*A. T. Mjøs, S. Grundetjern, E. Knudsen, K. E. Solheim, T. Starholm).
- 1995 TELEMAR: 2K ♂ Jomfruland, Kragerø 29.5 (S. Edvardsen, R. Ehnebo).
- 1997 VESTFOLD: 2K+ ♂ Mølen, Larvik 28.5 (V. Heibo, K. A. Monrad).
TELEMAR: 2K+ ♂ Jomfruland, Kragerø 29.5 (*T. R. Stølen, E. K. Stølen).
- 2003 HORDALAND: 1K Herdlevær, Øygarden 15.11* (F) (*E. Frantzen, *L. Frantzen, A. Breistøl, F. Falkenberg mfl.).

Individer som viste karakterene til underarten *isabellinus* (2, 1, 0 og 0)

- 1974 ROGALAND: 2K+ ♂ Utsira, Utsira 30.9-1.10* (F) (V. Ree mfl.).
MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ rm. Hareid, Hareid 13.10* (F) (*K. Mork mfl.).
- 2008 VEST-AGDER: 1K Gahre, Lindesnes 10.-11.11* (F) (*T. Bentsen, V. Bunes, G. Gundersen, T. A. Olsen mfl.)

Individer som viste karakterene til underarten *phoenicuroides* (0, 1, 1 og 0)

- 2003 BUSKERUD: 2K+ ♂ Hemsila, Hemse-dal 20.-21.9* (F) (S. Sannes).
- 2009 AKERSHUS: 1K Fornebu, Bærum 15.-18.10* (F) (*O. Skimmeland mfl.).

(Sør-Asia til Kina; overvintrer fra Øst-Afrika, via Midtøsten til India). NSKF har revurdert samtlige norske funn av rødhalevarsler med henblikk på underartsidentifikasjon. Alle norske funn presenteres derfor samlet ovenfor, men det er kun funnet fra Fornebu i 2009 som ikke har vært publisert tidligere. Skimmeland (2010) gir en nærmere omtale av dette funnet, som var det første av arten i Akershus fylke og samtidig kun det andre funnet av underarten *phoenicuroides* i Norge. Det eneste tidligere funnet av denne underarten var den voksne hannen fra Hemse-dal i Buskerud i september 2003. I tillegg til de to godkjente *phoenicuroides* er det også godkjent tre fugler tilhørende nominatunderarten. Øvrige funn lar seg ikke sikkert underartsbestemme og er derfor godkjent som ukjent underart. NSKF har i likhet med øvrige europeiske sjeldenhetskomiteer ikke vurdert underartsidentifikasjon av de funnene som ikke er belagt med bilder, ettersom karakterene som skiller de ulike underartene er relativt marginale. Disse funnene er imidlertid revurdert for å verifisere at beskrivelsene utelukker andre arter. De to observasjonene fra 1997 var trolig samme individ og regnes derfor som ett funn. Sikker underartsbestemmelse av rødhalevarsler er som nevnt meget krevende. Særlig for ungfugler kreves det derfor meget god fotografisk dokumentasjon. Dette innebærer at tre funn av ungfugler som er dokumentert med bilder likevel ikke lar seg sikkert bestemme til noen av de tre anerkjente underartene.

Rosensvarsler *Lanius minor* (2, 30, 0 og 1)

- 2008 HORDALAND: Ad. ♂ Stormark, Fedje 16.8* (F) (*F. Falkenberg, A. Breistøl, A. Hansen).
- 2010 VEST-AGDER: 1K Dybo, Mandal 21.10* (F) (K. M. Torland).

(Øst- og Sør-Europa, vestlige Asia; overvintrer i Sør-Afrika). Rapportåret 2009 var første år siden 2001 uten funn av arten. Fuglen fra Mandal i 2010 er kun den andre ungfuglen som er påtruffet i Norge, den første ble sett i Stjørdal, Nord-Trøndelag i oktober 2007. Med de to nye funnene som presenteres her er over halvparten av de norske funnene gjort etter tusenårs-skiftet.

Norge fikk sitt andre funn av rødhalevarsler *Lanius isabellinus* av underarten *phoenicuroides* i 2009. Denne 1K-fuglen hadde tilhold noen oktoberdager på Fornebu, Bærum (OA) det året. Foto: Gunnar Gundersen.

Krattvarsler *Lanius meridionalis* (1, 6, 1 og 0)

Individer som viste karakterene til underarten steppevarsler *L. m. pallidirostris* (1, 6, 1 og 0)

2009 VEST-AGDER: 1K rm. Lista fyr, Farsund 13.-27.10* (F) (*O. Slessor, V. Bunes, G. Gundersen, T. A. Olsen, T. B. Vestøl mfl.).

(Kasakhstan, nordøstre Iran og Afghanistan og videre gjennom Sentral-Asia til Mongolia og nordlige Kina; overvintrer fra Afrikas horn via Midtøsten til Pakistan). Det femte funnet siden 2002. Den markante økningen i forekomsten kan sannsynligvis tilskrives økt oppmerksomhet rundt identifikasjon av denne distinkte underarten.

Rødhodevarsler *Lanius senator* (6, 21, 2 og 0)

2009 VEST-AGDER: 2K+ ♀ Lista fyr, Farsund 29.5* (F) (*S. Sannes, G. Gundersen, H. Lillehammer, T. B. Vestøl mfl.).
ROGALAND: 1K Austrheim, Utsira 13.-14.9* (F) (*S. Larsen, A. Grimsby, G. Mobakken, Ø. Nilsen).

(Middelhavsområdet nord til midtre Frankrike, Sørvest-Asia; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika). Lista (seks funn) og Utsira (syv funn) står i særklasse når det gjelder funn av denne arten i Norge. I motsetning til rosenvarsler viser rødhodevarsler tydelige tegn på redusert forekomst i Norge med kun en drøy fjerdedel av funnene fra de siste ti årene. Forklaringen på dette ligger sannsynligvis i den normale utbredelsen til de to

Dette bildet av en krattvarsler *Lanius meridionalis pallidirostris* som ble sett på Lista i oktober 2010 viser det karakteristiske mønsteret på vingen: et stort hvitt felt på håndsvingfjærene og svarte armsvingfjær. Foto: Gunnar Gundersen.

artene. Mens rødhodevarsler hovedsakelig har sin utbredelse rundt Middelhavet har rosenvarsler en mer østlig utbredelse innover de sentralasiatiske steppene. Begge artene har opplevd en dramatisk bestandsreduksjon i Europa mens den asiatiske bestanden av rosenvarsler tilsynelatende virker mer stabil.

Hvitpannevarsler *Lanius nubicus* (0, 1, 1 og 0)
2009 VEST-AGDER: 2K+ ♀ rm. Lista fyr, Farsund 10.8* og Vågsvoll, Farsund 18.-27.10* (F) (*O. Slessor, V. Bunes, G. Gundersen, N. H. Lorentzen mfl.).

(Balkan via østre Middelhavsområdet til vestre Iran; overvintrer i Øst-Afrika mellom Sahara og

ekvator). Fra tidligere foreligger kun et funn av en 2K hunn fra Utsira 2. – 15. oktober 2006. Fuglen på Lista ble tilfeldig fanget 10. august og klarte utrolig nok å stikke seg bort i over to måneder før den ble gjenopptaget, mindre enn en kilometer unna, i midten av oktober. Hvitpannevarsler forblir en stor sjeldenhet i Nord-Europa. Foruten de to norske funnene finnes det to funn fra Storbritannia samt ett funn fra både Sverige og Finland.

Rosenstær *Pastor roseus* (24/28, 190/195, 15 og 5)
2008 NORDLAND: Ad. Nettet, Røstlandet, Røst 26.7* (F) (S. Baines).
FINNMARK: Ad. Vardøhus festning, Vardø 9.-19.7* (F) (*G. J. Farstad mfl.).

Lista var et bra sted å se sjeldne varsler-arter i 2009. Her ser vi en rødhodevarsler Lanius senator som ble sett 29. mai. Foto: Gunnar Gundersen.

Det andre funnet av hvitpannevarsler Lanius nubicus i Norge kom i 2009. Hunnen på bildet ble ringmerket på Lista 10. august, men holdt seg så skjult før den dukket opp samme sted i midten av oktober. Foto: Gunnar Gundersen.

2009 var et normalt år for rosenstær *Pastor roseus*, mens 2010 var et dårlig år med bare fem funn. Denne 1K-fuglen ble sett ved Torp, Farsund, Vest-Agder i september 2009. Foto: Gunnar Gundersen.

2009 TELEMARK: 1K Jomfruland, Kragerø 9.-10.10* (F) (*V. Kristiansen, H. A. Helleseng).
 VEST-AGDER: 1K Torp, Farsund 4.-8.9* (F) (*V. Bunes, J. M. Abrahamsen, G. Gundersen, T. B. Vestøl mfl.). 1K Tjørveneset, Farsund 8.9 (M. L. Pedersen, K. M. Torland). 1K Vågsvoll, Farsund 20.-21.9* (F) (*B. Ellingsen, G. S. Grimsby, O. Slessor, T. B. Vestøl mfl.). 1K Lunde, Farsund 21.-22.9 (*K. S. Olsen, T. B. Vestøl). 1K Vågsvollvika, Farsund 4.-13.10* (F) (*G. S. Grimsby, G. Gundersen, P. Kristensen, T. B. Vestøl mfl.).
 ROGALAND: 1K Kvasheim, Hå 26.8* (F) (L. B. Lunde). 1K Bryne, Time 14.-20.10* (F) (*A. Klovning, F. Kræmer mfl.). 1K Nærlandsstranda, Hå 21.10*

(F) (S. Lode).

HORDALAND: 1K Rognsvågen, Fedje 9.10* (F) (A. Breistøl, T. Lislevand mfl.).

SØR-TRØNDELAGE: 1K Daløya, Frøya 5.9* (F) (*T. Kvalnes, L. E. Andersen, E. S. Dahlø). 1K Uthaug, Ørland 7.-8.11* (F) (*M. Vang, P. W. Bøe, M. Myklebust, E. Sæter mfl.).

NORD-TRØNDELAGE: 1K Ørmelen, Verdal 11.-15.10* (F) (*R. Rismark mfl.).

NORDLAND: 1K Husøy, Træna 5.9* (F) (A. I. Olsen, P. O. Syvertsen). 1K Holland, Vega 12.9 (P. Shimmings).

2010 ROGALAND: 1K Refsnes, Hå 9.-11.10* (F) (*M. Eggen, B. Dømbe, S. Lode). 1K Utsira, Utsira 11.-17.10* (F) (*M. Kersbergen, V. Bunes, G. Gundersen, J. H. Magnussen mfl.). 1K Håvik, Karmøy

17.-26.10* (F) (*E. Wiik, A. Austneberg, J. K. Ness mfl.). 1K Ergavatnet, Klepp 18.10 (K. Mjølvsnes).
HORDALAND: 2K ♀ Hernar, Øygarden 5.6* (F) (B. Skjold).

(Sørøst-Europa, Sørvest-Asia; overvintrer fra India sør til Sri Lanka). 2009 hadde en forekomst på linje med de siste ti årene. Et påfallende trekk ved dette årets forekomst er likevel mangelen på voksne fugler. Samtlige funn fra 2009 dreier seg om ungfugler i perioden ultimo august til primo november. Forekomsten på Lista i september/oktober er vanskelig å analysere. Fuglen på Torp i begynnelsen av september var stabil i dette området, og regnes derfor som en annen fugl enn den som ble sett på Tjørveneset 8. september. De to fuglene i perioden 20. til 22. september ble sett samtidig, og er derfor definitivt ulike individer. Det skal ikke utelukkes at oktober-fuglen fra Lista kan være en av fuglene fra september, men denne regnes likevel kun som mulig samme. Det vil si at observasjonene fra Lista regnes som fem funn av fem ulike individer. Kun fem funn i 2010 er den laveste årstotalen siden 1999. Også den geografiske spredningen var klart dårligere enn det som har vært vanlig etter tusenårsskiftet. Merk at arten har fått nytt vitenskapelig navn jfr. Crochet mfl. (2011).

Gulirisk *Serinus serinus* (3/4, 37/39, 2 og 1/5)
2002 VESTFOLD: 2K+ ♂ Store Færder, Tjøme 8.6 (*H. P. Rømme, T. Nielsen).
2009 AKERSHUS: 2K+ ♂ Fornebu, Bærum 18.5* (F) (*A. Gullberg, T. W. Andersen, P. Gylseth mfl.).
VESTFOLD: 1K+ Klåstadkilen, Larvik 6.9 (H. Heggland, K. A. Monrad).
2010 AKERSHUS: 2 ad. i par med min. 3 pull. Haslum kirke, Bærum 21.7-7.8* (F) (*B. O. Tveit mfl.).

(Kontinentale Europa, Tyrkia og Nordvest-Afrika). Funnene fra 2002 og 2009 er nokså typiske, selv om det fremdeles er langt mellom høstfunnene. Noe uventet opptrådte gulirisk mer frekvent på 1990-tallet enn tilfellet var de første ti årene etter tusenårsskiftet. Arten kan fremdeles ikke regnes som en årlig forekommende art her til lands. Dette kan imidlertid fort endre

Gulirisk Serinus serinus hekket i Norge for første gang i 2010 ved Haslum kirke i Akershus. Her ser vi den ivrig syngende hannfuglen som senere ble stolt far til tre unger som fløy ut fra reiret i slutten av juli. Foto: Eyvind Rugland.

seg ettersom arten i 2010 for første gang gjennomførte en vellykket hekking i Norge. Dette skjedde på kirkegården ved Haslum kirke i Bærum, hvor minst tre nylig utflydde unger ble sett i slutten av juli. På kontinentet påtreffes arten ofte i tilsvarende biotoper, så målrettet etter søkning i bynære parker og på kirkegårder kan muligens resultere i flere hekkefunn også her i Norge?

Gråsisik *Carduelis flammea*

Individer som viste karakterene til underarten *rostrata* (1, 10, 0 og 1/2)
2004 ROGALAND: 1K+ rm. Utsira, Utsira 28.9* (F) (T. W. Andersen, A. Gullberg, Ø. Nilsen mfl.).

2010 SØR-TRØNDELAGE: 2 1K rm. Titran, Frøya 1.10* (F) (*M. Myklebust, M. Martinsen, Ø. Aas mfl.).

(Grønland). To typiske funn både med hensyn på dato og lokalitet.

Polarsisik *Carduelis hornemanni*

Individer som viste karakterene til nominat-
underarten *hornemanni* (3, 26/65, 2/3 og 6/14)

2008 SØR-TRØNDELAGE: 1K rm. Nes, Bjugn 4.11* (F) (H. E. Ring).

2009 SØR-TRØNDELAGE: 1K rm. Nes, Bjugn 8.10* (F) (H. E. Ring). 2 1K+ Titran, Frøya 10.10* (F) (*K. Aa. Solbakken, B. E. B. Solbakken, A. Winnem mfl.).

2010 ROGALAND: 1K+ Ydstebøhavn, Kvitsøy 29.9 (K. Mjølvsnes). 2 1K Utsira, Utsira 11.10* (F) (*G. Gundersen, V. Bunes, H. Hveding mfl.).

SØR-TRØNDELAGE: 7 1K+ Sula, Frøya 24.-25.9* (F) (*M. Vang, T. Haugskott). 1K+ Halten, Frøya 27.-28.9* (F) (*G. Bangjord, E. Bangjord, H. E. Ring mfl.). 1K rm. Titran, Frøya 28.9* (F) (*A. Winnem, M. Myklebust, E. Sæter mfl.).
NORDLAND: 2 1K+ Sørland, Værøy 25.9 (B. O. Tveit).

(Grønland). Typiske funn både med hensyn på lokalitet og dato. Merk at tidligere antall funn er oppjustert pga. en tellefeil i NSKFs 2008-rapport. Nominatunderartens vandringer utenom hekkesesongen er ikke fullstendig klarlagt og grønlandske fugler er kun dokumentert påtruffet i Norge 37 ganger til og med 2010. Det norske funnmaterialet fra de siste årene dokumenterer imidlertid at underarten er en årlig gjest langs vestkysten av landet på høsten, og da gjerne i mindre flokker. De 37 funnene inkluderer totalt 85 individer. Denne opptredenen peker i retning av at underarten besøker landet som en del av regulære vandringer. Sør-Trøndelag og Nordland er de to fylkene der underarten er påtruffet flest ganger i Norge. På bakgrunn av den tilsynelatende regulære opptredenen er *hornemanni* tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2011. Funn fra 2010 og tidligere ønskes fremdeles innsendt til NSKF hvis de ikke har vært forelagt komiteen tidligere.

Svarthetteparula *Dendroica striata* (0, 1, 1 og 0)

2009 SØR-TRØNDELAGE: 1K ♀ rm. Titran, Frøya 11.10* (F) (*A. Winnem, E. S. Dahlø, I. Koszalka, T. Kvalnes mfl.).

(Østlige Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Andre funn i landet og første for Sør-Trøndelag. Fuglen var utmattet og sannsynligvis nylig ankommet etter å ha krysset Atlanteren. Dessverre ble den funnet død kort tid etter ringmerking. Skinnet oppbevares nå på Vitenskapsmuseet i Trondheim (Kvalnes 2010). Landets første funn stammer fra Jæren 2. – 12. november 2006. Svarthetteparula er den mest regelmessig forekommende parula-arten på vår side av Atlanterhavet. I Storbritannia er arten påtruffet hele 41 ganger frem til og med 2009, mens Island har 14 funn. Også Danmark og Finland (!) har hvert sitt funn av arten.

Hvitkronespurv *Zonotrichia leucophrys* (0, 0, 1 og 0)

Individer som viste karakterene til underarten *gambelii* (0, 0, 1 og 0)

2009 MØRE OG ROMSDAL: 1K Ona, Sandøy 2.-9.10* (F) (*J. R. Gustad, *C. Kamsvåg mfl.).

(Alaska, Canada og vestlige deler av USA; overvintrer fra Canadas vestkyst, over store deler av USA og i nordlige Mexico). Ny art for Norge! Tid og sted støtter på alle måter opp om at dette er en fugl som har krysset Atlanterhavet på egenhånd. Underarten *gambelii* har imidlertid en vestlig utbredelse, og er ikke den mest sannsynlige å finne i Europa. Denne underarten forekommer imidlertid regelmessig på den amerikanske østkysten, og NSKF ser ingen grunn til at funnet ikke skal betraktes som spontant. Hvitkronespurv legges derfor til på den norske A-listen. Arten er meget sjelden i Europa og er (inkludert denne fuglen) påtruffet kun 12 ganger frem til og med 2009 (i tillegg finnes det en håndfull funn i kategori D). De spontane funnene fordeler seg med fem fra Storbritannia, to fra Azorene samt ett fra hvert av landene Island, Irland, Frankrike og Nederland. For en detaljert beskrivelse av funnet, identifikasjon og spontanitetsdiskusjon, se Gustad (2010).

Ikke alle sjeldne småfugler med vingebånd kommer fra øst! Denne svarthetteparulaen *Dendroica striata* som ble fanget på Titran, Sør-Trøndelag 11. oktober 2009 kom fra Nord-Amerika og var Norges andre funn av arten. Foto: Thomas Kvalnes.

Den tredje nye arten observert i Norge i 2009. Denne hvitkronespurven *Zonotrichia leucophrys* gjestet Ona i Møre og Romsdal i perioden 2. til 9. oktober. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

Vinterjunko *Junco hyemalis* (0, 2/3, 1 og 0)

- 2009 AUST-AGDER: 2K+ ♂ Drottningborg, Grimstad 20.-31.12* (F) (*O. Skaiaa, V. Bunes, Ø. W. Johannessen, R. Skåland, E. Ween mfl.).
- 2010 AUST-AGDER: 3K+ ♂ Drottningborg, Grimstad 1.1-25.2* (F) (*O. Skaiaa mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer fra sørlige Canada til nordlige Mexico). Ny art for Aust-Agder. Fra tidligere foreligger det funn fra Mandal (Vest-Agder) og Jomfruland (Telemark). Alle tre funnene fordeler seg dermed langs kysten av Skagerrak, et noe uventet geografisk funnbilde for en nord-amerikansk spurvefugl. Vinterjunko har en rekke distinkte underarter, og en fremtidig splitting i flere arter er sannsynlig. Fuglen fra Grimstad tilhører den østlige underartsgruppen, ofte kalt Slate-coloured Junco på engelsk. Av de totalt 15 beskrevne underartene tilhører tre (*hyemalis*, *carolinensis* og *cismontanus*) den østlige gruppen. Fuglen fra Grimstad tilhører mest trolig nominatunderarten, men *carolinensis* kan ikke utelukkes med sikkerhet. Fuglen hadde tilhold på en fôringsplass, og gledet en lang rekke tilskuere fra både inn- og utland gjennom sitt opphold fra jula 2009 og langt inn i 2010. Se også Adolfsen & Eggen (2010).

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos* (1, 12, 1 og 0)

- 2008 HORDALAND: 2K+ ♂ Nedre Økland, Stord 31.3 (T. H. Heggland).
- 2009 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Tjomsemoen, Søgne 10.-18.3* (F) (*O. Kindberg, V. Bunes mfl.).

(Uralfjellene og østover gjennom Sibir til Kina; overvintrer hovedsakelig i Sentral- og Øst-Asia, med en marginal vinterbestand også rundt det østlige Middelhavet). Hvithodespurv har vist seg å være en problematisk art å bedømme for europeiske sjeldenhetskomiteer. Arten har en vid hybridsone med gulspurv *E. citrinella*. Flere norske funn dreier seg om fugler med marginale hybridkarakterer. Det har hittil ikke lyktes å etablere et felles sett med kriterier for behandling av hvithodespurver på tvers av de nasjonale sjeldenhetskomiteene. Inntil videre følger derfor NSKF tidligere praksis med å godkjenne fugler

som ikke viser hybridkarakterer (enten på bilder eller i beskrivelser) som rene hvithodespurver, mens fugler med selv marginale spor etter gulspurv-gener blir godkjent som hybrider. Se også under overskriften «hybrider» lenger bak i denne rapporten.

Kastanjespurv *Emberiza rutila* (1, 0, 0 og 1)

- 2010 ROGALAND: 1K rm. Merkeskogen, Utsira 5.10* (F) (*Ø. B. Nilsen, S. Larsen mfl.).

(Sørlige Sibir fra Krasnojarsk-området og videre østover til NØ-Kina og Det okhotske hav; overvintrer i Sørøst-Asia). Norges første funn av arten stammer også fra Utsira; en ung hann ble observert fra 13. til 15. oktober 1974. Individet fra 2010 var trolig en hunn, men ut ifra foreliggende dokumentasjon er det ikke mulig å kjønnsbestemme individet med 100 % sikkerhet. Kastanjespurven er en ekstrem sjeldenhet i Europa, og frem til og med 2010 foreligger kun seks antatt spontane funn utenom de to norske. Disse fordeler seg slik: Nederland november 1937, Malta oktober 1983, Slovenia oktober 1987, Frankrike oktober 1995 og oktober 2009 samt Finland september 2002. Arten er også påtruffet åtte ganger i Storbritannia, men alle disse funnene er plassert i kategori E. Årsaken til dette er at seks av de åtte funnene stammer fra våren, mens de to siste er voksne fugler fra tidlig høst (Slack 2009). Se også Eggen mfl. (2011) for nærmere omtale av funnet fra Utsira i 2010.

Sibirspurv *Emberiza aureola* (8/13, 31, 0 og 1)

- 2010 VESTFOLD: 1K+ Store Færder, Tjøme 29.8 (A. Hangård).

(Nordvest-Russland og videre østover gjennom taigaen til NØ-Kina og Stillehavet; overvintrer i India og Sørøst-Asia). Første funn i Norge siden 2006. Sibirspurven var en regelmessig gjest i Norge på 1980- og 90-tallet. De siste ti årene har imidlertid antall funn blitt mer enn halvert på tross av at feltaktiviteten langs øyer på kysten har økt i samme periode. Arten har nå forsvunnet helt som hekkefugl i Finland, og det rapporteres også om dramatiske bestandsreduksjoner lenger øst. En medvirkende årsak til dette er trolig at store antall sibirspurver fanges for å spises i Kina.

Vinterjunko *Junco hyemalis* er en nord-amerikansk spurvefugl som er påtruffet tre ganger i Norge. Denne hannen hadde tilhold på en fôringsplass i Grimstad (AA) fra 20. desember 2009 til 25. februar 2010. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

Kastanjespurv *Emberiza rutila* er en svært sjelden art i Europa og flere funn har havnet i kategori E. Denne 1K-fuglen fra Utsira i oktober 2010 viste ingen tegn til å stamme fra fangenskap. Årstid, lokalitet og alder (1K) støtter også opp om teorien om spontan forekomst. Foto: Øystein B. Nilsen.

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala* (4, 16, 2 og 1)

2009 ROGALAND: 2K+ ♂ Utsira, Utsira 10.-21.6* (F) (*B. O. Høyland, S. Folkedal, A. Grimsby, G. Mobakken mfl.).

NORDLAND: 2K+ ♀ Husøy, Træna 25.-30.6* (F) (*I. Johansen, B. Nyberg, P. O. Syvertsen, E. Sæter mfl.).

2010 ROGALAND: 2K+ ♂ Utsira, Utsira 23.-26.6* (F) (*G. Mobakken mfl.).

(Sør-Europa vest til Italia, Tyrkia og øst til Det kaspiske hav). Junifunn er typisk for denne arten. De to funnene fra Utsira var det tredje og fjerde på øya siden 2006. I tillegg finnes det et funn av en ubestemt svart-/brunhodespurv fra samme øy i 2006. Dette må kunne sies å være en imponerende funnrekke med tanke på at arten ikke var påtruffet på øya frem til og med 2005. Se også under rettelser.

Kornspurv *Emberiza calandra* (11/12 (etter 1940), 47/60, 3 og 1)

2008 TELEMAR: 2K+ Jomfruland, Kragerø 16.5* (F) (*A. F. Mæland, S. Edvardsen, Ø. W. Johannessen).

2009 VEST-AGDER: 2K+ Kviljo, Farsund 1.5* (F) (*K. M. Torland, G. Gundersen, I. Melhus, M. L. Pedersen mfl.). 2K+ ♂ sy. Hellemyra, Farsund 14.-26.5* (F) (*T. B. Vestøl, J. M. Abrahamsen, T. Bentsen, K. M. Torland mfl.).

ROGALAND: 2K+ Orreosen, Klepp 17.6 (J. Bell, M. Eggen).

2010 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 24.5* (F) (*Ø. W. Johannessen, *T. B. Vestøl, V. Bunes).

(Vestlige Eurasia nord til Sør-Sverige og Danmark, Nord-Afrika). Alle funnene listet over faller pent inn i funnmønsteret fra det siste tiåret. Majoriteten av funnene fra denne perioden har vært vår-/forsommerfunn fra Sørvestlandet.

Brunhodetrupial *Molothrus ater* (0, 1, 0 og 1)

2010 HEDMARK: 2K+ ♂ Orkelbogen, Tynset 15.5* (F) (R. Buan).

(Nord-Amerika; hekkeområder i Canada og

nordlige USA forlates om vinteren). Det første funnet i Norge ble gjort på Jomfruland, Telemark 1. juni 1987. Dette var også det første funnet i Vestpalearktis. Det andre funnet på vår side av Atlanterhavet var en hann som ble sett på vestkysten av Skottland i april året etter. Deretter gikk det over 20 år uten nye funn av arten i Europa. I 2009 ble imidlertid tre ulike individer påtruffet i Storbritannia, to i mai og en i juli. I mai 2010 ble arten også påtruffet i Frankrike og Storbritannia, og funnet fra Hedmark blir dermed det åttende i Vestpalearktis. At Norges andre funn av denne nordamerikanske arten skulle dukke opp i indre Hedmark må sies å være svært uventet. Imidlertid tyder den geografiske fordelingen av resterende europeiske funn på at arten klarer å ta seg over Atlanteren. Den konsentrerte funnperioden på våren tyder også mer på spontan opptreden enn at det er fugler som har rømt fra fangenskap. Det er derfor NSKFs vurdering at begge de norske funnene hører naturlig hjemme i kategori A.

Funn i kategorien C

Funn av arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsettinger.

Records in Category C (released or escaped species which have established a self-supporting breeding population in their own country; including birds coming from a Category C population of another country (with the species not breeding in their own country)).

Niland *Alopochen aegyptiaca* (0, 6, 1 og 0)

2009 ROGALAND: 2K+ Bøvågen, Karmøy 27.1-7.2* (F) (*P. Christiansen, A. Austneberg, S. Jakobsen mfl.)

(Afrika; en betydelig frittlevende forvillet bestand i Nord-Europa). Fra tidligere foreligger ett vinterfunn i Norge; fra Jæren i januar 2006. Samtlige øvrige funn er gjort på våren.

Et typisk funn av svarthodespurv *Emberiza melanocephala* i Norge er fugler som registreres på forlenget vårtrekk i juni. Denne hannen ble observert på Utsira (RO) i juni 2009. Foto: Gunnar Gundersen.

Denne fuglen ble fotografert ved Kvikneskogen, Hedmark 15. mai 2010 og en måned senere ble bildene sendt til NOF med spørsmål om hvilken art den tilhørte. Dermed kunne man konstatere at Norges andre brunhode-tropical *Molothrus ater* hadde blitt observert. Foto: Roar Buan.

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis* (0, 53/66, 1 og 0)
2009 ROGALAND: Ad. ♀ Vasshusvatnet 30.9-1.10, Ergavatnet 21.-25.10* (V) og Orrevatnet 23.-26.11, Klepp (*B. T. R. Seim, M. Dagsland, M. Eggen, F. Kræmer mfl.).

(Nord- og Sør-Amerika, med en frittlevende bestand i England). Våtmarkene på Jæren står for en stor del av de norske funnene av denne introduserte arten, hvilket ikke er spesielt overraskende med tanke på geografisk plassering og utvalget av egnede habitater.

Funn i kategorien D

Funn av arter/individer hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er en rømling eller har nådd landet ved egen hjelp fra naturlige utbredelsesområder. Det ene kan være like sannsynlig som det andre.

Records in Category D. Every species or individual unless it is almost certainly a genuine vagrant (in which case it enters Cat. A), or almost certainly an escape from captivity (Cat. E).

Eskimogås *Chen rossii* (0, 1, 0 og 0)

2009 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Ona, Sandøy 24.9 (*J. R. Gustad, F. Grønningsæter, T. H. Hansen).

2010 NORDLAND: Ad. Husvær, Vega 21.5* (F) (P. Shimmings).

(Arktisk Canada; overvintrer hovedsakelig i vestre USA). Begge observasjonene dreier seg sannsynligvis om samme individ som også tidligere år er observert på trekk sammen med Svalbard-bestanden av hvitkinngås *B. leucopsis*.

Bøffelend *Bucephala albeola* (0, 0, 0 og 1)

2010 BUSKERUD: Ad. ♂ Linnestranda, Lier 5.4* (F) (*R. E. Andersen, J. E. Nygård, B. Ellingsen).

(Nord-Amerika). Bøffelend er en relativt vanlig art i fangenskap i Europa. Samtidig har arten

også blitt påtruffet i tilsynelatende vill tilstand på blant annet Azorene og Island. Funnet fra Buskerud i 2010 ble gjort nokså nøyaktig ett år etter Norges første funn av arten, se under kategori E under. Den geografiske avstanden til Larvik er heller ikke spesielt stor. Det kan derfor ikke utelukkes at begge observasjonene dreier seg om samme individ, men ettersom beina på fuglen i 2010 ikke lot seg studere regnes disse som to ulike funn, og Lier-fuglen plasseres i kategori D.

Hjelmfiskand *Lophodytes cucullatus* (0, 7/8, 2 og 0)

2009 AKERSHUS: Ad. ♂ Årungen, Ås 18.4* (F) (*E. Roualet, R. Bråten, P. Gylseth mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Lomundsjøen, Rindal 31.5-1.6* (F) (*H. A. Olsvik, F. Grønningsæter mfl.).

(Nord-Amerika). Hjelmfiskand er vanlig forekommende i fangenskap i Europa. Ingen av årets fugler viste definitive tegn på å stamme fra fangenskap, men i tråd med tidligere funn i Norge og våre naboland plasseres disse i kategori D.

Funn i kategorien E

Funn av arter/individer som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten o.l.).

Records in Category E (escapes from captivity).

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (0, 0, 0 og 1)

2010 HEDMARK: 2KÅkersvika, Hamar 14.6*(F) (*H. Kapelrud, J. Bekken, P. J. Hagevik, K. A. Kristiansen mfl.).

(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintrer i Sørøst-Europa). Fuglen var merket med en plastring og stammer derfor uten tvil fra fangenskap. Dette er første sikre funn i Norge av en rømt rødhalsgås.

Rustand *Tadorna ferruginea* (0, 3, 2 og 1)

2009 AKERSHUS: 1K+ Årnestangen, Rælingen 1.10* (F) og Flateby, Enebakk 4.10* (F) (S. Solberg).

ROGALAND: 2K+ ♀ Grannesbukta og Vannasen, Sola og Stavanger 1.9-11.10* (F) (*B. T. R. Seim, S. E. Hagevold mfl.).

2010 ROGALAND: Ad. ♀ Grannesbukta, Sola 19.-21.4, Stokkalandsvatnet, Sandnes 23.-27.5 og Grudavatnet, Klepp 11.6-2.7* (F) (*V. Opedal, T. Berge, B. T. Seim mfl.).

(Øst-Europa, Asia og Nord-Afrika). Alle fuglene var tillitsfulle, og hadde ellers en oppførsel som tilsa at de med overveiende sannsynlighet stammet fra fangenskap.

Bøffelend *Bucephala albeola* (0, 0, 1 og 0)

2009 VESTFOLD: Ad. ♂ Klåstadkilen, Larvik 10.4-5.5* (F) (*H. Heggland mfl.).

(Nord-Amerika). Fuglen hadde en farget ring rundt det ene beinet og stammer dermed med sikkerhet fra fangenskap.

Gullfasan *Chrysolophus pictus* (0, 2, 1 og 0)

2009 BUSKERUD: 1K+ ♂ Lille Frydenlund, Lier 22.10* (F) (K. Rom).

(Kina. Introduserte bestander flere steder på De britiske øyer).

Hvitpelikan *Pelecanus onocrotalus* (0, 0, 0 og 1)

2010 VEST-AGDER: 2K+ Vågsvollvåien, Farsund 30.9-1.10* (F) (*G. S. Grimsby, V. Bunes, R. Jåbekk, Ø. W. Johannessen mfl.).

(Sørøst-Europa, Tyrkia og Kaukasus; overvintrer i Øst- og Nordøst-Afrika). Detaljer i fjærdrakten gjorde det mulig å identifisere fuglen som samme individ som hadde rømt fra en park i Nederland tidligere samme år. Denne fuglen ble også sett i Danmark før den dukket opp på Lista.

Hybrider

Hybrids

Hybrid amerikakrikkand *Anas carolinensis* x **krikkand** *A. crecca* (0, 8, 0 og 1)

2006 ØSTFOLD: Ad. ♂ Øra, Fredrikstad 26.6-10.7* (F) (*S. Engebretsen, T. A. Andersen mfl.).

2007 HEDMARK: Ad. ♂ Vingersjøen, Kongsvinger 28.4* (F) (J. Langbråten).

2010 SØR-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Laugen, Skaun 5.5 (E. Krokan, F. Schevig).

Hybrid ringand *Aythya collaris* x **toppand** *A. fuligula* (0, 4, 1 og 0)

2009 ROGALAND: Ad. ♂ Ergavatnet, Klepp 12.-13.4* (F) (*M. Eggen, B. Dømbe mfl.).

2010 ROGALAND: Ad. ♂ Ergavatnet, Klepp 25.-27.3* (F) (*M. Eggen, M. Dagsland).

Trolig samme individ som er sett på lokaliteten begge rapportårene.

Hybrid svartehavsmåke *Larus melanocephalus* x **fiskemåke** *L. canus* (0, 3, 0 og 0)

2008 ROGALAND: 1K Sømmevågen, Sola 27.8* (F) (B. T. R. Seim).

Hybrid sitronerle *Motacilla citreola* x **gulerle** *M. flava* (0, 3, 1 og 0)

2009 VEST-AGDER: 1K Tjørvehavn og Nordhasselvika, Farsund 15.-19.10* (F) (*K. M. Torland, G. Gundersen, A. Johnsen, L. B. Lunde mfl.).

Hybrid hvithodespurv *Emberiza leucocephalus* x **gulspurv** *E. citrinella* (0, 5, 1 og 0)

1995 AUST-AGDER: 1K+ ♂ Evje, Evje og Hornnes 25.-31.12* (F) (K. A. Johansson).

1996 AUST-AGDER: 2K+ ♂ Evje, Evje og Hornnes 1.1-3.4* (F) (K. A. Johansson).

2007 SØR-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Hellandsjøen,

Hemne 8.-10.4* (F) (*K. Hellandsjø mfl.).
2009 OSLO: 2K+ ♂ Røa, Oslo 28.3-9.4* (F)
(*P. K. Slagsvold, T. E. Thorsnes mfl.).

Fuglen fra Aust-Agder er godkjent for flere år siden, men har av ukjente årsaker ikke blitt publisert tidligere. Dette individet viste flere draktkarakterer som avviker fra en ren hvithodespurv. Fuglene fra Sør-Trøndelag i 2007 og Oslo i 2009 hadde derimot en fjædrakt som ikke avvek fra hvithodespurv på andre punkter enn et svakt gulskjær på ytterfanene av svingfjærene. Slike fugler blir i Storbritannia godkjent som hvithodespurv, men NSKF har inntil videre valgt å behandle disse som hybrider, bla. med støtte i Panov mfl. (2003). Det skal imidlertid understrekes at disse to fuglene definitivt ikke er førstegenerasjonshybrider, men trolig tilbakekryssninger med hvithodespurv.

Revurderinger

Reassessments

Amerikagråmåke *Larus smithsonianus* (0, 0, 0 og 0)
1999 FINNMARK: 1K Kiberg havn, Vardø 22.11.
2001 FINNMARK: 2K Vadsø havn, Vadsø 3.3.

(Nord-Amerika). I løpet av de siste årene har det blitt fotografert en rekke avvikende (antatte) gråmåker *Larus argentatus* både i Norge og i resten av Europa. Dette inkluderer også fugler som gjennom ringmerkingsgjenfunn beviselig er klekket i Norge. NSKF har derfor tatt de to tidligere godkjente funnene av arten opp til ny vurdering. Ingen av de to godkjente individene ble fotografert. Beskrivelsene er detaljerte, men enkelte avgjørende karakterer er mangelfullt beskrevet. Det er derfor komiteens vurdering at funnene ikke lenger er godt nok dokumentert til å stå som Norges eneste funn av arten. På generelt grunnlag kommer NSKF ikke til å behandle rapporter på arten uten at det finnes foto av høy kvalitet som kan støtte opp om identifikasjonen.

Rettelser

Corrections

Rettelser til Numme (1981):

Stripesanger *Locustella lanceolata*

1980 ROGALAND: 1K Rønvær, Haugesund 20.9* (F) (*S. Folkedal, D. Brynjelsen, A. Munkejord mfl.).

Tidligere publisert med feil dato.

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala*

1978 FINNMARK: 2K+ ♂ Gjøkbukta, Øvre Pasvik, Sør-Varanger 24.6 (R. Hildonen).

Tidligere publisert med feil dato.

Rettelser til Michaelsen (1985):

Ismåke *Pagophila eburnea*

1980 SOGN OG FJORDANE: 1K Måløy, Vågsøy 7.-9.12* (F) (*T. A. Stormark, S. I. Refvik).

Funnet er tidligere publisert med feil fylke og årstall. Dette er første funn i Sogn og Fjordane. Dermed er ikke funnet fra Kråkenes i 2007 førstefunnet for fylket, slik det kommenteres i 2007-rapporten.

Rettelser til Bentz (1986):

Damsnipe *Tringa stagnatilis*

1983 SØR-TRØNDELAG: 2K+ Rusasetvatnet, Ørland 18.5 (Ø. Størkersen).

Tidligere publisert med feil kommune.

Rettelser til Bosy og Clarke (1993):

Hvitvingesvarterne *Chlidonias leucopterus*

1991 TELEMAR: Ad. Langesund, Bamble 19.5* (F) (V. Heibo).

Tidligere publisert med feil dato.

Rettelser til Høyland mfl. (2001):

Rødfalk *Falco naumanni*

1996 SVALBARD: 2K ♂ funnet død på reke-tråler på Høpendjupet (ca. 76° N, 30-32° Ø) 25.7* (F, D) (J. A. Heggesand).

Tidligere publisert fra rapportområdet «Havområdene utenfor norskekysten N». Den oppgitte posisjonen ligger imidlertid utenfor grunnlinjen på 200 nautiske mil og er derfor gjort i området til Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder.

Rettelser til Olsen og Mjølshnes (2007):

Rødhodeand *Netta rufina*

2005 FINNMARK: Ad. ♂ Altaelvmunningen, Alta 7.-13.5* (F) (*O. Heggøy, P. A. Askeland, J. I. Vidal mfl.).

Datoutvidelse, tidligere kun publisert til 8. mai. Fuglen fra Alta har tidligere vært regnet som trolig samme ind. som dukket opp ved Valdak, Porsanger 11. mai. Med denne datoutvidelsen blir dette motbevist og de to funnene regnes derfor som ulike individer.

Rettelser til Olsen mfl. (2008):

Gulnebblire *Calonectris diomedea*

2006 ROGALAND: 1K+ Hårr, Hå 20.9 (K. Mjølshnes). 1K+ Hårr, Hå 20.9 (*K. Mjølshnes, Ø. Egeland).

Tidligere publisert med feil dato.

Rettelser til Olsen mfl. (2010):

Rustand *Tadorna ferruginea*

2008 SØR-TRØNDELAGE: 2K+ ♀ Børsa, Skaun 10.8* (F) (J. Børset, E. Selnes mfl.).

Tidligere publisert med feil observatører.

Glente *Milvus milvus*

2007 VEST-AGDER: 3K+ Kviljo og Lista fyr, Farsund 14.3* (F) (*T. Bentsen, V. Bunes, G. Gundersen).

Tidligere publisert med feil årstall.

Kornspurv *Emberiza calandra*

2008 ROGALAND: 2 2K+ ♂ sy. Skeie, Klepp 9.7-2.8* (F) (kun 1 ind. etter 20.7) (K. Mjølshnes mfl.).

Datoutvidelse, tidligere publisert kun frem til 26. juli.

Hybrid sitronerle *Motacilla citreola* x gulerle *M. flava*

2008 NORDLAND: 2 juv. Røstlandet, Røst 19.-28.7* (*S. Baines mfl.).

Tidligere publisert uten dato.

Henlagte saker

Shelved records

Møller *Sylvia curruca*

Individer som viste karakterene til underarten *halimodendri*

2010 VESTFOLD: 1K Mølen, Larvik 3.-6.11* (F, DNA).

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Individer som viste karakterene til underarten *tristis*

2009 NORDLAND: 1K+ rm. Åsmo, Herøy 31.10-1.11* (F).

Ikke godkjente saker

List of records not accepted

Listen over ikke godkjente saker omfatter observasjoner som ikke anses å være tilstrekkelig dokumentert for innlemmelse i den norske funnoversikten. I det store flertallet av tilfeller omfatter dette saker der beskrivelse og/eller dokumentasjon ikke er tilstrekkelig detaljert for å utelukke eventuelle forvekslingsarter. I de tilfellene der komiteen føler seg sikker på at den opprinnelige identifikasjon er feilaktig, er dette kommentert.

Rødfotand *Anas rubripes*

2007 NORD-TRØNDELAGE: Ad. Klingsundet, Steinkjer 30.3-19.7* (F).

Purpurhodeand *Aythya affinis*

2007 ROGALAND: Ad. ♂ Strandnesvågen, Sola 2.11* (F).

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis*

2009 ROGALAND: 2 ad. i par Haukås, Tysvær 24.1.

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis*

2007 VEST-AGDER: 1K+ Risøya, Mandal 17.12.

2010 HEDMARK: 2K+ Steinsvika, Ringsaker 29.4.
VESTFOLD: 1K Mølen, Larvik 24.8.

Svartbrynalbatross *Thalassarche melanophris*

2010 NORDLAND: 1K+ Myken, Rødøy 2.10.

Gulnebblire *Calonectris diomedea*

2006 ROGALAND: 1K+ Revesvingen, Klepp 20.9.

2009 VESTFOLD: 1K+ Ravn, Larvik 29.8.
ROGALAND: 1K+ Revesvingen, Klepp 7.9.

Storlire *Puffinus gravis*

2009 HAVOMRÅDENE NORD: 1K+ Barentshavet øst for Vardø 2.10.

Rørdrum *Botaurus stellaris*

1971 ØSTFOLD: 1K+ Øra, Fredrikstad 28.8.

2007 VESTFOLD: 2K+ Møringa, Horten 26.5.

2009 AKERSHUS: 3 1K+ Langhus, Ski 20.8.

Svartglente *Milvus migrans*

2009 SØR-TRØNDELAGE: 2K+ Vikvarvet, Selbu 10.5.

AKERSHUS: 2K+ Linnestad, Vestby 21.5.

HORDALAND: 2K+ Skogsøy, Øygarden 17.5.

SØR-TRØNDELAGE: 2K+ Stensåsen, Midtre Gauldal 17.7.

Glente *Milvus milvus*

2006 VEST-AGDER: 2K+ Valand, Mandal 1.5.

2008 VESTFOLD: 2K+ Rørestrand, Horten 28.4.

2009 ØSTFOLD: 2K+ Enningdalen, Halden 30.3. 2K+ Torsnes, Fredrikstad 22.-26.5.

VESTFOLD: 2K+ Melsomvik, Stokke 7.5.

AUST-AGDER: 2K+ Utkikken, Risør 22.4.

ROGALAND: 2K+ Nese, Klepp 27.3* (F).

2010 VESTFOLD: Klåstadkilen, Larvik 7.5.

Bilder av fuglen fra Rogaland i 2009 viser en musvåk *Buteo buteo*.

Ub. svartglente/glente *Milvus migrans/milvus*

2009 SØR-TRØNDELAGE: 2K+ Nerøyan, Midtre Gauldal 30.4.

Åtselgribb *Neophron percnopterus*

2010 VESTFOLD: Subad. Klåstadkilen, Larvik 18.8.

Slangeørn *Circaetus gallicus*

2006 VESTFOLD: 2K+ Store Færder, Tjøme 21.5.

2009 VEST-AGDER: 2K+ Røyseland, Lyngdal 3.5.

2010 BUSKERUD: 2K+ Verket, Hurum 3.7.

Steppehauk *Circus macrourus*

2009 ROGALAND: 1K Eikeland, Bjerkreim 15.9.

2010 ROGALAND: 1K Engjane, Hå 4.9.
NORD-TRØNDELAGE: 1K Leksdalsvatnet, Verdal 27.8.

Enghauk *Circus pygargus*

2001 VEST-AGDER: Ad. ♂ Østhasselneset, Farsund 8.10.

«Stenghauk» *Circus macrourus/pygargus*

2005 TELEMARK: 2K+ Ulefoss, Nome 13.5.
2008 VESTFOLD: 1K+ Borrevannet, Horten 18.9.

Musvåk *Buteo buteo*

Individer som viste karakterene til underarten *vulpinus*

2009 VESTFOLD: 2K+ Taranrød, Tønsberg 6.4.

Storskrikørn *Aquila clanga*

2009 VESTFOLD: Ad. Mølen, Larvik 6.11.

Småskrikørn *Aquila pomarina*

2009 TELEMARK: 1K+ Langesund, Bamble 12.10.

Aftenfalk *Falco vespertinus*

2008 VEST-AGDER: 1K Lista fyr, Farsund 6.9.
2010 ØSTFOLD: Ad. ♀ Akerøya, Hvaler 14.5.
1K Skipstadkilen, Asmaløy, Hvaler 19.9.

Sibirlo *Pluvialis fulva*

2009 FINNMARK: Ad. ♀ Lille Porsangen, Lebesby 23.5.

Alaskasnipe *Calidris melanotos*

2009 SVALBARD: Ad. Adventdalen, Spitsbergen 10.7.

Langnebbkasinsnipe *Limnodromus scolopaceus*

2010 ROGALAND: 1K+ Vik, Klepp 21.10.

Gulbeinsnipe *Tringa flavipes*

2009 ROGALAND: 2K+ Malaneset, Klepp 29.6* (V).

Video av fuglen viser en grønnstilk *T. glareola*.

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius*

2008 VESTFOLD: 1K+ Presterødkilen, Tønsberg 4.10.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis*

2009 MØRE OG ROMSDAL: 3K Ørskogvika, Ørskog 19.1.

Sotterne *Onychoprion fuscatus*

2002 VEST-AGDER: Ad. Kviljosanden, Farsund 21.7.

Skjæregjøk *Clamator glandarius*

2010 HORDALAND: 1K+ Dyrdal, Lindås 21.7-21.8.

Bieter *Merops apiaster*

2008 VEST-AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund 1.8.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla*

2010 VESTFOLD: 2K+ Store Færder 16.5.

Topplerke *Galerida cristata*

1982 ØSTFOLD: 2K+ Asmaløy, Hvaler 17.4.

Amursvale *Cecropis daurica*

2002 VEST-AGDER: 2K+ Vigeland, Lindenes 18.5.

Mongolpiplerke *Anthus godlewskii*

2000 VEST-AGDER: 1K+ Kjerkevågen, Lindenes 16.12.

Markpiplerke *Anthus campestris*

1984 ØSTFOLD: 2K+ Øra, Fredrikstad 4.5.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni*

2010 NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 22.9.

Vannpiplerke *Anthus spinoletta*

2010 VEST-AGDER: 2K+ Breknestranda, Farsund 11.2.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos*

2008 VESTFOLD: 2K+ Ilene, Tønsberg 24.5* (F).

2010 TELEMARK: 2K+ ♂ sy. Jomfruland, Kragerø 7.5.

Bilde av fuglen fra Vestfold i 2008 viser en nattergal *L. luscinia*.

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

Individer som viste karakterene til underarten *samamiscus*

2008 VEST-AGDER: 1K ♀ Jåbekk, Mandal 31.10* (F).

Isabellasteinskveit *Oenanthe isabellina*
2010 AKERSHUS: 1K+ Fornebu, Bærum 23.10.

Svartstrupetrost *Turdus atrogularis*
2000 ØSTFOLD: 2K+ ♀ Akerøya, Hvaler 15.4.
VEST-AGDER: 2K+ ♂ Solstrand, Lindesnes 1.6.
2007 VESTFOLD: 1K+ ♂ Hovland, Nøtterøy 9.10.

Vandretrost *Turdus migratorius*
2010 HORDALAND: 1K+ Ølveshovda, Kvinnerad 21.11.

Ramasanger *Iduna rama*
2008 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 22.9.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum*
1998 VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Slimestad, Kvinesdal 13.6.
2010 VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Klåstadkilen, Larvik 28.5.

Rødstrupesanger *Sylvia cantillans*
2005 VESTFOLD: 2K+ ♀ rm. Store Færder, Tjøme 30.5.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*
2009 VEST-AGDER: 1K+ Vikeland, Vennesla 19.9.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*
2005 VEST-AGDER: 1K+ Røyrtjern, Farsund 11.10.

Blekbrynsanger *Phylloscopus humei*
1981 VESTFOLD: 1K+ rm. Store Færder, Tjøme 25.10* (F).

Brunsanger *Phylloscopus fuscatus*
2001 ROGALAND: 1K+ Hovland, Utsira 26.9* (F).

Bilder av fuglen viser en gransanger *Ph. collybita*.

Iberigransanger *Phylloscopus ibericus*
2010 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Nordre Sandøy, Hvaler 22.5.
NORD-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Munkeby, Levanger 5.-27.6* (F,L).

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapilla*
2002 TELEMARK: 2K+ ♀ rm. Jomfruland, Kragerø 19.5.

Spettmeis *Sitta europaea*
Individer som viste karakterene til underarten *asiatica*
2007 TROMS: 2K+ Universitetet, Tromsø 15.2. 2K+ Tromsøhallen, Tromsø 16.3.

Rosenvarsler *Lanius minor*
2010 TROMS: 2K+ Holmbukt, Tromsø 5.10.

Gulirisk *Serinus serinus*
2010 ROGALAND: 2 i par Høyland, Sandnes 28.1.

Gråsisik *Carduelis flammea*
Individer som viste karakterene til underarten *rostrata*
2010 SØR-TRØNDELAG: 1K+ Sula, Frøya 25.9* (F).
NORDLAND: 50 ind. Værøy, Værøy 28.9.

Polarsisik *Carduelis hornemanni*
Individer som viste karakterene til underarten *hornemanni*
2010 SØR-TRØNDELAG: 1K+ Vikvarvet, Selbu 28.11* (F).

Trompeterfink *Bucanetes githagineus*
1971 TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø 30.5.

Kornspurv *Emberiza calandra*
2009 ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Skeie, Klepp 11.6.
2010 ROGALAND: 2K+ Kvitsøy, Kvitsøy 7.5.

Summary

This is the combined 34th and 35th annual report from the Norwegian Rarities Committee (NSKF). The majority of records treated here are from 2009 and 2010, but 169 accepted older records are also included. The Norwegian rarities committee follows the recommendations of the Taxonomic Advisory Committee (TAC) of the

Association of European Records and Rarities Committees (AERC) on issues concerning taxonomy and nomenclature. The systematic list of accepted records is set out in the following system: (1) The bird's Norwegian name, (2) scientific name, (3) the numbers in brackets, e.g. (2, 30/32, 1 and 3), refers respectively to the (i) total number of records/total number of individuals up to and including 1974, (ii) total number of records/total number of individuals from 1975 (the foundation year of NSKF) until 2008, and (iii) records/individuals in 2009 and 2010, (4) any geographical limitation to (3), (5) any breeding, (6) year, (7) county, (8) number of individuals, age (1K = first calendar year etc.), sex (if known) and sometimes circumstances («rm.» means that the bird was ringed, «sy.» indicates a singing male), (9) site and municipality, (10) date, (11) * indicates if the record was supported by positive evidence, and type of the evidence (F = photo, V = video-recorded, L = tape-recorded, SAT = satellite-tracked), (12) observers' names in brackets, main observer(s) is specified first and emphasized with *, (13) roughly gives the species' distribution and (14) comments concerning the records.

Species new to the Norwegian list

Five new species were accepted to the Norwegian Category A list from 2009 and 2010. The new species were Soft-plumaged Petrel *Pterodroma mollis* from Nesseby church, Finnmark on June 6th 2009, Oriental Pratincole *Glareola maldivarum* from Trondheim, Sør-Trøndelag on August 22nd to 23rd 2009, White-crowned Sparrow *Zonotrichia leucophrys* at Ona, Møre & Romsdal from October 2nd to 9th 2009, Cape Petrel *Daption capense* from Åsgård B platform in the Norwegian sea on May 5th and 7th 2010 and a Solitary Sandpiper *Tringa solitaria* at Adventsdaldeltaet, Spitsbergen on July 14th to 18th 2010. The first breeding record of Serin *Serinus serinus* was recorded at Haslum Church in Akershus in late July 2010.

Following a review of older records the first three Isabelline Shrikes *Lanius isabellinus isabellinus* have been accepted (two from 1974 and one from 2008). The first two records (2007 and 2010) of Black Redstart *Phoenicurus ochruros* of the eastern *phoenicuroides*-group and the first

continental Long-tailed Tit *Aegithalos caudatus europaeus* (from 2008) are also published in this report.

General trends

Record numbers for Norway of the following species were recorded during 2009 (number of records in brackets): Great White Egret *Ardea alba* (17), Black Kite *Milvus migrans* (12), Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos* (28), Short-toed Lark *Calandrella brachydactyla* (9), Red-rumped Swallow *Cecropis daurica* (8), Pechora Pipit *Anthus gustavi* (6) and Citrine Wagtail *Motacilla citreola* (11). In 2010 record numbers were recorded for the following species: Red Kite *M. milvus* (19), Pallid Harrier *Circus macrourus* (10), Stone Curlew *Burhinus oedicephalus* (3), Short-toed Lark (9) and Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus* (13).

Also published here (species with fewer than ten previous records) are the 7th Egyptian Goose *Alopochen aegyptiaca* (Cat. C), 4th Lesser Scaup *Aythya affinis*, 2nd Yellow-nosed Albatross *Thalasarche chlororhynchos*, 3rd Cattle Egret *Bubulcus ibis*, 3rd Egyptian Vulture *Neophron percnopterus*, 5th Short-toed Eagle *Circaetus gallicus*, 2nd Spotted Eagle *Aquila clanga*, 7th Steppe Eagle *A. nipalensis*, 5th Black-winged Stilt *Himantopus himantopus*, 2nd and 3rd Caspian Plover *Charadrius asiaticus*, 8th to 12th American Golden Plovers *Pluvialis dominica*, 5th to 7th Semipalmated Sandpiper *C. pusilla*, 4th and 5th Baird's Sandpiper *C. bairdii*, 3rd Stilt Sandpiper *C. himantopus*, 5th, 7th and 9th Franklin's Gull *Larus pipixcan*, 8th Gull-billed Tern *Gelochelidon nilotica*, 9th Whiskered Tern *Chlidonias hybrida*, 7th and 10th Oriental Turtle Dove *Streptopelia orientalis*, 9th Blyth's Pipit *A. godlewskii*, 3rd Buff-bellied Pipit *A. rubescens*, 2nd Black-headed Wagtail *M. flava feldegg*, 9th White-spotted Bluethroat *Luscinia svecica cyaneocula*, 2nd Grey-cheeked Thrush *Catharus minimus*, 5th Naumann's Thrush *Turdus naumanni*, 3rd and 4th Sykes's Warbler *Iduna rama*, 2nd Eastern Olivaceous Warbler *I. pallida*, 5th Melodious Warbler *Hippolais polyglotta*, 10th Collared Flycatcher *Ficedula albicollis*, 8th Steppe Grey Shrike *Lanius meridionalis pallidirostris*, 2nd Masked Shrike *L. nubicus*, 2nd Blackpoll Warbler *Dendroica striata*, 3rd Slate-coloured Junco *Junco hyemalis*, 2nd Chestnut Bunting *Emberiza rutila* and 2nd Brown-headed Cowbird *Molothrus ater*.

Litteratur

Generelle referanser

For henvisninger til forekomst av sjeldne arter i Sverige og Danmark i 2009 og 2010 henvises det til sjeldenhetsrapportene for de aktuelle land. For å unngå for mange gjentakelser er disse referansene ikke angitt hver gang. Disse generelle referansene er:

SOF 2010. Fågelrapport 2009. – Fågelåret 2009: 45-147.

SOF 2011. Fågelrapport 2010. – Fågelåret 2010: 51-149.

Kristensen, A. B., Frich, A. S., Ortvad, T. E. og Schwalbe, M. 2010. Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2009. *Fugleåret 2009*: 131-151.

Neergaard, R. S., Frich, A. S., Kristensen, A. B., Pedersen, K., Ortvad, T. E., Schwalbe, M. og Strack, R. 2011. Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2010. *Fugleåret 2010*: 125-144.

Opplysninger om funn fra Storbritannia er hentet fra den offisielle nettsiden til British Birds Rarities Committee (BBRC): www.bbrc.org.uk/resources.

For en komplett liste med referanser til tidligere publikasjoner fra NSKF henvises det til våre nettsider: www.birdlife.no/organisasjonen/nskf/rapporter.php.

Øvrige referanser

Abrahamsen, J. M. 2010. Nytt gull for Lista og Vest-Agder! *FeltOrnitologen* 8: 48-49.

Adolfson, E. N. 2011. Rekordopptreden av blåstjert i Norge høsten 2010. *FeltOrnitologen* 9: 34-35.

Adolfson, E. N. & Eggen, M. 2010. Fôringsbrettoverraskelse i Aust-Agder! *FeltOrnitologen* 8: 50-51.

Adolfson, E. N. & Koteng, K. 2011. Flekkpetrell i Norskehavet 5. mai 2010. *FeltOrnitologen* 9: 12-13.

Bentz, P.-G. 1986. Sjeldne fugler i Norge i 1983. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 9: 29-33.

Bosy, R. G. & Clarke, A. W. 1993. Sjeldne fugler

i Norge i 1991. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Vår Fuglefauna* 16: 205-225.

Breistøl, A. & Falkenberg, F. 2010. Alaskasnipe – kan den hekke i Norge? *FeltOrnitologen* 8: 85-86.

Catley, G. & Hveding, H. 2010. Ny art for Europa i Varanger! *FeltOrnitologen* 8: 22-24.

Crochet P.-A., Barthel P. H., Bauer H.-G., van den Berg A. B., Bezzel E., Collinson J. M., Dietzen C., Dubois P. J., Fromholtz J., Helbig A. J. †, Jiguet F., Jirle E., Knox A. G., Krüger T., Le Maréchal P., van Loon A. J., Päckert M., Parkin D. T., Pons J.-M., Raty L., Roselaar C. S., Sangster G., Steinheimer F. D., Svensson L., Tyrberg T., Votier S. C., Yésou P. 2011. AERC TAC's taxonomic recommendations: 2011 report. Tilgjengelig online på <http://www.aerc.eu/tac.html>.

Dagsland, M. 2010. Gåsetelling kan lønne seg! *FeltOrnitologen* 8: 8.

Dagsland, M. 2011. Franklinmåke på Revtangen i Klepp (RO) 20. juni 2010. *FeltOrnitologen* 9: 21-22.

Eggen, M. & Adolfson, E. N. 2011. Halsbåndfluesnapper – vårens høydepunkt på Utsira. *FeltOrnitologen* 9: 19.

Eggen, M., Adolfson, E. N. & Hveding, H. 2011. Kastanjespurv atter en gang på Utsira. *FeltOrnitologen* 9: 31-32.

Eggen, M. & Hveding, H. 2011. Sør-Norges første gulbrystsnipe. *FeltOrnitologen* 9: 37-38.

Gustad, J. R. 2010. Ny art for Norge og Skandinavia på Ona! *FeltOrnitologen* 8: 32-37.

Haas, M. 2012. *Extremely rare birds in the Western Palearctic*. Lynx Edicions. Barcelona.

Heggøy, O. & Nyberg, B. 2010. Lite samarbeidsvillige tårnugler. *FeltOrnitologen* 8: 5.

Høyland, B. O., Heggland, H. & Mjøs, A. T. 2001. Sjeldne fugler i Norge i 1997 og 1998. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Fugleårene 1997 & 1998. Vår Fuglefauna suppl.* nr. 4: 4-31.

Jensen, T. & Mjøs, A. T. 1998. Sjeldne fugler i Norge i 1995. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Fugleåret 1995. Vår Fuglefauna suppl.* nr. 2: 4-25.

Kvalnes, T. 2010. Høstavslutning med amerikansk fyrverkeri. *FeltOrnitologen* 8: 43-45.

Kvalnes, T. 2011. En tysker, to finner og Norges første eremittsnipe. *FeltOrnitologen* 9: 24-25.

- Michaelsen, J. 1985. Sjeldne fugler i Norge i 1981. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 8: 49-52.
- Nordvik, T. O. 2010. Norgesgull i Trondheim! *FeltOrnitologen* 8: 28-29.
- Numme, G. 1981. Sjeldne fugler i Norge i 1980. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 4: 266-269.
- Nyberg, B. 2011. Tønn – storskrikørn i Norge. *FeltOrnitologen* 9: 15-16.
- Olsen, T. A., Tveit, B. O., Bunes, V. & Mjølunes, K. R. 2010. Sjeldne fugler i Norge i 2006. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 31: 48-97.
- Olsen, T. A., Bunes, V., Egeland, Ø., Gullberg, A., Mjølunes, K. R. & Tveit, B. O. 2010. Sjeldne fugler i Norge i 2008. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 33: 4-48.
- Panov, E. N., Roubtsov, A. S. & Monzikov, D. G. 2003. Hybridization between Yellowhammer and Pine Bunting in Russia. *Dutch Birding* 25: 17-31.
- Schjøberg, K. & Sunde, K. B. 2010. Norges andre gråkinntrost på Ona! *FeltOrnitologen* 8: 40-41.
- Skimmeland, O. 2010. En dag i oktober. *FeltOrnitologen* 8: 19.
- Slack, R. 2009. *Rare birds – Where and when*. Rare Birds Books. York.
- Stakkeland, T. O., Grønning, J. & Adolfsen, E. N. 2011. Åtselgribb i Rogaland. *FeltOrnitologen* 9: 7-10.
- Steijn, L. B. 2005. Eastern Black Redstarts at Ijmuiden, the Netherlands, and on Guernsey, Channel Islands, in October 2003, and their identification, distribution and taxonomy. *Dutch Birding* 27: 171-182.
- Stenersen, J. 2010. Sen oktobersmell på Røst! *FeltOrnitologen* 8: 46-47.
- Sæterhaug, O. M. & Heggøy, O. 2010. Norges tredje kuhegre på turné i Midt-Norge. *FeltOrnitologen* 8: 25-27.
- Thomassen, B. & Gustad, J. R. 2008. Tristanalbatross ved Grip! *FeltOrnitologen* 6: 20-25.
- Værnesbranden, P. I. 2011. Styltesnipe – en opplevelse for livet. *FeltOrnitologen* 9: 42-45.
- Ween, E. 2011. Ramasangeruken – to ramasanger på én uke. *FeltOrnitologen* 9: 27-29.

Gulnesealbatross *Thalassarche chlororhynchos*, fotografert av Bjørn Thomassen på havet nordvest for Grip, Kristiansund (MR) 28. juni 2007. Funnet var det andre i Norge og Vestpalearktis.